

ÅRSBOK
2018

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Centralförbundsordförande Mats Nylund, 050 512 2191
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 586 0460, fornamn.efternamn@slc.fi
www.slc.fi, www.facebook.com/SLC.fi,
twitter.com/SLC_lantbruk,
instagram.com/bondenbehovs

Verksamhetsledare Jonas Laxåback, 040 940 2734
Jurist Mikaela Strömberg-Schalin, 040 823 2527
Ombudsman Rikard Korkman, 040 518 9297
Kommunikationschef Mia Wikström, 050 355 3213
Ombudsman Annika Öhberg, 040 7738 220

Österbottens svenska producentförbund ÖSP

Förbundsordförande Tomas Långgård, 050 555 3646
Kansli Handelsplanaden 16 B, 65100 Vasa
06 318 9200, fornamn.efternamn@slc.fi
www.osp.fi, www.facebook.com/OSP.fi

Verksamhetsledare Madelene Lindqvist, t.f. Susanne West, 06 318 9222
Ombudsman Fredrik Grannas, 050 358 0198
Trädgårdsombudsman t.f. Johanna Smith, 041 465 1094

SLC Nyland

Förbundsordförande Thomas Antas, 050 307 9919
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 601 588, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/NSP.lantbruk

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund, 040 503 7188

SLC Åboland

Förbundsordförande Mickel Nyström, 040 775 5830
Kansli Engelsbyvägen 8, 25700 Kimito
02 423 720, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/pages/ÅSP-Åbolands-svenska-
lantbruksproducentförbund/14387381797490837

Verksamhetsledare Helena Fabritius, 040 511 0886

Ålands producentförbund ÅPF

Förbundsordförande Birgitta Eriksson-Paulson, 0457 523 8975
Kansli Ålands landsbygdcentrum
Jomalagårdsvägen 16-1, 22150 Jomala
018 329 840, fornamn.efternamn@landsbygd.ax
www.landsbygd.ax/producentforbundet/
www.facebook.com/ÅlandsProducentforbundRf

Vd Sue Holmström, 018 329 841

ÅRSBOK 2018

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Österbottens svenska producentförbund r.f.
Nylands svenska producentförbund NSP rf
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf
Ålands producentförbund rf

Redaktör: Mia Wikström

INNEHÅLL

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.	5
I. Jordbrukets situation 2018.....	6
Allmän ekonomisk översikt	6
Jordbruket i Finland	6
II. Centralförbundets verksamhet 2018	10
Organisation och medlemmar	10
SLC:s förbundsfullmäktige 2018	11
Centralstyrelsens verksamhet 2018.....	15
SLC:s förbunds kongress samlades i Esbo.....	17
Utskottens verksamhet 2018	24
SLC:s produktansvarsförsäkring	39
SLC:s olycksfallsförsäkring	39
Fortums plastinsamling ny medlemsförmån	39
Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk.....	40
Jordbrukspolitiska frågor 2018.....	42
Miljö- och markpolitiska frågor	48
Skattepolitiska frågor	49
Socialpolitiska frågor	49
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2018	50
Internationell verksamhet.....	54
SLC Ungas verksamhet 2018.....	56
Kampanjer, evenemang och projekt.....	57
Kommunikations- och informationsverksamhet	62
Utlåtanden 2018	63
Landsbygdens Folk	64
Österbottens svenska producentförbund r.f.	67
Medlemmar	69
Förbundsmöten.....	70
Motionsuppföljning.....	73
Förbundets organisation	74
Kommittéer och utskott.....	76
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2018	83
Representation	86

Förbundskansliet.....	88
Förbundets verksamhet.....	88
Trädgårdssektionen.....	93
Utlåtanden.....	97
Skattservice.....	97
Lantbrukspensionen.....	97
Medlems- och arealredovisning 2018.....	98
Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2018.....	99
Trädgårdsproducentavdelningar 2018.....	100
Nylands svenska producentförbund NSP rf - SLC Nyland.....	103
Förbundets medlemmar.....	104
Förbundets organisation.....	104
Förbundets ordinarie möten.....	108
Förbundets verksamhet.....	115
Medlemsstatistik 2018.....	133
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf - SLC Åboland.....	135
Förbundsmöten.....	136
Förbundets organisation.....	137
Utskottens verksamhet.....	138
Övrig verksamhet.....	139
Medlemmar.....	141
Kansli & personal.....	141
Statistikuppgifter.....	142
Ålands producentförbund rf.....	145
Årsöversikt.....	146
Förbundets organisation.....	147
Utskottens verksamhet.....	149
Skrivelser, utlåtanden och höranden.....	150
Vårmetet.....	150
Höstmötet.....	151
Medlems- och arealredovisning 2018.....	153

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Redogörelse för 73:e verksamhetsåret 2018
Publikation nr 73

I. JORDBRUKETS SITUATION 2018

Allmän ekonomisk översikt

Lönsamheten försämrades

Jordbrukets lönsamhet blev inte bättre under 2018. Enligt forskningsinstitutets Lukes prognoser för 2018 kommer lönsamhetskoefficienten att vara kring 0,29. Detta betyder att timersättningen för jordbruket är cirka 4,6 euro då målet är 15,8 euro. Orsaken till detta är kostnadsutvecklingen under 2018 samt den lägre skördenivån på grund av torkan.

Lönsamhetsknoten för spannmålgårdar kommer att ligga nära noll och för mjölkgårdarna är kvoten cirka 0,34. Producentpriserna steg något under 2018 som en följd av torkan men dock inte tillräckligt.

Sipiläs regering har satt som mål att öka exporten av livsmedel. Under 2018 sjönk dock exporten trots satsningar på export. Detta bl.a. som en följd av att mindre mängder spannmål och svinkött exporterats.

Livsmedelsindustrin investerade i förädlingsanläggningar till ett värde av 323 miljoner euro. Dessa investeringar var främst grundförbättringsinvesteringar.

Jordbruket i Finland

Husdjurssektorn: Fjäderfä- och äggproduktionen fortsatte att öka

Produktionen av svinkött fortsatte att gå ner under 2018 och produktionsmängden var knappt 170 miljoner kilo. Detta är en nedgång med sju procent från 2017. Anta-

let grisproducenter minskade även med sju procent. Cirka 1 000 gårdar har svinproduktion som huvudinriktning.

Nötköttproduktionen bibehölls på samma nivå som 2017, det vill säga 87 miljoner kilo. Den husdjursproduktionsgren som ökar sin produktion är fjäderfäköttproduktionen.

Broilerproduktionen ökade med 5 procent och kalkonproduktionen med två procent. Totalt produceras cirka 135 miljoner kilo fjäderfäkött. Av den totala köttproduktionen är cirka 4 miljoner kilo ekologisk, varav cirka 70 procent är nötkött.

Mjölproduktionen sjönk något från nivån 2017 och mejerierna tog emot ca 2 285 milj. liter. Då det gäller ekomjolk så producerades cirka 69 miljoner liter. Mjölproduktionen har sedan början av 2000-talet sjunkit med fem procent. Under samma period har nästan 75 procent av producenterna upphört med mjölproduktionen.

Äggproduktionen ökade med 2 procent från året innan. Under året producerades 75 miljoner kilo ägg, vilket motsvarar mängden 1990. Ekoäggproduktionen utgör cirka sju procent av produktionen. Den största produktionsformen är ännu trivselburar.

Golvproduktionens andel är cirka 33 procent.

Producentpriset för nöt och svinkött steg med cirka tre procent jämfört med 2017. Även fjäderfäköttets pris ökade med cirka två procent. För mjölkens del bibehölls priset på samma nivå som 2017

det vill säga kring 38,45 cent per liter. Medelpriset för ägg var under 2018 1,09 euro per kilo. Producentpriset för ägg från trivselburar var under medelpriset. För ekoägg var priset mer än det dubbla av medelpriset.

Växtodlingen: andra dåliga skördeåret i följd

Enligt skördestatistik från Naturresursinstitutet Luke var 2018 det andra dåliga skördeåret i följd för åkergrödorna i Finland. Torkan var orsaken till den dåliga skörden speciellt i Egentliga Finland med omnejd. Förutom spannmålsskörden låg också skörden av åkerböna betydligt under normalskörd. År 2017 drabbades skörden däremot av ovanligt mycket regn.

Spannmålsskörden 2018 uppgick till 2,7 miljarder kilo, vilket var den minsta skörden sedan 2000. Jämfört med året innan minskade skördenivån med en femtedel. Vallodlingarna tog också stryk av torkan under växtsäsongen, men höstregnen räddade skörden i största delen av boskapsuppfödningområdet. Åkerböna drabbades drastiskt när gammafly åt upp bladen på stora odlingar.

I Egentliga Finland låg skördenivåerna allra mest under snittskördarna, med bortfall av hälften av vallskörden och en tredjedel eller fjärdedel av spannmålsskördarna. En femtedel av all spannmål i Finland odlas i Egentliga Finland och därför avspeglas dåliga skördar i regionen i större grad på hela landets skördevolym. Däremot hade torkan i Egentliga Finland knappt någon inverkan på den totala vallskörden i Finland, eftersom endast tre–fyra

procent av den totala ensilagevolymen odlas i regionen.

De ekologiska spannmålsgrödorna stod för cirka tre procent, eller cirka 86 miljoner kilo, av hela spannmålsskörden i Finland. Den mest odlade ekologiska spannmålsgrödan var havre. Den inhemska kvarnindustrin har de senaste åren ökat användningen av både konventionellt och ekologiskt odlad havre. Dessutom är finländsk havre och finländska havreprodukter efterfrågade utomlands.

Finland behöll sin ställning som världens största producent av kummin, då kumminskörden ökade med nästan en tiondedel. Kummin är en flerårig växt som i motsats till ettåriga växter inte drabbades lika hårt av torkan under växtsäsongen. Odlingsytan för kummin är redan större än för sockerbeta och nästan lika stor som för potatis och åkerböna.

Skörden av åkerböna minskade med en fjärdedel jämfört med året innan. Det var en bottennotering under de nio år som statistikperioden omfattar.

Korn är vår vanligaste spannmålsväxt och kornskörden 2018 var 1,3 miljarder kilo, vilket är åtta procent mindre än föregående år. Foderkorn utgjorde 80 procent av kornskörden.

Foderkornets proteinhalt var högre än tidigare år, i medeltal 12,4 procent. Kvalitetsmålet för foderkorn är allmänt minst 64 kilo hektolitervikt, vilket uppnåddes hos cirka 60 procent av skörden. Genomsnittlig foderkornskörden var 3 290 kilo per hektar.

Cirka 20 procent av kornskörden är malkorn (285 miljoner kg). Målet för

malkorn är en proteinhalt på 9–11,5 procent och stor kornstorlek (resultatet av sorteringen minst 85 procent vid 2,5 mm sållning).

Havreskörden var 818 miljoner kilo, och mindre än under tidigare år. Hektarskörden för havre (2 830 kg) var hela 25 procent mindre än föregående år. Havren led mer av torkan än andra spannmål och den genomsnittliga hektolitervikten, 52,6 kilo, var den lägsta på över 25 år.

Kvaliteten på veteskörden var mycket god eftersom proteinhalten var mycket hög, falltalet bra och hektolitervikten var tillräckligt hög. Den genomsnittliga proteinhalten på 15,6 är mycket hög. Veteskörden var under 500 miljoner kilo, vilket är ungefär en tredjedel mindre än de senaste åren. Eftersom vetets kvalitet var mycket god, var 86 procent av skörden lämplig som brödvete och nästan 425 miljoner kilo av skörden var av god kvalitet. Den genomsnittliga veteskörden 2018 var endast 2 780 kilo/ha.

Rågskörden var 42 miljoner kilo 2018, vilket var över hälft mindre än föregående år. I likhet med vetet var kvaliteten på rågen god, och cirka 80 procent av rågproverna uppfyllde kvalitetsmålen för falltal och hektolitervikt (falltalet minst 120 och hektolitervikten minst 71 kilo).

Potatisskörden uppgick till 600 miljoner kilo och minskade med två procent jämfört med ifjol. Medelskörden uppgick till cirka 28 000 kilo per hektar.

Skörden av ärter mer än fördubblades till 20 miljoner kilo på grund av för-

dubblad odlingsareal jämfört med 2017. Hektarskörden uppgick till 2350 kilo, som ligger nära 10-års medelskörd.

Skörden av oljeväxter raps och rybs minskade till 70 miljoner kilo på grund av torkan. Odlingsarealen uppgick till ungefär den samma som 2017, men medelskörden sjönk från 1 650 kilo per hektar ifjol till 1 330 kilo per hektar i år.

Frilandsgrönsakerna led av torkan – gynnsamt för bär och frukt

Enligt Naturresursinstitutets (Luke) trädgårdsstatistik var växtperioden 2018 gynnsam för bär och frukt, men frilandsgrönsakerna led något av torkan. Antalet trädgårdsföretag var 3 407. Arealen för frilandsproduktion uppgick till 19 131 hektar och växthusarealen till 393 hektar. Av växthusarealen var prydnadsväxternas andel 120 hektar. Av företagen hade 2 708 frilandsodling och 999 växthusodling.

Av växthusgrönsaker producerades en större mängd än året innan, 90 miljoner kilo. 2018 förblev tomatproduktionen på 39 miljoner kilo. Av växthusgurka producerades 2 miljoner kilo mer än 2017, det vill säga 45 miljoner kilo. Grönsaksproduktionen på friland gav en skörd på 163 miljoner kilo varav morot 67 miljoner kilo.

Äppelskörden slog igen nytt rekord och uppgick till 7 miljoner kilo och fortsättningsvis var det Åland som stod den största delen. Skörden av trädgårdsbär var god 2018, 18 miljoner kilo. Skörden av det viktigaste trädgårdsbäret, jordgubbe, ökade till 15 miljoner kilo.

II. CENTRALFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2018

Organisation och medlemmar

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:s verksamhetsområde omfattar de svenska och tvåspråkiga kommunerna i Österbotten, Nyland och Åboland samt landskapet Åland. Medlemmar av centralförbundet är Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), Nylands svenska producentförbund NSP rf (SLC Nyland), Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf (SLC Åboland) och Ålands producentförbund rf (ÅPF). Inom landskapsförbunden är personmedlemmarna organiserade i lokalavdelningar.

Från och med ingången av 2016 är skogsvårdsföreningarna Skogsvårdsföreningen Österbotten rf, Södra skogsreviret rf, Kimitonejdens skogsvårdsförening rf, Väståbolands skogsvårdsförening rf och Jeppo Skogsvårdsförening r.f. medlemmar i centralförbundet SLC.

Från början av 2018 anslöt sig Ålands skogsvårdsförening som medlem i SLC. Vid slutet av året tog Kimitonejdens skogsvårdsförenings fullmäktige beslut om att upplösa föreningen och Södra skogsreviret beslöt att utvidga sitt verksamhetsområde att inbegripa Kimitonejden.

Stödande medlemmar i SLC är Mejeriandelslaget Maitosuomi och Finlands

SLC:s medlemsantal och arealförhållanden 31.12.2018

Förbund	Aktiva gårdar	Aktiva trädgårdar	Växthus, m ²	Stödande	Åker, ha	Skog, ha	Medlemmar totalt
ÖSP	2 553	143	825 166	341	81 997	96 392	6 049
SLC Nyland	1 333	18	39 522	314	58 515	74 850	3 075
SLC Åboland	345	-	11 125	93	14 108	23 326	665
ÅPF	375	-	25 187	81	10 007	13 389	823
Producentförbunden totalt	4 606	161	901 000	829	164 627	207 957	10 612
Svf Österbotten						356 187	11 116
Södra skogsreviret						157 638	4 348
Kimitonejdens svf*						19 630	557
Väståbolands svf						21 238	688
Jeppo svf						10 664	226
Ålands svf						42 049	2 127
Skogsvårdsföreningarna totalt						607 406	19 062

*Uppgifterna från 31.12.2017

Fullmäktiges vårmöte leddes av fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist. Centralstyrelseordförande Mats Nylund ger sin hälsning till fullmäktige.

Pälsdjursuppfödarens Förbund.

Under verksamhetsåret uppgick organisationens medlemsantal den 31 december 2018 i producentförbunden till 4 606 aktiva gårdar samt 161 trädgårdar. Antalet medlemmar i producentförbunden var 10 612 samt antalet skogsägarmedlemmar var 19 062. Det totala antalet personmedlemmar för SLC uppgick därmed till 29 674 medlemmar i både producentförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Den sammanlagda åkerarealen uppgick till 164 627 hektar åker och skogsarealen till 207 957 hektar skog i producentförbunden. I skogsvårdsföreningarna uppgick skogsarealen till 607 406 hektar.

Utöver personmedlemmarna räknar centralförbundet genom sina landskapsförbund flera ekonomiska organisationer som medlemmar. Producentförbunden hade 62 lokalavdelningar vid slutet av året.

SLC:s förbundsfullmäktige 2018

Centralförbundets högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige, som under årets samlades till vår- och höstmöte. Thomas Blomqvist från Raseborg fungerade som förbundsfullmäktigeordförande år 2018. Förbundsfullmäktiges första vice ordförande var Niclas Sjöskog från Pedersöre och andra vice ordförande var Nicklas Mörn från Saltvik, Åland.

Landskapsförbundets representanter i förbundsfullmäktige 2018

Ordinarie medlemmar:

Suppleanter:

ÖSP:

Robert Lillhonga, Karleby
 Helena Broända, Kronoby
 Niclas Sjöskog, Pedersöre (I vf.)
 Matts Samulin, Pedersöre
 Carita Häger, Nykarleby
 Mikael Österberg, Vörå
 Johanna Nyman, Korsholm
 Christer Finne, Korsholm
 Johan Holmback, Malax
 Cindi Groop, Närpes
 Kjell Utfolk, Kristinestad
 Mikael Hoxell, Kristinestad

Jessica Flöjt, Kronoby
 Johanna Andtbacka, Kronoby
 Ronny Snellman, Larsmo
 Jim Finell, Pedersöre
 Stefan Södergård, Vörå
 Jonas Holm, Vörå
 Christoffer Ingo, Korsholm
 David Köping, Vasa
 Roger Backholm, Korsnäs
 Josefin Norrback, Närpes
 Fredrik Andtfolk, Kristinestad
 Mathias Holm, Kristinestad

SLC Nyland:

Johan Holmström, Raseborg
 Thomas Blomqvist, Raseborg (ordf.)
 Nina Långstedt, Ingå
 Tom Pehkonen, Vanda
 Gösta Lundström, Sibbo
 Anders Rosengren, Borgå
 Jesse Mårtenson, Lovisa

Sune Baarman, Raseborg
 Kim Forsman, Ingå
 Håkan Nyström, Vichtis
 Jaakko Mäkelä, Vanda
 Magnus Lindberg, Sibbo
 Robert Haglund, Borgå
 Anders Mickos, Lapträsk

SLC Åboland:

Gustav Ekholm, Kimitoön
 Bert-Ove Johansson, Pargas
 Mickel Nyström, Pargas

Mats Hagman, Kimitoön
 Markus Karlsson, Pargas
 Birgitta Rosenberg, Pargas

ÅPF:

Nicklas Mörn, Saltvik (II vf.)
 Leif Hagberg, Saltvik
 Michael Perander, Finström

Hannah Nordberg, Vårdö
 Erik Ekström, Godby
 Lars-Johan Mattsson, Sund

Skogsvårdsföreningarna:

Kenneth Pähls (Svf Österbotten)
 Harald Finne (Svf Österbotten)
 Otto von Frenckell (Södra Skogsrev.)
 Johan Hermansson (Väståbolands svf)

Jan-Erik Ravals (Svf Österbotten)
 Göran Gjåls (Svf Österbotten)
 Peter Simberg (Södra Skogsrev.)
 Magdalena Ek (Väståbolands svf)

Representanter för de stödande medlemsföretagen kallas till fullmäktiges möten.

Fullmäktiges vårmöte i Esbo den 11 juni

SLC:s fullmäktige höll sitt vårmöte den 11 juni på Hanaholmen i Esbo. Fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist tangerade i sitt öppningsanförande bl.a. landskapsreformen och dess inverkan på jordbruksnäringarna. Han konstaterade att EU-beslutet om LULUCF är ett mycket gott exempel på hur intressebevakningen kan spela en avgörande roll.

Detta i och med att EU-förslaget om LULUCF skulle haft en stor negativ inverkan på det finländska skogsbruket och hur skogarna i framtiden skulle användas om den inte genom intressebevakning och politiskt agerande ändrats.

Fullmäktige godkände bokslutet för 2017 samt omfattade årsberättelsen. I samband med behandlingen av landskapsförbundens och skogsvårdsföreningarnas medlemsavgifter för 2019 beslöts att SLC betalar en medlemsavgift till FFD på basen av medlemsantalet. Detta för att stärka FFD:s verksamhet.

Direktör Pia Pohja från Livsmedelsindustrin berättade om livsmedelsindustrins internationella möjligheter och framtidsutmaningar.

Fullmäktige samlades till höstmöte i samband med kongressen

SLC:s fullmäktige sammanträdde i samband med SLC:s förbundskongress den 26 november på Korpilampi i Esbo.

Då det gäller förtroendemannavalen så omvaldes ledningen för fullmäktige för 2019. Thomas Blomqvist (SLC Nyland) fortsätter som fullmäktigeordförande och som förste viceordförande Niclas Sjöskog (ÖSP). Nicklas Mörn (ÅPF) fortsätter som andra viceordförande.

Fullmäktige omvalde Mats Nylund (ÖSP) till styrelseordförande och styrelsens representanter valdes enligt följande för 2019:

Ordförande Mats Nylund, suppleant Jonny Kronqvist, första viceordförande Thomas Antas, suppleant Peter Österman, andra viceordförande Mickel Nyström, suppleant Christer Jägerskiöld, medlem Tomas Långgård, suppleant Tommy Ehrens, medlem Johanna Smith, suppleant Anders Lillandt, medlem Ingrid Träskman, suppleant Bengt Nyman, medlem Birgitta Eriksson-Paulson, suppleant Jonas Lundström. Avgående första vice ordförande Mårten Forss avtackades av fullmäktige.

Till revisor valdes CGR-revisor Mikael Söderlund och till verksamhetsgranskare Sune Eliasson och Bo Linde. Verksamhetsgranskarnas suppleanter är Thomas Alm, Ulla Eriksson och Cay Blomberg.

Fullmäktige godkände budgeten för 2019 och verksamhetsplanen. Synliga poster både i planen och i budgeten är SLC:s deltagande i matmässan Grüne Woche i Berlin som hålls i början av 2019. Detta är en satsning från SLC:s sida för att förbättra livsmedelsexporten från Finland. Styrelseordförande informerade även fullmäktige att styrelsens beslut att täcka Kimitonejdens skogsvårdsförenings skulder kommer att synas i bokslutet för 2018.

Fullmäktige tog även del av dagsläget gällande det nationella stödpaketet för 2019. Mötet gav SLC:s styrelse en fullmakt att godkänna stödpaketet om skrivningar om korrigeringar av stödnivån till djurens välbefinnande för den enmagade sektorn kan fås med beslutet.

Gösta Lundström som länge varit medlem i SLC:s fullmäktige avtackades i samband med höstmötet.

Mårten Forss, Gösta Lundström och Mickel Nyström avtäckades av fullmäktige.

Foto: Mia Wikström

Novias rektor Örjan Andersson och SLC:s förbundsordförande Mats Nylund skriver under avtalet om SLC:s donation till Novia.

Centralstyrelsens verksamhet 2018

Centralstyrelsen består av centralförbundsordförande, första och andra vice ordförande samt fyra medlemmar jämte personliga suppleanter. Förbundsfullmäktigeordförande Thomas Blomqvist har kallats som sakkunnig till styrelsens möten. Skogsutskottets ordförande Stefan Thölix har även deltagit i styrelsemötena som sakkunnig inom skogsfrågor.

Centralstyrelsen höll under året tio protokollförda möten. Ett inofficiellt möte hölls i Östra Nyland. Styrelsen har förberett de ärenden som kommit till behandling i SLC:s fullmäktige och SLC: kongress. Styrelsen har under året bland annat diskuterat beredningen av lagen om djurens välfärd och livsmedelsmarknads-lagen. Dessa två lagar har stor betydelse

för näringens framtid. Styrelsen besökte också Åland i samband med Skördefesten och diskuterade då även med den åländska näringsministern Camilla Gunell de åländska åtgärderna för att kompensera följderna av torkan. Styrelsen har under året bl.a. fattat beslut att förstärka informationsverksamheten.

I och med att producenterna i samband med stödförhandlingar beslutit att reservera en del av stöden till marknadsåtgärder gick SLC tillsammans med MTK inför att vara partnerland med den tyska matmässan Grüne Woche 2019. Detta är en betydande satsning från SLC.

SLC:s styrelse beslöt även att ge en donation till Yrkeshögskolan Novia på 150 000 euro. Donationen riktas till naturbruksområdet. Finska staten kommer att ge en motfinansiering till donationen.

Centralstyrelsens sammansättning under 2018:

Medlem:

Ordförande Mats Nylund, Pedersöre
I. vice ordförande Thomas Antas, Lappträsk
II. vice ordförande Mårten Forss, Kimitoön
Tomas Långgård, Malax
Johanna Smith, Närpes
Ingrid Träskman, Ingå
Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland

Personlig suppleant:

Jonny Kronqvist, Nykarleby
Peter Österman, Ingå
Mickel Nyström, Pargas
Tommy Ehre, Vörå
Anders Lillandt, Kristinestad
Bengt Nyman, Raseborg
Jonas Lundberg, Finström

Thomas Antas, 50 år, uppvaktas av SLC:s styrelse.

Foto: Mia Wikström

SLC:s förbunds kongress samlades i Esbo

Enligt SLC:s stadgar ska en kongress hållas vart tredje år om inte styrelsen annat så beslutar. Under kongressen går igenom ärenden som är av betydelse för medlemskåren och en rapport över SLC:s verksamhet sedan senaste kongress ska presenteras för mötesdeltagarna.

Kongressen hölls denna gång på Korpilampi i Esbo den 26–27 november. Kongressen leddes av fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist. Denna kongress var en så kallad arbetande kongress där deltagarna gavs i uppdrag att fundera på digitalisering, den kommande jordbrukspolitiken, konsumentarbete, markanvändning och planering samt miljö. Sedan senaste kongress har även skogssektorn blivit en synligare del av SLC:s verksamhet och i och med detta hölls också diskussioner om skogsvårdsföreningarnas framtid. Under de två dagarna gavs olika anföranden som tangerade de arbetsrubriker som getts för kongressen.

COPA:s generalsekreterare Pekka Pesonen lyfte i sitt anförande för kongressen fram betydelsen av en ändamålsenlig jordbrukspolitik och de målsättningar den europeiska takorganisationen har satt för de politiska beslut som tas på EU-nivå de kommande åren. Efter Pesonens anförande hölls en paneldiskussion med rubriken ”Hur ska vi göra världens bästa matproduktion lönsam”. I panelen deltog förutom Pesonen, styrelseordförande Mats Nylund och ordförande Andrea Hasselblatt från Finlands svenska Marthaförbund. Panelen leddes av LF:s redaktör Staffan Björkell.

I sitt hälsningstal till kongressen lyfte jord- och skogsbruksminister Jari Leppä upp finansieringsläget i fastlandets landsbygdsutvecklingsprogram som betyder att stödnivåerna för miljöersättningen 2020 måste beskäras och att inga nya ekostödsavtal kan ingås våren 2019. Ministern påpekade att han och JSM försöker hitta lösningar för att minimera de ekonomiska

Minister Leppä höll ett hälsningstal till kongressen.

Foto: Mia Wikström

påföljderna som stödbeskrämningarna har för jordbrukarna. Minister Leppä tackade även SLC för den konstruktiva rollen som organisationen tagit i förhandlingarna med JSM.

Erno Järvinen, forskningschef på MTK, berättade om framtidsutsikterna för skogssektorn i Finland. Här kunde konstateras att det gjorts betydande investeringar i förädlingskapacitet av virke, vilket är positivt för skogsägaren och att läget förbättrats avsevärt jämfört med tidigare decennier.

I sin genomgång av de motioner som behandlats på kongressen 2015 konstaterade verksamhetsledare Laxåback att många av motionerna blir aktuella i samband med den kommande beredningen av jordbrukspolitiken och landsbygdsutvecklingsprogrammen. Laxåback konstaterade att SLC gått inför ett projekt, Farmers Grain Export, vars mål är att förbättra spannmålsbalansen på nationell nivå genom export och ge ett bättre odlarpris. Då det gäller avbytarverksamheten avvaktar SLC beslutet om landsskapsreform. Då det

gäller SLC:s informationsverksamhet konstaterade Laxåback att informationsverksamheten fått mer personalresurser. I en av motionerna från tidigare kongress tog man upp den negativa lönsamhetsutvecklingen som inte har kunnat vändas. SLC har under 2018 jobbat för en livsmedelsmarknadslag och gett synpunkter till utredningsman Karhinen på hur lönsamheten i jordbruket kan vändas.

Middagstalet på kongressen hölls av Svenska folkpartiets partiordförande Anna-Maja Henriksson.

Till kongressen i Korpilampi hade förbunden och lokalavdelningarna lämnat in elva motioner.

SLC Nyland tog i en motion upp behovet av att ta fram en organisationsmodell som beaktar förändringarna i medlemskåren och som kan presentera en effektiv intressebevakning. I sitt svar på motionen konstaterade förbundsstyrelsen att en arbetsgrupp tillsätts för att utarbeta kommande organisationsmodeller och att förslaget bereds i samarbete med SLC:s fullmäktige.

I en motion från SLC Åboland påtalades behovet av att se över strukturen på medlemsavgifterna. Styrelsen konstaterar i sitt svar att medlemsavgiftsgrunderna kommer att ses över och är en naturlig del av processen kring framtida organisationsmodeller.

Den ökade polariseringen mellan jordbrukare oroadde SLC Åboland i en motion. I sitt svar på motionen konstaterade styrelsen att linjeringar om den kommande jordbrukspolitiken kommer att tas under de inkommande åren och beslut bör tas som ger alla producenter förutsättningar till skälig inkomst och möjlighet att utveckla sin gård.

ÖSP berörde i en motion finansieringen av salmonellaförsäkringar och ansåg att statsmakten bör ta ett större ansvar i detta. Styrelsen ansåg i sitt svar att motionen var befogad och att SLC kommer att se på olika finansieringsmöjligheter med JSM.

Ingå lokalavdelning av SLC Nyland tog i sin motion till kongressen upp behovet av

satsningar på marknadsföring och reklam. Lokalavdelningen föreslog införandet av en marknadsföringsavgift som skulle öronmärkas för detta ändamål. Styrelsen kopplade i sitt svar ihop motionen med motionen om medlemsavgifter. Under diskussionen på kongressen fick motionens tanke både understöd och kritik. Kongressen var enig om att mer information om den finländska jordbruksproduktionen bör gå ut till konsumenterna.

Konsumentarbetet var även något som berördes i SLC Nylands motion. I motionen underströk SLC Nyland behovet av proaktiv kommunikation. I styrelsens svar konstaterar man att SLC kommer att satsa på utbildning av förtroendevalda samt bistå med argumentations- och informationsmaterial.

ÖSP lyfte i en motion fram reparationsskulden av våra landsvägar och riksväg 8 skick. Då motionen behandlades på kongressen var det klart att riksväg 8

Staffan Björkell ledde paneldebatten.

tagits med i det nationella stomvägsnätet. I övrigt konstaterade SLC:s styrelse att man kommer att påpeka behovet av finansiering av vägnätet och dess underhåll detta för att trygga livskraften på landsbygden.

Definitionen av hållbart jordbruk togs upp i en motion från ÅPF. ÅPF ansåg att SLC bör ta initiativ till att definiera vad hållbart jordbruk innebär. I motionssvaret konstaterar SLC:s styrelse att en uppdatering av SLC:s miljöprogram är på gång i samband med uppdateringen kommer även definitionen på hållbart jordbruk att tas upp.

ÖSP tangerade problematiken kring skarv och varg i en motion där man tog upp skyddsstatusen och myndigheternas agerande. Styrelsen biföll yrkandet i motionen och lyfte fram betydelsen av stamvårdande jakt, tröskeln för skadebaserad dispens, behovet av att höja anslagen för förebyggande åtgärder och att vargens status ska överföras till bilaga 5 i EU:s art- och habitatdirektiv.

Ett annat fridlyst djur, den vitkindade gåsen, togs upp i en motion av SLC Nyland. I motionen yrkade SLC Nyland bl.a. på skyddsjakt för att bättre kunna reglera stammen på den vitkindade gåsen. Förbundet yrkade även på full ersättning för de skador dessa fridlysta fåglar orsakar och att betalningen bör ske snabbt. I sitt svar konstaterar SLC:s styrelse att en arbetsgrupp för tillfället ser över ersättningsförfarandet för skador förorsakade av fridlysta fåglar.

Jordbrukets roll i klimatarbetet togs upp i en motion av ÅPF. I motionen konstateras att jord- och skogsbruk bedrivit på ett rätt sätt kan binda stora mängder kol

från atmosfären.

Styrelsen skriver i sitt svar att SLC aktivt driver på lösningar som kan påverka jord- och skogsbruket möjligheter att binda kol och bromsa klimatförändringen.

Kongressens andra dag avslutades med information om utvecklingsorganisationen FFD:s verksamhet. Verksamheten presenterades av projektexpert Jenny Öhman.

Styrelseledamot Lotta Folkesson från LRF berättade om hur LRF aktiverar den lokala verksamheten som även i LRF är grunden för organisationens verksamhet.

Universitetsforskare Peter Österberg från Helsingfors Universitet berättade om framtiden konsumenter och kommande trender i matkonsumtionen.

16 tilldelades SLC:s förtjänstmärke i guld

Under kongressen tilldelades 16 personer SLC:s förtjänstmärke i guld för mångårig verksamhet för att främja lantbruket. Förtjänstmärket tilldelas av centralstyrelsen till person som genom mångårig verksamhet på ett bestående sätt gagnat lantbruket och härigenom gjort sig förtjänt av de svenska lantbruksproducenternas särskilda aktning.

Från medlemsförbunden premierades följande personer:

ÖSP: Ann-Charlott Kjerp, Kjell-Göran Paxal, Matts Samulin, Mikael Österberg och Mikael Åsvik.

SLC Nyland: Marjaana Sjöblom, Dick Sjöblom, Bengt Nyman och Anders Wasström.

SLC Åboland: Kurt Ekström och Mats Eriksson.

Foto: Nina Collander-Nyman

ÅPF: Henry Lindström.

Österbottens skogsvårdsförening: Stig Simons.

Södra skogsreviret: Otto von Frenckell.

Från SLC:s personal premierades: Gunilla Johansson och Rikard Korkman.

Ungdoms- och kvinnoträff i samband med kongressen

Inför kongressen hölls en gemensam ungdoms- och kvinnoträff den 25 november som samlade närmare 60 deltagare. Temat för träffen var Attityder och påverkan – hur kan jag hitta verktyg för att ta mig

fram i livet och påverka min omgivning. Avsikten med träffen var att erbjuda alla intresserade ett intressant program för att ge deltagarna nya verktyg för att påverka sin vardag till exempel som aktiva medborgare, förtroendevalda eller företagare.

Kommunikationskonsulten Anna Bertills från Bertills & Jung föreläste under rubriken ”Sälj de jordgubbar du har – en resa i attitydernas landskap”. Coachen och företagaren Alexandra Ohls talade om Retorik och argumentationsteknik och gav deltagarna tips om hur man kan nå fram med sitt budskap. Efter de gemensamma

föreläsningarna hölls en kort kvinnoträff där kvinnorna reflekterade över dagens program och vad man lär sig medan ungdomarna samlades för att utarbeta ett uttalande till kongressen.

Raseborg och Purmo utsågs till Årets lokalavdelning

För att uppmärksamma aktiv lokal verksamhet som en del av medlemstemaåret utsåg SLC i samband med kongressen för första gången Årets lokalavdelning. Avsikten med utmärkelsen är att uppmärksamma lyckad verksamhet och goda verksamhetsmodeller lokalt för att fungera som inspiration åt andra inom organisationen. Tanken är att belöningen ska sporra till fortsatt gemensam aktivitet som kommer medlemmarna till nytta.

Kriterier för utmärkelsen är att lokalavdelningen har gjort satsningar på medlemsvård- eller värvning, eller har lyft

fram jord- och skogsbruket på ett positivt sätt, eller har stärkt sammanhållningen inom jordbrukarkåren, eller har främjat hela organisationens syfte eller strategi på lokal nivå.

Utmärkelsen gick till två lokalavdelningar, Purmo och Raseborg, så att båda lokalavdelningarna premierades med diplom och ett verksamhetsbidrag på 1 000 euro.

Som motivering till utmärkelserna gav SLC att: ”SLC Raseborg lever ett mycket aktivt liv, trots att SLC Raseborg inledde sin verksamhet så sent som vid ingången av 2017, efter sammanslagning av Pojo landsbygdsförening, Karis och Snappertuna lokalavdelningar. Inom kommunen Raseborg finns numera kvar två lokalavdelningar inom SLC Nyland, då Tenala och Bromarv i sin tur i år tillsammans med de lokala lantmannagillena gick samman i Tenala- Bromarv landsbygdsförening. SLC Raseborg har ca 380

medlemmar. 182 jord- och skogsbrukslägenheter, med totalt 6 700 ha åker och 10 600 ha skog, hör till avdelningen som även har 37 stödande medlemmar.”

För Purmos del löd motiveringen ”Purmo lokalavdelning premieras för medlemsvård och för att ha lyft fram jordbruket på ett positivt sätt under året. Att förena medlemmar kring mat och samvaro har god inverkan på sammanhållningen och är ett gott sätt att samla medlemskåren till både ledigt umgänge och diskussion om gemensamma frågor. Att lokalavdelningens aktiva medlemmar i nationella aktualitetsprogram på tv lyckas lyfta fram jordbrukarnas dagliga jobb för att befrämja djurens välbefinnande är en mycket god bedrift för att ha samhällets och konsumenternas förtroende att ta hand om naturresurserna.”

Minimässa med samarbetsparter

I samband med kongressen bjöd SLC in samarbetsparter och projekt att medverka i en minimässa i samband med kongressen för att visa upp och berätta om det kunnande, tjänster eller medlemsförmåner som erbjuds SLC:s medlemmar. Tolv samarbetsparter medverkade som utställare i minimässan: SLC:s företagarkort, Finlands Svenska Andelsförbund FSA, projektet EkoNu!, Hortilab, Spannmålstorget-Viljatori, Stödpersonnätverket, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA, Landsbygdens Arbetsgivareförbund LAF, Värderingscentralen, Farmers Grain Export FGE, Food and Forest Development Finland FFD och Sanup.

Utskottens verksamhet 2018

Centralstyrelsen tillsätter enligt stadgarna åtminstone ett arbetsutskott, ett skogsutskott och ett trädgårdsutskott för ett kalenderår i sänder. Dessutom kan centralstyrelsen också tillsätta andra beredningsutskott och kommittéer. Under 2018 hade SLC följande utskott:

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder frågor för styrelsen. Utskottet sammanträdde inte under året.

Utskottets sammansättning: Ordförande Mats Nylund, Thomas Antas, Mårten Forss, Tomas Långgård, Thomas Blomqvist och sekreterare Jonas Laxåback.

Finansrådet

Finansrådet fungerar som konsulterande sakkunnigorgan i viktigare finansiella frågor. Finansrådet sammanträdde till åtta protokollförda möten.

Utskottets sammansättning: Ordförande Holger Falck, Håkan Fagerström, Tage Ginström, Mats Nylund och sekreterare Gunilla Johansson.

Företagarutskottet

Under 2018 tillsatte SLC ett företagarutskott.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kjell-Göran Paxal (ÖSP), Lotta Storfors (ÖSP), Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Bjarne Gröning (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman.

Ekoutskottet

Ekoutskottet sammanträdde två gånger under året. Intresset för övergången till eko ökade fortfarande under 2018. Enligt livsmedelsverkets statistik om ekologisk produktion ökade andelen åkermark i ekologisk produktion till 13 procent under året.

EkoNu!-projektet fortsatte med ekosortförsök, informationsspridning, ekomentorskap till intresserade odlare samt odlarträffar och exkursioner under 2018. Den nionde ekotankesmedjan ordnades i Helsingfors den 28 mars. Programmet för Ekotankesmedjan hade byggts upp som en kedja från jord till bord där kvalitet och hälsofaktorer var i fokus. Föreläsare under dagen var bland annat Vibhoda Holten från företaget VitalAnalyse i Norge.

Under året diskuterades förnyelsen av den gemensamma jordbrukspolitiken och ekologiska produktionens ställning under den kommande programperioden. På senhösten informerade myndigheterna om utmaningarna med budgeten och ersättningen för ekologisk produktion. Bristerna i anslagen ledde till att möjligheten som ny odlare söka förbindelse om ekologisk produktion inställdes från och med årsskiftet 2018–2019.

Ekoutskottets ordförande Steve Nyholm träffade jord- och skogsbruksminister Jari Leppä för att diskutera möjligheten till undantag i beslutet gällande unga producenter och producenter som redan satsat på övergången.

Utskottets sammansättning: Ordförande Steve Nyholm (ÖSP), Mathias Weckström (SLC Nyland), Jan-Erik Karlsson (SLC Åboland), Niclas Mörn (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman/Annika Öhberg.

Miljö- och markpolitiska utskottet

Miljö- och markpolitiska utskottet sammanträdde två gånger under året, och det ena av mötena hölls tillsammans med motsvarande utskott i SLC Nyland. Skogen var aktuellt under vårens möte i samband med att SLC också deltog i Skogsbrukets vinterdagar där planeringsfrågor var ett särskilt tema.

Under höstens möte diskuterades SLC:s nya miljöprogram som senare lades fram vid SLC:s kongress för att efter det slutgiltigt godkännas av SLC:s fullmäktige.

Viltvårdsfrågor och skador förorsakade av fridlysta fåglar har också varit aktuella. Likaså en snabbt ökande vargstam.

Inom lagstiftningen har följande ärenden varit aktuella; ny lag om enskilda vägar kom på remiss under året och förändringar i miljötillstånden likaså på remiss. SLC är delaktig i den styrgrupp vid miljöministeriet som skall ta fram ett grundarbete gällande ersättningsmodeller och förebyggande av skador förorsakade av fridlysta fåglar. Under året har även en arbetsgrupp för att förnya inlösningslagen arbetat under justitieministeriet.

SLC är med i en uppföljningsgrupp för detta arbete.

En nationell skarvarbetsgrupp tillsattes också under året. SLC representeras i arbetsgruppen av Stefan Thölix och Mikaela Strömberg-Schalin som suppleant.

Rekommendationsavtal för nedgrävda ledningar har undertecknades under hösten. Och en modell för friluftsavtal uppdaterades. På initiativ av MTK inleddes också en genomgång för uppdatering av täckdikningsavtal. Arbetet slutfördes inte ännu under år 2018.

Utskottets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Bjarne Mara (ÖSP), Johanna Nyman (ÖSP), Andreas Johansson (SLC Åboland), Anders Jansson (ÅPF), sakkunnig Håkan Fagerström samt sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Mjölksamarbetsgruppen

SLC:s mjölksamarbetsgrupp har haft två möten under året. Samarbetsgruppen har bland annat diskuterat lagen om djurväl-färd och gett synpunkter på SLC:s utlåtande. Gruppen har också diskuterat behovet av en tydligare strategi för mjölksektorn som borde inkludera alla organisationer och företag som jobbar för mjölknäringen att eftersträva samma mål.

Utskottet har även diskuterat avbytarverksamheten på SLC:s område samt djurskyddsövervakningarna. Den ekonomiska utvecklingen inom mjölksektorn har varit svag de senaste åren och detta syns även i Lukes lönsamhetsiffror. Gruppen konstaterade att sommarens torra kommer att leda

till förhöjda produktionskostnader framförallt på Åland och i Åboland och Nyland.

Mjölksamarbetsgruppens ordförande Niclas Sjöskog är även medlem i MTK:s, SLC:s och mjölkdelegationens mjölkutskott som leds av mjölkombudsman Leena Ala-Orvola.

Mjölkdlegationen består av mjölkandelslagens representanter och leds av mjölkproducent Mauri Penttilä.

Utskottets sammansättning: Ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Mikael Åsvik (ÖSP), Kristian Westerholm (SLC Nyland), Sverker Blomberg (SLC Åboland), Carina Eriksson (ÅPF), sakkunnig Mats Nylund och sekreterare Jonas Laxåback.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet sammankom till tre möten under året, varav ett möte i Helsingfors och två via videokonferens. Utskottet har diskuterat, planerat och koordinerat ärenden och verksamhet mellan centralförbundet och producentförbunden, bl.a. olika kampanjer, evenemang och andra gemensamma frågor.

Under året behandlade organisationsutskottet frågor om bland annat medlems-temaåret, medlemsundersökningen och medlemsvård- och värvning, lantbrukets framtidsundersökning, SLC:s medverkan i Grüne Woche, magasinet Hellre bonde än jordbrukare, EU:s dataskyddsreform GDPR samt hur organisationen ska anpassas att följa GDPR:s krav som trädde i kraft i maj 2018. Utskottet koordinerade även förbundsöverskridande evenemang, bl.a. mässor, SLC:s kongress med tillhörande ungdoms- och kvinnoträff samt

fullmäktiges möte.

Utskottets sammansättning: Ordförande Helena Fabritius (SLC Åboland), Madelene Lindqvist (ÖSP), Fredrik Grannas (ÖSP), Bjarne Westerlund (SLC Nyland), Gunilla Grönholm (SLC Nyland), Henry Lindström (ÅPF) och sekreterare Mia Wikström. Till mötena kallas även SLC:s verksamhetsledare, ungdomsombudsman och skogsombudsman.

Potatisutskottet

Utskottet sammanträdde två gånger under året. Utskottet tog ställning till avgiften för användning av eget utsäde (TOS) som fortsatte på samman nivå som året innan d.v.s. 24,5 euro/hektar. Vidare gjorde utskottet ett ställningstagande om potatismarknadernas funktion i samband med nyheterna om utsikterna för potatisskörden.

Potatisbranschens samarbetsgrupp PAYR ordnade en potatisdag i riksdagen den 25 maj. Representanter från potatisbranschen uppvaktade jord- och skogsbruksutskottet och delade ut utsädespotatis med potatisinformation i riksdagen.

Vidare ordnade SLC en sommarträff på Åland den 23–24 augusti för medlemmar i SLC:s och ÖSP:s potatisutskott. Utskotten behandlade bland annat frågan om hur man kunde förbättra odlarens ställning på marknaden och verksamheten av Potatisbranschens samarbetsgrupp (PAYR). Därtill diskuterades hur man kunde lyfta potatisens image för att öka konsumtionen av

potatis. Danska organisationen Danske Kartofler lyftes fram som ett lyckat exempel på samarbete för ett gemensamt mål. Förutom mötet bekantande sig utskotten med potatisodlingen och potatisförädlingen på Åland.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kaj Hemberg (ÖSP), Sören Lawast (ÖSP), Staffan Björkell (SLC Nyland), Roger Lindroos (SLC Nyland), Peter Karlgren (SLC Åboland), Lars-Johan Mattsson (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman/Annika Öhberg.

Skatteutskottet

Skatteutskottet sammanträdde två gånger under året. Försommarens möte hölls efter önskemål från centralstyrelsen.

Styrelsens önskade input med särskild tonvikt på kostnadsänkande åtgärder som behövs för att kompensera för en del av kommande stödsänkningar och för att förbättra lönsamheten. Dessutom fanns det en beställning på att smärtpunkterna i jordbruksbeskattningen ses över och att utvecklingsbehoven i gårdsbruksbeskattningen utreds.

Under skatteutskottets sedvanliga decembermöte diskuterades bland annat de skattemässiga medlen i det så kallade krispaketet såsom den temporära skattefriheten för vissa försäkringspremier och återbärningar inom energiskattelagstiftningen. Omöjligheten att få accisåterbärning betald enligt försnabbad tidtabell är svår att accep-

tera. Inkomstregistret som träder i kraft vid årsskiftet och utmaningarna i samband med det diskuterades också grundligt. SLC:s förbundsekonom Gunilla Johansson deltog i diskussionen som gällde inkomstregistret.

Utskottets sammansättning: Ordförande Magnus Grönholm (SLC Nyland), Johannes Nylund (ÖSP), Nina Hoxell (ÖSP), Jan Lindblom (SLC Åboland), Anna Südhoff (ÅPF) och sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Skogsutskottet

Skogsutskottet sammanträdde tre gånger under verksamhetsåret. Under året har SLC och skogsvårdsföreningarna i Svenskfinland aktivt deltagit i den nationella intressebevakningen. Utvecklingen inom EU har bidragit till att även skogsrelaterade ärenden på internationell nivå kräver en aktivare skoglig intressebevakning.

Under tiden 1.1-30.11.2018 har skogsintressebevakningen utförts av SLC:s skogsombudsman Stefan Borgman. Från och med den 1 december valdes Stefan Borgman till ordförande för Meto-Skogsbranschens experter r.f och SLC:s styrelse beslöt då att lediganslå tjänsten som SLC:s skogsombudsman på heltid. På SLC:s kongress i Esbo hade skogen en framträdande roll, bland annat genom en föreläsning av MTK:s forskningschef Erno Järvinen gällande aktuella frågor inom skogsbruket och på virkesmarknaden. Dessutom behandlade en av workshoparna skogsvårdsföreningarnas framtid.

Från och med årsskiftet anslöt sig också Ålands Skogsvårdsförening, som sista

finlandssvenska skogsvårdsförening, som medlem i SLC. Under slutet av verksamhetsåret framkom det att Kimitonejdens skogsvårdsförening hade ekonomiska svårigheter och att föreningen aktivt sökte samgångslösningar med närliggande skogsvårdsföreningar. SLC:s styrelse signalerade i ett tidigt skede att organisationen tillsammans med MTK kan ta sig an de ekonomiska åtagandena med vissa randvillkor. Ett av villkoren var att Södra skogsreviret tar beslut om att utvidga sitt verksamhetsområde till Kimito ön. Under slutet av året tog Kimitonejdens skogsvårdsförenings fullmäktige beslut om att upplösa föreningen och Södra skogsreviret beslöt att utvidga sitt verksamhetsområde. I och med detta uppfylldes de villkor som SLC:s styrelse satt för att åta sig de ekonomiska skyldigheterna.

Skogsutskottet följde under året aktivt med arbeten gällande projektet Skogsbruk och planläggning, vars mål är att förenkla förfarandet vid kraven på åtgärdstillstånd. Också viltfrågorna var aktuella under året, då målsättningarna för älgtätheterna slogs fast för de kommande tre åren.

Dessutom berörde skogsutskottet under året bland annat kalhyggesfritt skogsbruk, Suomen Latus agerande gällande allemansrätten, skogsbruk på torvmarker och MTK:s organisationsreform. Skogsutskottet konstaterade gällande reformen att SLC avvaktar situationen och följer med utvecklingen.

Utskottets sammansättning: Ordförande Stefan Thölix (ÖSP), Anders Lilland (ÖSP), Gösta Lundström (SLC Nyland), Kurt Ekström (SLC Åboland), Jan-Erik

Ravals (Svf Österbotten), Kenneth Påhls (Svf Österbotten), Otto von Frenckell (Södra skogsreviret), Cay Blomberg (skogsvårdsföreningarna i Åboland), Jan Salmén (ÅPF, Ålands SvF), sakkunnig Mats Nylund och sekreterare Stefan Borgman.

Slaktdjursutskottet

Slaktdjursutskottet har under året haft två möten. Utskottet har aktivt följt med och bidragit till SLC:s utlåtande gällande lagen om djurvälstånd. Utskottet konstaterade att det lagförslag som riksdagen i slutet av året fått till behandling är ett förslag om husdjurssektorn kan leva med. Går lagen längre än detta försämrar den finländska husdjursproduktionens konkurrenskraft. Utskottet har också tagit del av beredningen av den kommande jordbrukspolitiken och gett synpunkter på stödet till produktionsdjurens välbefinnande. Inför kongressen behandlade utskottet de motioner som förbunden och lokalavdelningarna lämnat in. Utskottet ansåg bland annat att motionen om salmonellaförsäkringarna finansiering är ytterst viktigt att få breddat så att den salmonellafria statusen kan bibehållas utan att den blir för ekonomiskt påfrestande för husdjursproducenterna.

Utskottets sammansättning: Ordförande Jonny Kronqvist (ÖSP), Johan Snickars (ÖSP), Guy Broman (SLC Nyland), Thomas Johansson (SLC Åboland), Mia Söderdahl (ÅPF) och sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Socialpolitiska utskottet

Det socialpolitiska utskottet sammanträdde två gånger under året.

Aktuella frågor inom det socialpolitiska området var frågor kring avbytarverksamheten, där avbytarsidan är orolig för hur verksamheten kommer att skötas i samband med en eventuell landskapsreform. Stödpersonnätverket, där SLC representeras av kommunikationschef Mia Wikström, har diskuterats av utskottet och det har dryftats hur nätverket bättre skall nå de finlandssvenska bönderna. LPA:s Ta hand om bonden-projekt där Susann Rabb fungerar som stödperson fortsätter och konstateras ha stor genomslagskraft och betydelse.

Rehabiliteringsfrågor inom ramen för KIILA var också aktuellt i utskottet. Frågor som gäller arbetshälsovården och den varierande anslutningsgraden har tagits upp.

Utskottets sammansättning: Ordförande Tommy Ehrs (ÖSP), Mårten Strandvall (ÖSP), Johanna Wasström (SLC Nyland), Anette Blomberg (SLC Åboland), Hannah Nordberg (ÅPF) och sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Sockerbetsutskottet

Utskottet sammanträdde två gånger under året. Sebastian Sohlberg representerade SLC i sockerbetsförhandlingsgruppen. Arbetet i EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker fortsatte och SLC-medlemmen Erik Perklén deltog som utsedd representant

för CEJA i observatoriet.

År 2018 ökade sockerbetsodlingsarealen betydligt i Europa och exporten av europeiskt socker trefaldigades. Europeiska sockerpriset närmade sig världsmarknadspriset, vilket ledde till måttlig import av socker främst från kolonialländerna. I Tyskland framkom kartell mellan

sockerförädlade bolag. Tävlingen inom den sockerförädlade industrin hårdnade och bolag i Europa beslöt sig för att strama till verksamheten.

På grund av torkan blev betskörden i Finland en aning lägre än åren innan vilket ledde till att odlarnas och den förädlade industrins målsättning på 100 000 ton socker inte uppnåddes. Intresset för odling av sockerbetor minskade under 2018. Trots producentförbundens krav gjordes inga förändringar i transportersättningen som betalades ut för 2017. Våren 2018 förbjöd EU-kommissionen bruk av neoinkretiner hos alla odlingsväxter. På ansökan beviljades ett undantagstillstånd för vissa betningsmedel som används i sockerbetsodlingen i Finland.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Henrik Kevin (SLC Nyland), Fredrik Ström (ÖSP), Mikael Lundström (SLC Åboland), Tom Jansson (ÅPF) och sekreterare Rikard Korkman/Annika Öhberg.

Spannmålsutskottet

SLC:s spannmålsutskott sammanträdde två gånger under året. Ett av mötena hölls tillsammans med spannmålsutskottet för SLC Nyland.

Inom ramen för Greppa marknaden-pro-

jektet i Nyland genomfördes en utredning om gemensamma lager och torkanläggning i Ingå hamn. Frågan har diskuterats en längre tid. Avsikten är att i följande skede kartlägga om det finns intresse bland de lokala spannmålsproducenterna att skapa någon typ av organisation för att driva projektet vidare. Greppa marknaden-konceptet med utbildningar och fältvandringar för spannmålsodlare genomförs nu både i Nyland och Österbotten.

Under året beviljades SLC stöd från Landsbygdsverket Mavi för projektet Farmers Grain Export. Farmers Grain Export-projektets (FGE) främsta målsättning är att befärma exporten av spannmål på olika sätt genom marknadsundersökningar och att allmänt öka samarbetet mellan odlarna. Projektet förverkligas av SLC i samarbete med MTK under tiden 1.1.2018-30.6.2019. Projektet leds av Jukka Peltola och Bjarne Westerlund.

Avgiften för eget utsäde (TOS-avgiften) bibehölls på samma nivå 2018 som 2017, det vill säga på 4,60 euro per hektar för spannmål och 24,50 euro per hektar för potatis.

Spannmålsskörden 2018 uppgick bara till 2,7 miljarder kg på grund av torkan, vilken var den minsta under 2000-talet. Hektarskörden varierade från 50–80 procent av det normala på SLC:s område. Den svaga skörden i norra Europa och även globalt gjorde att priserna reagerade positivt under hösten och in på 2019. Kvaliteteten på spannmålen var i regel mycket god förutom havren där hektolitervikten i regel blev låg. Vetepriset i Finland översteg priset på spannmålsbörsen i Paris med 10–15 euro per ton plus kvalitetstil-

lägg, vilket är mycket ovanligt i en mera normal marknadssituation. Detta understryker ytterligare vikten av att utbud och efterfrågan är i balans på marknaden bland annat genom långsiktiga exportsatsningar. Speciellt för havrens del påverkade efterfrågan på exportmarknaden prisutvecklingen på ett gynnsamt sätt även på den inhemska marknaden.

Lönsamheten inom spannmålsodlingen var under året fortsatt mycket svag enligt Naturresursinstitutet Lukes lönsamhetsbokföring. Spannmåls-gårdarna uppnår i medeltal endast 17 procent av lönsamhetskravet gällande ersättning för eget arbete och kapital.

Utskottets sammansättning: Ordförande Bengt Nyman (SLC Nyland), Kim Forsman (SLC Nyland), Thomas Lindholm (SLC Nyland), Bengt Eklund (ÖSP), Martin Edman (ÖSP), Peter Lindström (SLC Åboland), Jonas Lundberg (ÅPF) och sekreterare Rickard Korkman.

Trädgårdsutskottet

SLC:s trädgårdsutskott sammanträdde två gånger under året. Vårens möte hölls i Nyland. Utskottet träffade Kjell Brännäs vid jord- och skogsbruksministeriet och besökte Robbes Lilla trädgård i Lappträsk. SLC:s trädgårdsombudsman Susanne West har varit föräldraledig halva året och från och med september har hon fungerat som t.f. verksamhetsledare för ÖSP. Johanna Smith har skött trädgårdsombudsmannens arbetsuppgifter.

Foto: Mia Wikström

Trädgårdsdagen i riksdagen.

I och med att karantänstatusen för växtskadegöraren Bemisia slopades från och med den första maj har en regional arbetsgrupp bestående av odlare, rådgivare, forskare och växtskyddsinspektörer tillsatts i Österbotten. Livsmedelsverket har också tillsatt ett nationellt växtskyddsforum vars syfte är förebyggande arbete.

Under våren fördes diskussioner med miljöministeriets tjänstemän kring användningssätt för växthusens biomassor och odlingsunderlag. Vår strävan är att kunna sprida ut biomassorna på åkern på samma sätt som stallgödsel. Diskussionerna fortsätter med jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket.

Från och med årsskiftet trädde en ny förordning om byggnaders brandsäkerhet ikraft och den har visat sig att inte vara ändamålsenlig för växthusens del. Enligt den skall en byggnad vars totala byggnadsyta överstiger 24 000 kvadratmeter ha en brandteknisk sek-

tionering. Tillsammans med Handelsträdgårdsförbundet träffade SLC:s representanter under försommaren tjänstemän från miljö- och inrikesministeriet kring bestämmelserna och vilka möjligheter som finns att få en ändring i förordningen. Ändring kan fås om branschen genom en opartisk utredning kan påvisa att växthusens brandsäkerhet är tillräcklig utan sektionering. ÖSP och HTF beställde under hösten en utredning från Holland som sändes in till miljöministeriet för kommentarer. Diskussionerna fortsätter för att uppnå en lösning som är tillämpbar för växthus.

Efter tre års uppehåll kunde trädgårdsnäringsens representanter igen i början av juni ordna trädgårdsdagen i riksdagen och uppvakta riksdagsledamöter och ledande tjänstemän. SLC och Handelsträdgårdsförbundet överräckte en vädjan om att riksdagen i sitt dagliga beslutsfattande verkar för trädgårdsproduktionens verksamhetsförutsättningar och inte ställer högre krav på finländska trädgårdsproducenter än på kolleger i konkurrerande länder. Förutom

vädjan fick riksdagsledamöter och riksdagens personal också en låda fylld med grönsaker.

Utskottets sammansättning: Ordförande Mikael Lundell (ÅPF), Johanna Smith (ÖSP), Christer Finne (ÖSP), Stefan Skullbacka (ÖSP), Kaijus Ahlberg (SLC Nyland), Anders Ekholm (SLC Åboland) och sekreterare Johanna Smith.

Varm och torr sommar satte sina spår

Sommaren var torr och varm. Skördenivån och kvaliteten på skörden var olika beroende på jordmån och bevattningsmöjligheter. En del frilandsodlare lyckades få en hyfsad skörd och kunde därmed uppnå någorlunda lönsamhet i odlingen. Minimal kemisk och mekanisk bekämpning har gjorts på grund av att torkan och värmen har gjort plantorna känsliga mot påfrestningar.

Broccolin och blomkålen tog mest stryk av värmen medan mer värmekrävande växter lyckades bättre. Isbergssallaten skördades under hela oktober och sallaten var av bra kvalitet. Löken led av den torra och varma sommaren. En del odlare misslyckades helt medan andra som kunde bevattna rikligt fick en god skörd. Totalt sett blev lökskörden dock betydligt lägre än normalt vilket åtminstone haft den positiva effekten att priset var ett av det högsta på många år. Morotspriset var 20–30 procent högre under hösten än vad det har varit i medeltal under de senaste åren. Det är på grund av att inte bara Finland har lidit av torkan utan också övriga Europa vilket ledde till större efterfrågan och priset hölls på en hyfsad nivå. Odlingen av palsternackor var problematisk i hela landet på grund av ojämningroning precis som för morötterna.

I och med att förordningen för ekologisk växthusproduktion begränsar den utvidgningen av den inhemska produktionen och det importerar allt mer ekologiska produkter.

För fruktodlarna blev skörden större än året innan, men fruktstorleken mindre på grund av svag pollinering men färgsättningen och kvaliteten var god. Skördesäsongen var väldigt koncentrerad, vilket kan leda till kvalitetsproblem under lagringen.

Marknaden för växthusgrönsakerna har under 2018 varit något stabilare än året innan sett till medelpriserna under året. Prisvariationer och fluktuationer i utbud och efterfrågan förekom givetvis såsom tidigare år. Utmärkande för 2018 var den extremt varma sommaren som på olika sätt påverkade både produktionen och konsumtionen av växthusgrönsaker.

Tack vare en solig vårvinter kom skörden bra igång men trots relativt höga och jämna produktionsvolymerna i början av säsongen hölls prisbilden stabil både på gurka och tomat i motsats till hur det varit de två senaste åren då priserna rasat redan i maj. Tack vare en bättre genomsnittsskörd och jämnare marknadspriser gav 2018 högre bruttointäkter per kvadratmeter jämfört med 2017 som dessvärre var ett svagt år som referens, både skördemässigt och prismässigt.

Paprikapriserna var på en stabil nivå under hela säsongen, men där påverkades kvaliteten av höga temperaturer och kraftig solinstrålning speciellt under juli månad vilket ledde till en del svinn i produktionen. Säsongen blev som helhet bättre än 2017 för paprika vad gäller bruttointäkterna.

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottet sammanträdde tre gånger

på distans under år 2018. Utskottet utarbetade ställningstaganden om förnyelsen av den gemensamma jordbrukspolitiken CAP2027 och ”Unga företagare behöver nya verktyg för att utveckla lantbruket” som framfördes under SLC-kongressen. Ställningstagandet om CAP2027 sammanställdes i samarbete med MTK:s ungdomsutskottet. Ställningstagandet framfördes för jord- och skogsbruksministeriets tjänstemän den 29 maj i samband med ett diskussionstillfälle till vilket både MTK:s och SLC:s ungdomsutskott var inbjudna. Utskottet framförde bl.a. önskan om att inbjuda unga representanter att delta i det nationella CAP 2027 beredningsarbetet. På hösten 2018 fick MTK-ungdomarna en plats i samtliga nationella CAP2027 beredningsgrupper.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kim Ekström (SLC Åboland), Linda Kvist (ÖSP), Christoffer Ingo (ÖSP), Elina Lindroos (ÅPF), Joel Rappe (SLC Nyland) och sekreterare Annika Öhberg

LF:s läsarråd

På Landsbygdens Folk läsarråds möte i början av året konstaterades att läsarnas behov av adekvat och nyttig information om näringen är stort. Läsarna behöver kunskap för att kunna fatta vettiga beslut om produktionen på gårdarna.

Läsarrådets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Bengt Nyman (SLC Nyland), Tom Jungerstam (ÖSP), Rosmarie Finne (ÖSP), Charlotta Björklöf (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF), Christoffer Hällfors (SVF) och sekreterare Michael Godtfredsen.

Revisor och verksamhetsgranskare

CGR-revisor Mikael Söderlund fungerade som revisor under 2018. Lantbrukare Sune Eliasson och diplomekonom Bo Linde fungerade som verksamhetsgranskare. Agronom Thomas Alm, merkant Ulla Eriksson och agrolög Cay Blomberg fungerade som suppleanter.

MTK:s och SLC:s ungdomsutskott överräckte unga jordbrukares hälsning inför CAP 2027 till jord- och skogsbruksministeriets tjänstemän.

Carita Häger, Mårten Forss och Holger Falck förlänades förtjänsttecken av republikens president. Förtjänsttecknen överräcktes på fullmäktiges vårmöte i juni 2019.

Beviljande av förtjänsttecken 2018

Med anledning av Finlands självständighetsdag har republikens president på ansökan av SLC förlänat följande förtjänsttecken: SLC:s tidigare ordförande, agronom Holger Falck från Sibbo har förlänats Riddartecknet av I klass av Finlands vita Ros' orden. SLC:s tidigare vice ordförande, diplomekonom Mårten Forss från Kimitoön, har förlänats Förtjänstkorset av Finlands Vita Ros' orden medan SLC:s fullmäktigemedlem, lantbruksföretagare Carita Häger från Nykarleby, har förlänats medalj av I klass med guld kors av Finlands Vita Ros' orden.

Medlemsundersökning framtidsprognos

SLC lät via Kantar TNS under vårvintern utföra en medlemsundersökning där medlemmarna bads bedöma SLC:s och landskapsförbundens verksamhet. Undersökningen var en del av SLC:s medlemstemaår. Medlemmarna gavs även möjlighet att ge synpunkter på SLC:s medlemstidning Landsbygdens Folk. En motsvarande undersökning gjordes 2013.

Medlemmarna var förhållandevis nöjda

med intressebevakningen och såg medlemsnytta i medlemskap. Jämfört med undersökningen 2013 har många delar av verksamheten i gått framåt. Undersökningen kommer att ligga som underlag för hur SLC och förbunden framöver utvecklar och förbättrar sin verksamhet.

Under året gjordes även en större undersökning tillsammans med JSM, MTK och Handelsträdgårdsförbunden om de finländska jordbrukarnas och trädgårdsproducenternas framtids tankar fram till 2025. Undersökningen gav att gårdsantalet kommer att gå ner totalt i landet men inte lika snabbt på SLC:s verksamhetsområden. Även intresset för ekoodling var större på SLC:s område.

Generellt kommer gårdsstorleken att växa och specialiseringen kommer att bli tydligare. Undersökningen kommer att ligga som grund då den nya jordbrukspolitiska strategin utarbetas på nationell nivå. I undersökningen kom det även bl.a. fram behovet av investeringsstöd för investeringar och behov av olika kompetenshöjande åtgärder för att höja produktiviteten och kvaliteten.

SLC:s representation 2018

MTK:s skogsdirektion	Mats Nylund, suppl. Stefan Thölix
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s nätverk, olje- och proteingrödor	Kim Forsman, Martin Edman
MTK:s nätverk, utsäde	Anders Wickholm
MTK:s nätverk, maltkort	Peter Lindström, Tom Pehkonen
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s nätverk, sockerbeta	Sebastian Sohlberg, Mikael Lundström
MTK:s nätverk, potatis	Kaj Hemberg, Sören Lawast
MTK:s nätverk, stärkelse	Kaj Hemberg
MTK:s nätverk, trädgård	Johanna Smith, Paul-Mårten Sjölund
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s nätverk, nöt	Johan Snickars
MTK:s nätverk, får	Mårten Forss, Christer Ollqvist
MTK:s nätverk, svin	Tomas Långgård, Jonny Kronqvist
MTK:s nätverk, fjäderfä	Fredrik Ström, Kristian Bengts
MTK:s nätverk, ägg	Tobias Dahlblom, Robert Kuuttinen
MTK:s nätverk, ekologisk produktion	Steve Nyholm, Mathias Weckström
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s utskott för kompetens och välmående	Mats Wikner
MTK:s utskott för miljö och mark	Thomas Antas
JSM:s styrgrupp för revidering av djurskyddslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
JSM:s beredningsgrupp för nationella jordbruksstöden	Jonas Laxåback
Mavis samarbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Jonas Laxåback
JSM:s delegation för produktionsdjurens välmående	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp för hållbar användning av växtskyddsmedel (NAP)	Rikard Korkman
JSM:s EU-sektion för jordbruks- och livsmedelsfrågor	Johan Åberg/Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 strategiarbetsgrupp	Mats Nylund
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp	Jonas Laxåback

JSM:s arbetsgrupp för att bereda livsmedelsmarknadslag	Jonas Laxåback
JSM:s matpolitiska delegation	Jonas Laxåback
JSM:s ledningsgrupp för gårdsbrukets energiprogram	Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtskyddsmedelsdelegation	Kim Männikkö, suppl. Rikard Korkman
JSM:s växtsortnämnd	Kim Forsman, suppl. Rikard Korkman
JSM:s genresursdelegation	Rikard Korkman
JSM:s rådgivningsdelegation	suppl. Anders Rosengren
JSM:s strategigrupp för landsbygdsutveckling	Johan Åberg
JSM:s uppföljningsgrupp för Fastlandsfinlands landsbygdsutvecklingsprogram	Mats Nylund/Jonas Laxåback
Rådet för landsbygdspolitik	Rikard Korkman
MM:s skarvarbetsgrupp	Stefan Thölix, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
MM:s arbetsgrupp för ersättande av skador förorsakade av fridlysta fåglar (RauLaKo)	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Johanna Nyman
SHM:s arbetsgrupp för utvecklandet av avbytarservicen	Johan Åberg
SHM:s enhet för landsbygdsnäringar	Mikaela Strömberg-Schalin
JM:s styrgrupp för revidering av inlösningslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR	suppl. Rikard Korkman
Centralskattenämnden	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Nylands skattenämnd	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
UM:s sektion för EU/WTO-frågor	Holger Falck
ETU, djurhälsovårdens ledningsgrupp	Kristian Westerholm
ETT, SIKAVA-arbetsgrupp	Christer Storfors
ETT, NASEVA-arbetsgrupp	Ola Sandberg
Direktionen för gårdsbrukets utvecklingsfond	Jonas Laxåback
Svenska lantbrukssällskapens förbund, styrelsen	Holger Falck
ANM:s delegation för konsumentärenden	Jonas Laxåback, suppl. Mia Wikström
Styrgruppen för Faktagaffeln	Mia Wikström
Styrgruppen för Delikatessernas Finland	Mia Wikström
Styrgruppen för EMBLA	Mia Wikström
Projektgruppen för Köp av bonden-dagen	Mia Wikström

Projektgruppen för öppna ekogårdar på Naturens dag	Mia Wikström
Föreningen Matinformation r.f., styrelsen	Jonas Laxåback
Pensionsskyddscentralens representantskap	Holger Falck, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Apetit, förvaltningsrådet	Jonas Laxåback
Raisio Abp, förvaltningsrådet	Holger Falck
Polar Oats, styrelsen	ordf. Rikard Korkman
ProLuomu, styrelsen	suppl. Rikard Korkman
LPA:s styrelse	Holger Falck, suppl. Johanna Franzén
LPA:s delegation	Stefan Thölix, suppl. Tuija Danielsson
LPA:s ersättningsnämnd	Jonas Laxåback
LPA:s konsultativa kommission för avbytarärenden	Jonny Kronqvist
LPA:s konsultativa kommission för avträdelseärenden	Holger Falck
LPA, övervakarna av provningsverksamheten	Holger Falck
FPA:s delegation	Mikaela Strömberg-Schalin
Besvärnämnden för olycksfallsärenden	Mikaela Strömberg-Schalin
Styrgruppen för landsbygdens stödpersonnätverk	Mia Wikström
Försäkringsdomstolens sektion för pensions- och olycksfallsärenden	suppl. Rikard Korkman, Johan Åberg
Inhemskas trädgårdsprodukter r.f., styrelsen	Johanna Smith
Potatisbranschens samarbetsgrupp, PAYR, styrelsen	Kaj Hemberg
Pro Luomu, styrelsen	Rikard Korkman
Jordägarnas värderingscentral, styrelsen	Håkan Fagerström, suppl. Henrik Lindström
Svenska Studieförbundet, styrelsen	Mia Wikström
Walter Ehrströms stiftelse, styrelsen	Holger Falck
Finlands avdelning av NBC	Holger Falck, Jonas Laxåback, Rikard Korkman
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development FFD, styrelsen	Mats Nylund
Helcom, Pressure-arbetsgruppen	Rikard Korkman
Stödgruppen för husdjursombudsmannen i Bryssel	Jonas Laxåback
COPA:s presidium	Holger Falck

COPA-COGECA:s arbetsgrupper: – Flowers and Plants	Susanne West
EU:s rådgivande kommitté, trädgård	Susanne West
CEJA:s styrelse	Annika Öhberg
EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker	Erik Perklén
PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf, styrelsen	suppl. Stefan Borgman
Uppföljningsgruppen för METSO-programmet	Nina Långstedt
Virkesmättningsgruppen, MTK	Stefan Borgman
Virkeshandelsgruppen, SVFS	Stefan Borgman
Skogscertifieringsgruppen, MTK	Stefan Borgman
Landskapens skogsråd, Nyland	Kim Männikkö, suppl. Stefan Selén
Landskapens skogsråd, Österbotten	Anders Lillandt, suppl. Tomas Långgård Jan Slotte, suppl. Kenneth Påhls Mats Nylund
Landskapens skogsråd, Sydvästra Finland	Reijo Haapa, suppl. Magdalena Ek
Södra skogscertifieringskommittén	Stefan Borgman

SLC:s produktansvarsförsäkring

Alla medlemmar i SLC:s producentförbund har en produktansvarsförsäkring. Den ingår i den medlemsavgift som årligen inbetalas till organisationen. Under år 2018 inträffade en skada.

SLC:s olycksfallsförsäkring

Antalet SLC:s olycksfallsförsäkringar minskade under året 2018 med 71 försäkringar. Vid årsskiftet uppgick det totala antalet försäkringar till 1 514 och under året inträffade 47 skadefall.

Antalet försäkrade 31.12.2018 och antalet skadefall år 2018

Förbund	Antalet försäkrade	Antalet skadefall
ÖSP	997	37
SLC Nyland	414	10
SLC Åboland	44	0
ÅPF	32	0
SLC	27	0
Totalt	1 514	47

Ny medlemsförmån: Fortums plastinsamling

Under våren ingick SLC nytt medlemsförmånssamarbete med Fortum som erbjuder SLC:s medlemmar på fastlandet hämtningstjänst för lantbruksplast till medlemspris. Tjänsten är avsedd för lantbrukets förpacknings- och skyddsplast, såsom höbalsplast, omslagsplast, silofilmer, odlingsplast, kanistrar och gödselsäckar.

Plasten transporteras till energianläggningar, där de förbränns till energi för nyttobruk. Plast som är tillräckligt ren kan även återvinnas till returmaterial i Fortums plastraffineri där plasten återvinns till granulat, som ska användas som råmaterial för plastindustrin.

För SLC:s medlemmar på fastlandet är priset för osorterat plastavfall 80 euro per ton (+ moms) och priset för sorterat plastavfall 60 euro per ton (+ moms). För medlemsgårdar i skärgårdsområden planeras en koordinerad uppsamling av plast till ett separat rabatterat pris. För Åland utreds även ett separat insamlingsavtal till ett förmånligt pris.

Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk 2018

SLC:

Position	Namn, titel	Anställd
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, agronom, AFM	1.9.2010
Ombudsman (deltid)	Rikard Korkman, AFM	1.10.1997
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin, JK	9.10.2012
Kommunikationschef	Mia Wikström, PM	1.8.2008
Ungdomsombud	Annika Öhberg, AFM	1.11.2013
Skogsombudsman	Stefan Borgman, skogsbruksingenjör	1.1–30.11.2018
Förbundsekonom	Gunilla Johansson, stud. merk.	1.1.1990
Kanslist	Birgitta Bertell, merkonom	1.1.1993–31.3.2018
Administrativ assistent	Margita Törnroth, stud. merk.	1.1.2018
Projektanställd, Farmers Grain Export	Jukka Peltola Mickel Nyström	1.2.2018 17.2–31.8.2018

Landsbygdens Folk:

Position	Namn	Anställd
Chefredaktör	Michael Godtfredsen	1.9.1999 chefred. 16.5.2008
Redaktionssekreterare	Mikael Lampén	1.9.1999
Redaktör	Christoffer Thomasfolk	9.5.2011
Redaktör/Kommunikatör	Andrea Bergman, MA	1.1.2009
Redaktör	Nina Colliander-Nyman	1.10.2013
Redaktör	Staffan Björkell	1.4.2018
Annonschef	Bjarne Jansson	6.6.1995–30.4.2018
Key Account Manager	Pirjo Haapanen	23.4.2018
Annonssekreterare	Kiiku Behm-Ikäläinen	21.11.2001

SLC:s trädgårdsbevakning har genomförts som köptjänst och har skötts av Johanna Smith, då trädgårdsombudsman Susanne West har varit föräldraledig under året och därefter vikarierat som ÖSP:s verksamhetsledare.

Margita Törnroth (t.v.) anställdes som administrativ assistent 1.1.2018 och Pirjo Haapanen som Key Account Manager 23.4.2018.

Foto: Micke Godtfredsen

SLC kansliet fick under 2018 ett nytt utseende då receptionsdisken togs bort och en ny mellanvägg byggdes och en dörr installerades.

Jordbrukspolitiska frågor 2018

Torkpaketet

Redan efter vårbruket började det framkomma signaler att odlingsåret 2018 inte kommer att vara ett normalt odlingsår. Odlingsåret kom att vara ett extremt torrt år som speciellt synligt syntes i skördemängderna på Åland samt i Åboland och Nyland. När första vallskörden inleddes konstaterades att skördemängden är betydligt lägre än normalt och att Finland borde söka om undantag för skörd av EFA-arealerna. Jord- och skogsbruksministeriets linje var dock i början betydligt försiktigare än den svenska linjen gällande skörd men efter påtryckningar gav även JSM tillåtelse att skörda EFA-arealerna om man kunde påvisa skördebortfall. Den extrema torkan berörde inte enbart Finland utan stora delar av Europa hade samma problem.

Under hösten påtalades behovet av ett krispaket till jordbruket, vilket fick ett brett politiskt stöd från olika håll. I samband med höstens budgetria kunde regeringen berätta att ett krispaket på knappt 90 miljoner euro kommer att verkställas för att underlätta de torkdrabbade jordbrukarnas situation. Direkt efter tillkännagivandet av krispaketet konstaterades att paketet inte täcker de förhöjda kostnaderna eller skördebortfallet som jordbruksproducenterna har. SLC yrkade på förhöjda spannmålspriser och justeringar av producentpriset på husdjursprodukter.

Av krispaketets 90 miljoner euro kunde SLC konstatera att 30 miljoner euro är nya pengar till näringen. Regeringen

hade redan under våren signalerat att man återtar beskärningen av LFA vars värde var cirka 28 miljoner euro. Helt nya åtgärder i krispaketet var att försäkringsskatten på skördeskadeförsäkringar tas bort samt att bränsleaccisåterbäringen ingen höjs. Även LPA-projektet ”Ta hand om bonden” fick tilläggsfinansiering, vilket möjliggör en förlängning av projektet till utgången av 2020. Verkställandet av krispaketet genomfördes som tilläggsbudget till budgeten 2018 och som en del av budgeten för 2019.

I motsats till regeringens förslag till fördelning av krispaketets 30 miljoner euro så ansågs i stödförhandlingarna mellan producentorganisationerna och jord- och skogsbruksministeriet att stödet bör främst riktas till AB-området. Enligt detta så beslöts att 20 miljoner euro riktas till AB-områdets vall, vete och foderkornsareal och 10 miljoner euro till C-området.

Verkställandet mellan områdena sker dock på olika sätt: på AB-området som ett de minimis- stöd och på C-området som stödnivåförhöjningar till husdjursstöden. I och med detta så skedde utbetalningen på C-området redan före utgången av året. För AB-områdets del sker utbetalningen först under april 2019.

Under vårvintern 2019 ges jordbrukarna möjlighet att söka om likviditetslån. I krispaketet ingick även en skrivning om en höjning av utjämningsreserveringen från 13 500 euro till 25 000 euro.

SLC påtalade i flera sammanhang att det nationella krispaketet bör ta i beaktande även Ålands egna krislösningar och stödbeslut i landskapets landsbygdsutvecklingsprogram. En av utmaningarna som både berörde Åland och övriga AB-områden var de minimis-stödtaket på 15 000 euro som kommissionen i slutet av året höjde till 20 000 euro.

Då det gäller den förhöjda bränsleaccisåterbäringen krävde SLC att återbäringen borde verkställas betydligt snabbare än krispaketet från hösten 2017. Finansministeriet meddelade dock att återbäringen inte kan försnabbas och att den sker hösten 2019.

EU:s kommande jordbrukspolitik efter 2020

EU-kommissionen publicerade under försommaren sitt förslag till kommande jordbrukspolitik efter 2020. Kommissionen har i sitt förslag inkluderat nio olika mål som den gemensamma jordbrukspolitiken CAP bör svara på. Målen är att säkerställa jordbrukarens inkomstnivå, förbättra balansen i livsmedelskedjan, beakta klimatförändringen och miljön samt upprätthålla biodiversiteten. Ytterligare mål är att uppmuntra till generationsväxling, förbättra livskraften på landsbygden och ge trygga och rena livsmedel. Kommissionen understryker även i sitt förslag att man vill förenkla byråkratin och ge medlemsländerna mer beslutanderätt hur jordbrukspolitiken tillämpas på nationell nivå. Detta är något som

SLC välkomnat. Det som dock är svårt att omfatta är kommissionens förslag på ett stödtak. Detta skulle försvåra våra nationella tillämpningar att stöda bl.a. husdjursproduktionen på AB-området. Kommissionens mål är att den nya jordbrukspolitiken träder i kraft från och med 2021 men tidtabellen kommer troligtvis att skjutas fram i och med EU-parlamentsvalet våren 2019. Under verksamhetsåret har jord- och skogsbruksministeriet tillsatt nya arbetsgrupper för att bereda den nationella strategin. SLC har under året aktivt bidragit till jord- och skogsbruksministeriets formuleringar gällande CAP inför ministerrådsmöten och specialkommittémöten på EU-nivå.

I samband med publiceringen av grundförslaget till kommande CAP presenterade kommissionen också förslaget till EU:s framtidsbudget för 2021–2027. Budgetförslaget var delvis väntat gällande anslagen för jordbrukssektorn i och med att medlemsländerna signalerat en viss ovilja att höja medlemsavgiften till EU och att EU vill vara mer involverad i nya gemensamma politiska frågor än tidigare. Även Storbritanniens utträde ur EU påverkar den totala budgeten. För Finlands del betyder förslaget att anslagen för det direkta stödet sjunker med cirka tre procent under kommande finansieringsperiod och anslagen för landsbygdsutvecklingen krymper med cirka 14 procent jämfört med nuvarande nivå. I snitt sjunker anslagen till jordbruk och landsbygd med cirka sju procent. Kommissionens budgetförslag är en stor besvikelse för Finland som prioriterat landsbygdsprogrammen och maximalt

försökt använda sig av de möjligheter landsbygdsprogrammen ger. Korrigering av finansieringen av andra pelarens åtgärder är satt högt på den politiska finländska EU-agendan.

Nationella stöduppställningen för 2019

Den nationella stöduppställningen för 2019 inleddes med en diskussion om hur regeringens krispaket med anledningen av torkan ska implementeras i stöduppställningen för 2019. Man konstaterade att en del av kompensationsåtgärderna som riktades till C-området, 10 miljoner euro, kunde utbetalas som en tilläggsdel till stödutbetalningarna i december. Ett par miljoner som inte kunde fördelas under 2018 överfördes till de nationella anslagen för 2019.

För nationella stöd för 2019 fanns totalt reserverat 324 miljoner euro. Av denna summa riktar sig cirka 298 miljoner euro till C-området, 20 miljoner euro till Södra Finland och cirka 5 miljoner euro är andra stödåtgärder. I det stora hela kunde stödnivåerna för 2018 också bibehållas 2019. Dock så går stödnivåerna ner för den enmagade sektorn och trädgårdsektorn 2019 i hela landet. Detta som en följd av de skrivningar som finns i uppställningen med kommissionen gällande stödet till Södra Finland. Enligt denna uppställning går stödnivåerna kraftigt nedåt år 2019 och 2020. Jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt en arbetsgrupp som har i uppdrag att göra en analys över behovet av ett fortsatt nationellt stöd till de den enmagade sektorn och trädgårdsektorn i Södra Finland. Under den tid som uppställningen med

kommissionen gäller sjunker den totala stödnivån från 29,20 miljoner euro (2015) till 17,40 miljoner euro (2020).

SLC hade satt som villkor för godkännande av stödpaketet att jord- och skogsbruksministeriet tillsammans med producenterna utreder möjligheten att kompensera stödnedgången med en höjning av stödet till djurens välbefinnande. Denna skrivning blev en del av det godkända stödpaketet.

SLC hade också framfört ett par specialfrågor till stödberedningen för 2019. SLC påtalade igen behovet av att försnabba utbetalningen av stöd och att förskotts nivåerna bör ses över med tanke på jordbrukets kassaflöde. SLC efterlyste även skärpningar då det gäller odling av dill och persilja i växthus och villkoren kommer att skäras så att stöden till växthussektorn används till rätt ändamål. Då det gäller lagerersättningen framförde SLC att räkningen av lagerersättningen kunde ändras så att den bättre stöder de som lagrar grönsaker.

Stödberäkningssystemet kommer att ändras enligt SLC:s förslag 2019. SLC efterlyste också i samband med stödförhandlingarna klarhet i hur generationsväxlingar stöds i framtiden i och med att avträdelsestödslagen upphör vid utgången av året.

Finansiering av landsbygdsutvecklingsprogrammet

I slutet av året gjorde uppföljningskommittén för fastlandets landsbygdsutvecklingsprogram ändringar i programmet. Ändringarna i programmet

blev aktuella i och med att åtgången av anslag för miljöersättning och ekologisk produktion översteg vad som reserverats i programmen för åtgärderna. Beslutet i kommittén betyder att inga nya ekostödsavtal kan ingås 2019. I programmet har man för ekologisk produktion reserverat 326 miljoner euro som nu nästan helt bundits upp.

Miljöersättningsnivåerna kommer att år 2020 att sänkas kraftigt och det är främst basdelen som kommer att sänkas. De flesta miljöersättningsavtal löper ut 2020. Följande programperiod inleds 2021 och det kan bli aktuellt att nuvarande program förlängs för en övergångsperiod. Den kommande regeringen kommer att få ta beslut om hur underfinansieringen av de sista åren av programmet ska skötas och hur övergången verkställs. Frågan är att kan den nya finansieringsperioden inledas med nuvarande program eller bör precisera åtgärder göras.

Landskapsreformen och sammanslagningen av Mavi och Evira

Från och med 2019 kommer Mavi och Evira samt delar av Lantmäteriverket att verka under det nya Livsmedelsverket. SLC har varit positiv till en sammanslagning och sett möjligheter till en bättre kundservice i en samgång. Förvaltningskulturen har varit olika i de två myndigheterna, Mavi och Evira, som utför granskningar på gårdsnivå. Via samgången kommer bl.a. granskningsförändringarna att ses över.

Under året inväntades även beslut av regeringen gällande den planerade landskapsreformen som påverkar bl.a. förvaltningen av stöden och avbytarverksamheten. I ett tidigt skede konstaterades att trots landskapsreform och de nya landskapens roll i stödförvaltningen bibehåller Livsmedelsverket sin roll som stödutbetalningsenhet.

Gårdsbrukets utvecklingsfond

Fonden är en betydande del då det kommer till strukturutvecklingen av jordbruket. Tillsammans med investeringsåtgärderna i fastlandets landsbygdsutvecklingsprogram 2014– 2020 utgör de en helhet. Finansieringen via landsbygdsutvecklingsprogrammet har använts framtidigt för att garantera att de i programmet reserverade anslagen används fullt ut.

Under 2018 ökade Gårdsbrukets utvecklingsfonds roll i investeringarna helt i enlighet med vad som planerats då landsbygdsutvecklingsprogrammet skrevs. Vid utgången av 2017 hade redan 60 procent av det reserverade anslaget i utvecklingsprogrammet för investeringar använts.

Under 2018 gavs 2059 beslut gällande investeringar och som bidrag gavs 117 miljoner euro. Som startbidrag gavs 13,6 miljoner euro. Via Gårdsbrukets utvecklingsfond finansierades 1 201 projekt med ett bidrag på 41 miljoner euro vilket var en fördubbling av bidragsstorleken jämfört med året innan. Fördubblingen beror främst på att investeringar i mjölkproduktion hade flyttats till att finansieras via fonden. Via utvecklingsfonden har

finansierats bl.a. investeringar i täckdikning, torkanläggningar, investeringar som förbättrar djurväl-färden och fårhus.

Via fonden finansieras även forskning och utvecklingsåtgärder med cirka 5,5 miljoner euro. Fondens roll som finansiär av jordbruksforskningen är betydande. Fonden statsgarantier har vuxit under det senaste året. Garantierna uppgick till 79 miljoner euro. Garantiernas andel har vuxit bland annat via de åtgärder som gjorts i samband med skörde-skade- och lönsamhetskriserna.

Nuvarande regering har gjort överföringar av anslag till fonden, totalt 90 miljoner euro. Med tanke på den kommande programperioden är kommande överföringar viktiga samt att kommande regering 2019 tar fasta på fondens framtid som finansiär av jordbrukets investeringar.

Vid utgången av 2018 upphörde avträ-delsestödslagen att gälla.

Lagen om djurens väl-befinnande

Husdjurssektorn berörs i högsta grad av djurskyddslagstiftningen. Lagbe-redningen framskred under året så långt att riksdagen hösten 2018 fick ett lagförslag på den nya lagen om dju-rens välbefinnande. SLC har bevakat producentsidan noggrant och aktivt under hela processen. Lagförslaget var ett sådant som SLC kunde omfatta ef-tersom det visade respekt för både djur och djurhållare, samt en förståelse för jordbruksnäringen.

Fotarbete för att förbättra praxis inom djurskydds-granskningar

På vissa av SLC:s verksamhetsområ-den har det förekommit utbredda be-kymmer för husdjursproducenter vad gäller djurskyddsgranskningar.

Eviras generaldirektör Matti Aho (t.v.) fick information om djurskyddsgranskningar på Peter Hellströms gård. Även ÖSP:s ordförande Tomas Långård (närmast i bild) deltog i besöket.

Från SLC:s sida har organisationens representanter gjort gårdsbesök, fungerat som stödperson vid granskning, gett hjälp vid genmälen, höranden och besvär samt haft en omfattande telefonrådgivning.

I februari besökte SLC Livsmedels- säkerhetsverket Evira och direktör Matti Aho. Aho besökte även en gård i Kronoby i april och förståelsen var stor för de bekymmer som granskningarna skapar på gårdarna. SLC har vidare tagit fram

en guide för djurskydds- granskningar ”Ta kontroll över kontrollen” samt ordnat ett informationstillfälle under våren på detta tema.

På informationstillfället i Pedersöre deltog även advokat Timo Äijö som har lång erfarenhet av processer inom djurskyddet. SLC har också haft möten och samtal med övriga tjänstemän på Evira i detta ärende, samt aktivt arbetat för att lyfta rättsskyddsfrågan vid granskningar till en del av den nya lagen om djurens välbefinnande. Ett konkret förslag har varit att det införs liknande nämnder som man har i Sverige för att skapa enhetlig praxis inom granskning och ett samhällsklimat med högre rättstrygghet.

SLC har med andra ord arbetat både på en mycket konkret och handfast nivå för att hjälpa och stöda enskilda jordbrukare, samt brett politiskt och genom dialog med myndigheter och tjänsteinnehavare. Arbetet måste dock fortsätta.

Miljö- och markpolitiska frågor

Bevakning av markägar- rättigheter

SLC har aktivt bevakat flera markpolitiska frågor under året. SLC har samarbetat med landskapsförbunden i frågor som gäller planläggning, naturskydd och linjedragningar för att nämna några av de viktigaste. Under året har SLC tillsammans med landskapsförbunden och aktiva förtroendevalda fortsättningsvis fört dialog med olika bolag för att stärka markägar- och odlarpositionen särskilt vid arbetet med att gräva ner ledningar. SLC har också försökt stärka markägares medvetenhet om sina rättigheter, båda genom skriftligt material och genom markägarmöten.

Inom lagstiftningen kom en ny lag om enskilda vägar på remiss under året. Den nya lagen om enskilda vägar träder i kraft vid ingången av år 2019.

Under året har beredning av förändringar inom vissa delar av miljötillståndskraven fortsatt. Beredningen av de så kallade MASA- och MARA- förordningarna som bland annat omfattar hanteringen av överskottsjord fortsatte också.

SLC var delaktig i den styrgrupp vid miljöministeriet som skall ta fram ett grundarbete för framtida lagstiftning gällande ersättningsmodeller och förebyggande av skador förorsakade av fridlysta fåglar. Styrgruppens slutrapport kommer att ges våren 2019.

Under året har även en arbetsgrupp för att förnya inlösningslagen arbetat under justitieministeriet. SLC var med i en

SLC:s jurist Mikaela Strömberg-Schalin föreläste om skogsbruket i markanvändnings- och bygglagen och markägarens rättigheter på Skogsbrukets Vinterdagar i Böle, Helsingfors.

uppföljningsgrupp för detta arbete. Syftet med arbetet är att revidera inlösningslagen så att den bättre tryggar ställningen för den som innehar egendom som inlöses. Ersättningsgrunderna bör revideras så att de motsvarar forskningen och den internationella utvecklingen i fråga om fastighetsvärdering. Bland annat kunde ersättningen för föremål grunda sig på marknadsvärdet i stället för på gängse värde såsom nu. Avsikten är också att avstå från den företrädesordning som i lagen anges för värderingsmetoderna och göra det möjligt att välja värderingsmetod från fall till fall utgående från vilken metod som på det

mest tillförlitliga sättet leder till ett värde som överensstämmer med full ersättning. Utgångspunkten vid bestämmande av inlösningsersättning skall fortfarande vara att förmögenhetsställningen för den som innehar den egendom som ska inlösas inte förändras. Under diskussionerna i uppföljningsgruppen har variationsintervallet för en eventuell höjningskoefficient legat mellan 0 och 25 procent. SLC har förespråkat den svenska modellen enligt en höjning på 25 procent. Storleken på en eventuell höjningskoefficient avgörs i sista hand genom samhälleligt beslut. Arbetsgruppens rapport kommer att ges våren 2019.

Skattepolitiska frågor

SLC:s skatteutskotts positionering inför riksdagsvalet 2019

Kostnadssänkande åtgärder behövs för att kompensera för en del av kommande stödsänkningar och för att förbättra lönsamheten. Smärtpunkterna i jordbruksbeskattningen bör ses över och utvecklingsbehoven i gårdsbruksbeskattningen utredas.

Enligt linjedragning från centralstyrelsen i juni 2018 behöver SLC positionera sig inför riksdags- och landskapsval, samt senare regeringsförhandlingar. Skattepolitiken är ett användbart verktyg och SLC:s skatteutskott har sammanfattat smärtpunkterna i ett PM och frågorna summeras enligt följande:

Kostnadssänkande åtgärder behövs eftersom den långvariga lönsamhetskrisen är reell. SDP som tros bli statsministerparti har ett skatteprogram som är till nackdel

för jordbruket.

Till exempel skogsgåvoavdraget och företagaravdraget är ifrågasatta. Det finns också en risk för att gårdsbruksskatte-lagstiftningen kan vara på fallrepet. Vid generationsväxling är skattelättnaderna förmånliga och främjar det aktiva jordbruket, och detta bör vi värna.

Frågan om fastighetsskatt på jord- och skogsbruksmark är dessutom ett återkommande tema.

Som allmänna hållpunkter konstaterade utskottet att skatterna hänger ihop och det finns risker då man ändrar på något. Dessutom är det lättare att utveckla befintliga system än att utveckla nya modeller.

Socialpolitiska frågor

Stödpersonnätverket

SLC representeras i Landsbygdens stödpersonnätverkes styrgrupp av Mia Wikström. Verksamhetsledare Jonas Laxåback träffade de svenskspråkiga stödpersonerna under våren och Wikström deltog i de svenskspråkiga stödpersonernas träff i Åbo i oktober och berättade om vilka frågor som är aktuella på SLC. SLC har under året påmint om jordbrukares möjligheter att kontakta de svenska stödpersonerna samt informerat om stödpersonernas kontaktuppgifter i Landsbygdens Folk, på slc.fi samt på SLC:s sociala medier.

Ta hand om bonden-projektet

LPA:s mycket populära och framgångsrika Ta hand om bonden-projekt har sedan starten 2017 hjälpt hundratals bönder i olika

slag av utmanande livssituationer. Susann Rabb, som är projektanställd och har hela Svenskfinland som sitt verksamhetsområde, har redan kontaktat av över 200 gårdar. Via krispaketet jordbrukets torkpaket fick projektet tilläggsfinansiering, vilket möjliggör en ettårig förlängning av projektet till utgången av 2020.

En lantbruksföretagare som befinner sig i en utmanande livssituation kan via projektet ansöka om en köptjänstförbindelse på högst 500 euro från LPA. Förbindelsen kan användas till att skaffa experthjälp bland annat för att stödja arbetsorken, för parrelations- eller familjeterapi eller för arbetshandledning. Under vissa förutsättningar kan förbindelsen användas till ekonomiska eller juridiska experttjänster.

Ett syfte med projektet är att även utveckla modellen för tidigt ingripande och inom ramen för projektet ordnas Må bra-dagar i samarbete med de regionala producentförbunden.

KIILA-rehabilitering för SLC-medlemmar

Under årets första månader var det möjligt för SLC-medlemmar att ansöka till SLC:s svenskspråkiga KIILA-rehabiliteringskurs. Kursen, som har åtta platser, är gratis för deltagarna. Dessutom har deltagarna möjlighet att få rehabiliteringspenning och har rätt till avbytare.

Längden av rehabiliteringsprocessen är cirka 1,5 år och innehåller tre rehabiliteringsperioder på Härmä Rehab Center i Ylihärmä, i Södra Österbotten. Den första kursperioden startade i slutet av mars 2018. KIILA ersätter den tidigare TYK-rehabili-

teringen, men med något förändrade kriterier.

Målgruppen för KIILA-rehabiliteringen är personer under 67 år som arbetar och har stadigvarande anställning, återkommande visstidsanställningar eller företagare.

Rehabiliteringsgrunden bestäms utifrån personens aktuella individuella rehabiliteringsbehov. Det primära är att personen har ett konstaterat och upplevt behov av stöd för att orka fortsätta arbeta.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland år 2018

Den ekonomiska osäkerheten ökade, men skogsindustrin planerade investeringar

Den finländska ekonomins utveckling var fortfarande gynnsam under 2018, men utvecklingen var något långsammare än under 2017. BNP-tillväxten var enligt prognos 2,5 procent. Exporten utvecklades också positivt, men långsammare än i fjol. Euron försvagades något mot US-dollar, vilket förbättrade Finlands konkurrenskraft utanför euroområdet.

Euron stärktes däremot i förhållande till den svenska kronan, vilket försvagade särskilt sågindustrins pris-konkurrensförmåga. Sysselsättningen förbättrades i Finland mycket snabbt, vilket främjade privathushållens konsumtion. Dessutom främjade den låga

Foto: Mia Wikström

räntenivån såväl privat konsumtion som investeringar.

Byggandet var livligt under årets början, men tappade fart mot slutet av året. Flera höghusprojekt i trä inleddes, men småhusbyggandet som är centralt för virkesanvändningen utvecklades fortfarande blygsamt. De finländska arbetskostnaderna har utvecklats långsammare än i det övriga euroområdet tack vare konkurrenskraftavtalet och högre produktivitet. Därför förbättrades Finlands priskonkurrenskraft ytterligare.

Euroområdets ekonomiska utsikter försvagades under 2018 och industrins tillit till den ekonomiska utvecklingen försvagades. Inom Europa berodde osäkerheten framför allt på den italienska ekonomiska politikens riktning och osäkerheten förknippad med Brexit.

Ekonomi i Förenta staterna utvecklades positivt. Flera handelshinder

och svagare utsikter för den globala ekonomin dämpade dock industrins och andra aktörers investeringslust. De stormaktspolitiska spänningarna ökade under året, vilket hade återverkningar på världshandeln och i form av flera handelshinder. Exporten av finländska träprodukter till Kina minskade till följd av svagare ekonomisk tillväxt.

Den finländska skogsindustrins marknadssituation utvecklades på det hela taget positivt. De träbaserade produkternas andel av Finlands exportintäkter ökade fortfarande. Den positiva atmosfären kring investeringar som ökar den inhemska virkesförbrukningen bibehölls.

Skogsindustrins produktion ökade sammanlagt i Finland under 2018, vilket visade att den finländska verksamhetsomgivningen är konkurrenskraftig för den träförädlade industrin. Kartongproduktionen var fem procent större än året innan. Massaproduktionen var tack vare nyinves-

teringar sex procent större än under föregående år, sammanlagt 8,2 miljoner ton. Kartong- och massaindustrins kapacitet utnyttjades i praktiken fullt ut. Sågindustrins produktion ökade med en procent till 11,8 miljoner kubikmeter under 2018.

Plywoodproduktionen var ett par procent mindre än under föregående år. Trots mindre efterfrågan på tryck- och skrivpapper producerades dessa i en procent större omfattning i Finland än under 2017.

Den finländska massa- och pappersindustrins lönsamhet var fortfarande utmärkt. För träproduktindustrins del var lönsamheten avsevärt sämre. Pappersexporten ökade cirka tre procent och de genomsnittliga exportpriserna steg fem procent jämfört med föregående år. Exportpris och -volym ökade fyra procent för kartong jämfört med 2017. Exporten av massa ökade med över en tiondel och exportpriset var över tjugo procent högre än ett år tidigare. Under 2018 exporterades mera massa från Finland än någonsin tidigare.

Exporten av sågade varor uppgick under 2018 till cirka 8,8 miljoner kubikmeter, vilket innebär en minskning om cirka sex procent jämfört med 2017. Sågvarorna exportpriser steg däremot med cirka nio procent. Den minskade exporten av sågvaror berodde framför allt på mindre export till Kina. Exporten av plywood minskade ett par procent och exportpriset sjönk cirka en procent från föregående år.

Alla tiders rekord inom virkeshandel och avverkningar

Utgående från skogsindustrins produktionsvolym ökade virkesförbrukningen

under 2018 med drygt tre procent, dvs. ett par miljoner kubikmeter, till cirka 72 miljoner kubikmeter. Virkeshandeln var livlig och blev livligare mot årets slut. Efterfrågan på stock var större än på massaved, men efterfrågan på massaved från gallringsposter förbättrades under årets slut. Virkeshandelns volym från privatskogar uppgick till sammanlagt 51,3 miljoner kubikmeter.

Det är 19 procent mera än under 2017 och mera än någonsin tidigare.

Virkesuppköpen under 2018 från privatskogar motsvarar en avverkningsvolym på cirka 62 miljoner kubikmeter. Rotaffärernas andel var cirka 88 procent. Försäljningen av stock från privatskogar ökade cirka 21 procent jämfört med föregående år. Massavedsförsäljningen från privatskogar var cirka 18 procent större än ett år tidigare.

Marknadsavverkningarna under 2018 uppgick enligt prognos till 67,2 (2017 61,3) miljoner kubikmeter. Enligt prognosen ökade avverkningarna alltså cirka tio procent jämfört med 2017. Den inhemska virkesdrivningen var större än någonsin i fjol. Avverkningen av stock ökade nio procent och massavedsavverkningarna ökade tio procent från 2017. Avverkningen av både stock och massaved ökade mera än förbrukningen, vilket innebär att lagren av kapat virke ökade hos den inhemska industrin. Utgående från differensen mellan köpta poster och marknadsavverkningar kan man härleda att skogsindustrins virkesreserv i

privatskogarna vid utgången av 2018 var drygt åtta miljoner kubikmeter större än ett år tidigare.

Marknadsavverkningarna i privatskogar uppgick enligt prognos till drygt 56,2 miljoner kubikmeter, dvs. cirka 13 procent mera än föregående år. Leveransavverkningarnas volym minskade enligt prognos med två procent från 2017 och deras andel av marknadsavverkningarna i privatskogar var 12 procent i fjol. Avverkningarna i bolagens och Fortstyrelsens skogar uppgick till cirka 11,0 miljoner kubikmeter, en minskning med ett par procent från föregående år. Av marknadsavverkningarna 2018 var andelen stock 28,7 miljoner kubikmeter och massaved 38,6 miljoner kubikmeter. Energivedsförbrukningen i värmecentralen var enligt prognos cirka 8,1 miljoner kubikmeter under 2018, det vill säga något mera än under föregående år. Efterfrågan på energived ökade under fjolåret.

Virkespriset steg tio procent jämfört med 2017

I jämförelse med 2017 var hela landets genomsnittliga rotpriser och ändringsprocenter enligt följande: tallstock 60,5 €/m³ (10,2%), granstock 64,3 €/m³ (+11,3%), björkstock 45,9 €/m³ (+7,5%), tallmassaved 17,6 €/m³ (+10,1%), granmassaved 19,6 €/m³ (+10,5%) och björkmassaved 16,9 €/m³ (+10,0%). Under 2018 steg det nominella rotpriset i snitt 10,5 procent jämfört med föregående år.

Import och export av träråvara ökade rejält

Enligt utrikeshandelsstatistiken ökade importen av råvirke över 30 procent jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten minskade 14 procentenheter jämfört med föregående år och importen över östgränsen täckte 71 procent av hela den importerade volymen. Importen av massaved från Baltikum var betydligt större än tidigare. Till och med slutet av november uppgick importen av råvirke till 10,1 miljoner kubikmeter.

Barrträdsvolymen uppgick till cirka 2,1 miljoner kubikmeter och lövträd till cirka 5,1 miljoner kubikmeter. Importen av sågflis främst för tillverkning av massa var cirka 2,8 miljoner kubikmeter. Importen av stock minskade, men importen av massaved och flis ökade kraftigt jämfört med föregående år. Den importerade massaveden var under hela året klart dyrare än inhemskt virke och den ökande exporten ökade kraftigt på massavedspriset i Baltikum.

Exporten av råvirke från Finland ökade nästan 50 procent jämfört med föregående år och uppgick till cirka 2,1 miljoner kubikmeter. Olika skogsskador i Centraleuropa ledde till ökande utbud av virke och kraftigt sjunkande priser i många länder.

Skogsbrukets lönsamhet förbättrades klart

Privatskogarnas bruttorotintäkter ökade cirka tjugo procent under 2018 till följd av större marknadsavverkningar och högre virkespriser och uppgick till 2,3 miljarder euro.

Naturresursinstitutet (Luke) uppskattar att privatskogsbrukets investeringar under 2018 var cirka 230 miljoner euro. Skogsägarnas egenfinansiering av nämnda investeringar uppgick till uppskattningsvis 175 miljoner euro. Privatskogsbrukets totalkostnader uppgick enligt Luke till cirka 10 procent av bruttorotintäkterna. Det offentliga stödet utgjorde enligt Lukes uppskattning en knapp fjärdedel av privatskogsbrukets kostnader.

Privatskogsbrukets nettoresultat under 2018 före skatter och kostnader för främmande kapital var enligt prognos i genomsnitt 157 euro per hektar skogsmark. Skogsbrukets nettoresultat per hektar förbättrades över 30 euro per hektar jämfört med 2017. I södra Finland ökade rörelseresultatet över 40 euro per hektar skogsmark, medan ökningen var endast 10 euro per hektar i norra Finland.

Skogsodlingsarealen ökade, byggandet av skogsbilvägar minskade rejält

Arealen för plantskogsvård och vård av ungskog som erhöll Kemerastöd under 2018 uppgick till knappt 147 000 hektar. Detta var något mindre än under föregående år.

Skogsodlingsarealen (sådd + plantering) var enligt prognos cirka 79 000 hektar, det vill säga cirka 6 000 hektar mera än föregående år. Skogsgödsling utfördes i privatskogarna under 2018 på cirka 24 000 hektar. Iståndsättningsdikning utfördes på cirka 7 500 (2017 11 000) kilometer. Nya skogsbilvägar byggdes och befintliga grundförbättrades på knappt 700 kilometer. Det är cirka 500 kilometer mindre än under 2017.

Internationell verksamhet

Brysselkontoret

MTK, SLC och Pellervo upprätthåller sedan 1991 ett gemensamt kontor i Bryssel, som har primärt i uppdrag att följa med EU-frågor och rapporterna om dem till medlemsorganisationerna.

Brysselkontoret har under året letts av Juha Ruippo fram till slutet av augusti och Hanna Leiponen-Syyrakki från och med september. Tarja Bäckman har fungerat som husdjursombudsman på kontoret. Bäckman följer även med ärenden som berör jordbruksandelslagen. Kontoret följer aktivt med beredningen av jordbrukspolitiska ärenden COPA som företräder de europeiska jordbruksproducentorganisationerna i Bryssel. Kontoret har hållit täta kontakter till EU-parlamentet, rådet och EU-kommissionen under året. Man har speciellt följt med EU-beredningen av den kommande jordbrukspolitiken, EU:s framtidsbudget och aktuella handelsavtal. En annan viktig fråga på EU-nivå är Storbritanniens utträde ur EU, Brexit, som inverkar på bland annat EU:s framtidsbudget och som även har konsekvenser för den interna marknaden då utträdet skett.

Europeiska producentorganisationen COPA

COPA har under året letts av tyska Joakim Rukwied (DBV) och som generalsekreterare fungerar Pekka Pesonen. Under året har COPA:s presidium haft fem möten. COPA representerar

Foto: Mia Wikström

NBC besökte Arla Foods Global Innovationscenter.

cirka 23 miljoner jordbrukare. COPA:s systerorganisation COGECA representerar jordbruksandelslagen och vars verksamhet är integrerad med COPAs. COGECA har under året letts av svenska Thomas Magnusson (LRF).

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC

Island innehar ordförandeskapet i Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC 2017– 2019. Finlands avdelning av NBC sammanträder regelbundet och samlar de finska NBC- organisationerna MTK, SLC och Pellervo.

De nordiska producentorganisationerna samlades till presidiummöte för NBC den 15–17 augusti i Århus, Danmark. Finland representerades av en delegation på 20 personer från MTK, SLC och Sällskapet Pellervo. Presidiummötet leddes av Sindri Sigurgeirsson från Bændasamtök Íslands. Presidiummötet diskuterade den svåra torkan i nordens och Brexit med dess konsekvenser för jordbruket. Även

BFFE:s aktivitetsöversikt, WFO:s status-uppdatering och arbetet med globala hållbarhetsmålen behandlades under mötet.

Mötet ordnades på Koldekærgård där man har skapat ett lantbruksinnovationskluster med både primärproduktionen och förädlade industrin representerad. Innovation var ett av teman under mötet och mötesdeltagarna besökte Arla Foods Global Innovationscenter. Vidare diskuterade deltagarna jordbrukets image och vilka faktorer som inverkar i konsumentens bild om produktionen.

CEJA- Takorganisationen för unga lantbruksföretagare inom EU

SLC antogs som egentlig medlem i CEJA 2017. Under 2018 ordnade CEJA följande möten:

- 11–12.1 inledande CEJA-möte 2018 i Bryssel
- 1–2.3 CEJA:s arbetande möte i Birmingham, Storbritannien. Under mötet framställdes ett ställningstagande om Brexit.
- 16–17.4 fördes i Bryssel diskussioner om nya CAP-strukturen och CEJA:s

ställningstagande om internationell handel

- 11–12.6 ordnades CEJA-presidie-möte i Bryssel med diskussioner om uppdateringen av stadgar i CEJA
- 23–26.8 ordnades CEJA:s general-församling i Slovenien
- 1-2.10 ordnades ett arbetande möte i Bryssel med temat internationell handel, riskhanteringsverktyg och lantbruksförsäkringar.
- 8-10.11 ordnades ett seminarium Tjeckien
- 3-5.12 samlades europeiska unga producenter till Ypres i Belgien för att fira 60 åriga CEJA med jubileumskonferens. Programmet inleddes med jordbrukskommissionär Phil Hogans tal.

SLC unga har en plats i EU kommissionens marknadsobservatorium via CEJA.

SLC Ungas verksamhet 2018

SLC ungdomsutbildning

SLC ungdomsutbildningen ordnades under år 2018. Till skillnad från tidigare år bestod utbildningen av fyra etapper som verkställdes i landskapsförbunden. Syftet med utbildningen var att deltagarna bekantar sig med SLC strategiska delområden samtidigt som deltagarna får en bild över verksamhetsmiljöerna i förbunden. Sammanlagt deltog ett tiotal SLC unga i utbildningen.

Första etappens tema var kompetens och den ordnades i Åbo 2-4.2.2018. Andra etappen ordnades i Vasa 6.-7.4 med temat

marknad. Tredje etappen om sociala frågor inom lantbruket ordnades på Åland i samband med skördefesten 21–22.9. Fjärde och sista etappen med temat politik ordnades i Nyland i samband med SLC kongressen 25–27.11.

Ungdomsträffar

SLC ordnade två ungdomsträffar år 2018. Första ungdomsträffen ordnades i Åbo 3–4.2 med knappa 40 deltagare. Andra ungdomsträffen ordnades i samband med SLC:s kongress 25.11 i Esbo. Träffen ordnades delvis sammanslagen med kvinnoträffen och sammanlagt deltog knappa 60 personer.

Skolkampanjer

SLC deltog som utställare i EDU-CA-mässan för lärare i Mässcentret 26-27.1.2018. SLC ordnade ett programnummer om att lära ut lantbruk med sakkunnig Pia Smeds.

Fem skolor vann gårdsbesök i skolkampanjen Inhemsk Mat

SLC har lottat ut fem gårdsbesök med transport bland de skolklasser som beställde av Inhemsk mat - från jord till bord broschyren före utgången av mars. Sammanlagt beställdes över 3 000 broschyren från SLC. Skolmaterialet utarbetades i samarbete med Ungmartha. De vinnande skolorna var Skärgårdshavets skola i Åboland, Kilteri skola och Hoplaxskolan i Nyland, samt Bonäs skola och Rejpelt skola i Österbotten. SLC:s skolmaterial finns på webbplatsen inhemskmat.fi.

Gymnasiekampanjen Bakom Maten

Kampanjen besökte Vasa övningsskolas gymnasium den 19 januari och Mattlidens gymnasium den 23 januari, Helsinge Gymnasium den 22 oktober, Kyrkslätt gymnasium den 30 oktober, Mattlidens gymnasium den 23 november och Ekenäs gymnasium den 17 december.

En ny version av gymnasiekampanjen körde igång under hösten 2018. Kampanjen går under namnet ”Ut i skogen & Bakom Maten” och verkställs i samarbete med projektet Pro Naturbruk i yrkeshögskolan Novia samt Föreningen för Skogskultur r.f. Syftet med kampanjen är att väcka intresse för matens ursprung, skogsbruk och geomedia hos gymnasieelever. Kampanjen ämnar även att lyfta upp möjligheterna som naturbruksbranscherna erbjuder med tanke på ungdomarnas framtida yrkesval. Mer information om kampanjen finns på webbplatsen bakommaten.fi eller utiskogen.fi.

Unga på Nordiska Bondeorganisationers Centralråds möte i Århus, Danmark 15-17.8

Danska organisationen LandboUngdom stod som värd i Århus för representanterna för unga nordiska lantbruksproducenter i samband med NBC:s årliga möte. Ungdomarna hade delvis eget program under mötet, som ordnades i innovationsklustret för lantbruk och livsmedel. De unga nordiska representanterna hade förberett ett eget

ställningstagande till NBC-mötets diskussion om torkan. I ställningstagandet slog ungdomarna fast att tiden är inne för att påbörja diskussionerna om hur lantbrukssektorn och företagare ska förbereda sig inför de olika förutspådda förändringarna i miljön.

Kampanjer, evenemang och projekt

Spannmålstorget

Den elektroniska handelsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi, är en ny nättjänst, där odlare enkelt och pålitligt kan sälja sin skörd i önskade partier till bästa marknadspris.

Spannmålsindustrin, husdjursgårdar och övriga spannmålsuppköpare som använder spannmål kan ansluta sig som köpare. Den elektroniska handelsplatsen som förnyar spannmålshandelns traditionella praxis är den första i sitt slag i världen. Spannmålstorgets handelsplattform öppnades i juni 2018 och SLC har aktivt deltagit i projektet.

Bakom Spannmålstorget ligger företaget Suomen Viljakauppa Oy som ägs av MTK och SLC samt företagen Agrox, Altia, Atria, HKScan, Raisio och Valio. Alla spannmålsbranschens aktörer kan kostnadsfritt ansluta sig som användare av den nya handelsplattformen.

På Spannmålstorget finns två olika sätt att göra spannmålshandel: avtalshandel och anbudshandel. Inom anbudshandel är säljare och köpare anonyma och tjänsten sammanför dessa om anbuderna möter varandra. Inom ramen för avtalshandeln kan odlingsavtal göras upp och avtalsparterna kan ge sälj- och köpanbud. Odlare kan dessutom få direkta köpanbud från industrin eller husdjursgårdar. Odlarna kan också rikta egna direkta säljanbud till de köpare man vill eller öppet till alla köpare till exempel inom en viss region.

Spannmålstorget möjliggör spannmålshandel utan extra mellanhänder, vilket gynnar både säljare och köpare av spannmål. Speciellt försäljning vid avtalshandel med direkt köpanbud (husdjursgårdar) och säljanbud (spannmålgårdar) öppnar helt nya möjligheter för jordbrukarna att köpa och sälja spannmål. Att göra och följa upp egna sälj- och köpuppdrag på Spannmålstorget är enkelt. Det är även enkelt att hantera och följa med odlingsavtal. I samma tjänst finns även prisinformation om marknadsläget och förverkligade affärer. Detta ökar spannmålshandelns öppenhet och transparent samt bidrar till en allt bättre fungerande spannmålsmarknad.

Medlemstema: medlemmarna i fokus 2018

Producentorganisationens handlingskraft bygger på aktiva medlemmar. Som ett av verksamhetens tyngdpunktsområden under verksamhetsåret 2018 satte SLC fokus på medlemmarna, som utgör grunden för hela organisationens verksamhet. Avsikten var att både stärka aktiviteten på organisationens olika nivåer och förbättra medlemmarnas kännedom om organisationens arbete, höja anslutnings-

graden, sträva efter nöjda medlemmar som ser medlemsnyttan samt via medlemmarnas aktivitet stärka SLC:s handlingskraft. Under året gjordes även en medlemsundersökning.

SLC uppmuntrade lokalavdelningar att göra en insats för att ta god hand om medlemmar och även värva fler medlemmar till organisationen. Medlemsvård och -värvning måste även bli ett löpande arbete som både lokalavdelningar, förbund och SLC aktivt behöver delta i.

Det är även viktigt att hela organisationen med start från lokalavdelningen arbetar för att hålla medlemmarnas uppgifter ajour i medlemsregistret, bl.a. mobilnummer och e-post är viktiga för att organisationen ska kunna hålla kontakt med medlemmar och nå ut med information.

SLC samlade och delade tips för medlemsvård och värvning, som är ett viktigt regelbundet arbete för föreningens styrelse. SLC har även sammanställt en årsklocka för tips för hur lokalavdelningen kan gå tillväga för att lokalavdelningar kan arbeta för att uppmuntra medlemmar att betala medlemsavgiften och även identifiera nya medlemmar. I samband med kongressen utsåg SLC dessutom för första gången Årets lokalavdelning och belönade såväl Raseborgs och Purmo lokalavdelning.

Årsklockan och övrig information om medlemsvård och värvning finns på <https://slc.fi/medlemstema>.

SLC deltog i OKRA-mässan

SLC deltog för första gången som utställare i OKRA- lantbruksmässan tillsammans med LF. Mässan gick av stapeln den 4–7 juli på Oripääs flygfält. OKRA, som har kommit att bli en av de största lantbruksutställningarna

i Finland samlade drygt 81 000 besökare under fyra dagar. I montern bjöd SLC och LF besökarna på äppeljuice, körsbärstomater och frågesport samt delade ut hinkar för att marknadsföra den nya elektroniska spannmålshandelsplatsen Spannmålstorget – Viljatori.

SLC presenterade sig på Suomi-Areena

Tillsammans med samarbetsparterna Folktinget, Folkhälsan, SLS och Det svenska i Björneborg medverkade SLC på den svenska utställningsavdelningen Café Svenskfinland på samhällsdebattsarenan SuomiAreena den 19 juli. Under dagen bjöd SLC in till matsnack och lyfte fram den inhemska maten, matens producenter samt ursprungsmärkena Gott från Finland- och Rent inhemsk-märket.

Bra mat växer nära

Under 2018–2019 pågår jord- och skogsbruksministeriets tvååriga kampanj som handlar om att öka uppskattningen av maten och öka finländarnas medvetenhet om vad matens ursprung betyder: hur producerar vi mat i Finland och vad får vi när vi väljer närproducerat. Kampanjen följer matproduktionen på nio gårdar i olika delar av landet och söker svar på varför vår mat är världens renaste, ansvarsfullt producerad och spårbar.

Kampanjen, som har planerats i samarbete med SLC och MTK, genomförs gentemot riktade målgrupper bl.a. via inlägg och marknadsföring på sociala medier, videon samt genom artiklar för massmedierna. I kampanjen ingår även kostnadsfria webbaserade utbildningar för lantbrukare i sociala medier. Kampanjen kan på sociala medierna följas genom #bra-matväxernära och #läheltäparempaa.

Öppna ekogårdar

SLC deltog för tredje gången i samarbetet kring evenemanget Öppet hus på ekogårdar under Naturens dag den sista lördagen i augusti, 25.8. Evenemanget koordineras av jord- och skogsbruksministeriet, Luomuliitto, Pro Luomu, MTK och SLC i samarbete med projektet EkoNu! I hela landet medverkade över 40 ekogårdar med öppen gård under dagen. Jord- och skogsbruksministeriet stödde medverkande gårdar genom en evenemangsersättning, samt medverkande gårdar fick även informationsmaterial om ekologisk produktion av arrangörerna för att dela ut åt besökare.

Åkerskyltkampanjen fortsatte länge vägarna

SLC:s kampanj med åkerskyltar fortsatte och lokalavdelningar uppmuntrades att sättas upp befintliga åkerskyltar för att under sommaren påminna trafikanterna om den finländska matens ursprung och bondens arbete. Skyltarna har olika budskap med avsikten att påminna om var matens väg till konsumenternas bord startar.

Oss bönder emellan-träffarna var populära

De regionala Oss bönder emellan-medlems-träffarna fortsatte att under vinterhalvåret samla medlemmar för att diskutera och ventilera jordbrukets situation, intressebevakning och diskutera nutid och framtid. SLC bjöd på en bit mat och dryck under träffarna som samlade hundratals medlemmar till lediga diskussioner och samvaro. I Österbotten gick Oss bönder emellan-medlemsträffarna av stapeln den 15 januari i Kristinestad, den 17 januari i Vasa samt den 18 januari i Jakobstad.

Toppseminariet om skolmaten samlade sakkunniga till diskussion om offentliga måltider och för att fira skolmåltidens 70-åriga historia.

På Åland hölls träffen den 19 mars. Under hösten fortsatte Oss bönder emellan-träffarna i Nyländ den 7 november i Ingå samt den 13 november på Borgå.

Skolmaten 70 år - Toppseminarium om skolmat

Skolmåltiden, en av Finlands mest betydande sociala innovationer, firade sitt 70-årsjubileum 2018. För att uppmärksamma skolmåltiden och de offentliga måltiderna samt däribland offentlig upphandling ordnade SLC i samar-

bete med Finlands svenska Marthaförbund, ELO- säätiö - Stiftelsen för finländsk matkultur samt jord- och skogsbruksministeriet ett tvåspråkigt seminarium Skolmat gör skillnad! den 10 december på Hanaholmen i Esbo. Det tvåspråkiga seminariet samlade 150 deltagare, såväl beslutsfattare som tjänstemän inom kommuner och undervisning, experter, forskare, och så väl nordiska som finländska aktörer inom skolbispisningen och måltidskedjan, offentliga måltider och matfostran. Seminariet som finansierades av jord- och skogsbruksmi-

nisteriet kunde dessutom ses via livesändning på YouTube.

Förutom att seminariet tog avstamp i skolmåltidens historia bland annat genom en upplevelselunch fungerade seminariet som ett inspirationstillfälle med utmärkta möjligheter till nätverkande samt för att hitta nya synvinklar och verktyg för arbetet för att främja skolmåltider. Under pauserna kunde seminariedeltagarna bekanta sig med infotorget där samarbetspartners presenterade sig.

Seminariet hade även en tydlig nordisk infallsvinkel eftersom seminariet gästades av nordiska talare. Innan seminariet ordnades även en nätverksträff för nordiska aktörer inom skolmåltider som en uppföljning på det nordiska samarbetsforumet The Nordic Assembly for Public Meals som hölls i Köpenhamn i augusti, där representanter från SLC, Marthaförbundet och ELO-säätiö deltog.

Hellre bonde än jordbrukare

Under våren inledde SLC samarbete med fotografen Kasper Dalkarl för att genom magasinet *Hellre bonde än jordbrukare* lyfta fram de finländska producenterna och odlarna bakom maten. Magasinet är en samling av reportage som lyfter fram berättelsen om 14 producenter i Svenskfinland – berättade med producenternas egna ord om arbetet som jordbrukare, bonde och odlare, och om stoltheten över sitt arbete.

Magasinet som har en konstnärlig prägel har sitt ursprung i fotografen Kasper Dalkarls skildring av jordbrukare genom bildreportage. Magasinet bygger på Dalkarls examensarbete som gick under samma namn och där nio av gårdarna medverkade. Genom samarbetet kompletterades magasinet med fem nya bild- och textreportage

för att presentera matproducenter i olika delar av Svenskfinland. Bakom magasinets bearbetade texter står journalisten Ebba Håkans.

I anslutning till magasinet skapades en kampanjsida <http://bonde.slc.fi> där de 14 matproducenterna presenteras via bilder och förkortade texter, som är ämnade att locka till vidare läsning och beskådning i själva magasinet. Reportagen med de medverkande gårdarna kommer under 2019 att bland annat spridas via SLC:s sociala medier. Magasinet på totalt 92 sidor finns till salu i SLC:s webbshop slc.fi/shop.

Magasinet lyftes även fram under kongressen i november och alla deltagare fick ett eget magasin.

Förberedelser inför storsatsningen Grüne Woche

I mars undertecknade MTK partnerlandsavtal med världens störta matmässa i Berlin, och även SLC beslöt att medverka i samarbetet som innebär att Finland är huvudsamarbetspart med Grüne Woche 18–27.1.2019. Via

partnerlandsavtalet har producentorganisationerna förbundet sig till att arrangera mässans öppningstillfälle, inklusive matserveringen och programmet, för cirka 3 000 inbjudna gäster. Partnerlandssamarbetet medför även att Finland är aktivt med i otaliga andra program och evenemang som ordnas i anslutning till mässan. Genom att vara Messe Berlins huvudsamarbetspart får Finland särskild synlighet i mässans kommunikation och i mässprogrammet. Finland deltar även med en rekordstor egen mässavdelning i en helt egen mässhall på 1 600 m².

Avsikten med partnerlandssamarbetet är att få synlighet och bana vägen för finländska arktiska mat- och dryckesprodukter i Tyskland samt att locka fler turister till Finland genom att marknadsföra Finland som ett matland. Grüne Woche är även ett storskaligt etablerat evenemang för matbranschens beslutsfattare och media. På Finlands avdelning hålls presskonferenser kring olika teman samt möten med beslutsfattare.

I partnerlandssamarbetet medverkar utöver MTK och SLC även jord- och skogsbruksministeriet och Business Finland. Som stöd för projektet finns flera regionala mat- och turismprojekt samt MTK-Varsinais-Suomi.

Mässan samlar årligen 400 000 besökare, 90 000 branschfolk från matsektorn, över 4 000 representanter för massmedia samt politiska beslutsfattare. Mässan är därmed ett viktigt forum för matsektorns påverkare i EU och globalt. Mässan erbjuder därmed bred massmedial synlighet, kontakter och exportmöjligheter såväl i Tyskland som internationellt.

Redan i april inleddes förberedelserna där kommunikationschef Mia Wikström ak-

tivt deltog tillsammans med arrangörerna på MTK. MTK:s kommunikationsdirektör Klaus Hartikainen ansvarade för projekthelheten och i juni anställdes Maarit Kaasinen till MTK som projektkoordinator för att särskilt ansvara för praktiska förberedelser med utställare, planerare och byggare av mässavdelningen.

För att planera den grafiska identiteten för partnerlandssamarbetet valdes reklambyrån Hasan & Partners som samarbetspart medan mässavdelningen byggs av Messeforum.

Finlands ambassad i Tyskland deltar aktivt i arrangemangen av olika tillfällen för beslutsfattare, påverkare och massmedierna. Dessutom bistår den tyska kommunikationsbyrån Genius i kommunikationen till det breda tyska mediafältet.

Temat för Finland under mässan och på mässavdelningen är ”Aus der Wildnis” – från den vilda naturen. Temat symboliserar den rena arktiska maten från vår rena natur, hållbart finländskt skogsbruk, den gröna ekonomins träprodukter samt Finland, som ett turistland. Hasan & Partners byggen även en mångspråkig kampanjsida för partnerlandssamarbetet på adressen www.ausderwildnis.fi.

Medverkan på mässan är onekligen en av SLC:s största satsningar någonsin. De på förhand uppskattade kostnaderna för SLC:s del beräknas uppgå uppemot 200 000 euro.

Kommunikations- och informationsverksamhet 2018

Organisationens aktiva kommunikativa grepp fortsatte under året, inte minst med tanke på den förestående Grüne Woche-mässan i januari 2019. Inför mässan hade SLC:s kom-

munikation allt tydligare internationella drag och frågor så som export och den finländska matproduktionens fördelar internationellt sett var tydliga fokusområden.

Kommunikationen hade även en central roll i samband med olika projekt, tillfällen och evenemang för att ha ett tydligt, målgruppscentrerat budskap.

Aktiviteten fortsatte på SLC:s sociala medier under 2018. På Facebook-sidan fick SLC cirka 80 nya gillare, vilket är en normalisering jämfört med fjolåret, och vid årets slut hade SLC 3 295 följare på Facebook. De inlägg som engagerade följarna och fick mest spridning var inlägg som lyfte fram den finländska köttproduktionen och skogsbruket ur klimatets synvinkel, frågor om offentliga upphandlingar, konsumentrelaterade frågor, sommarens torra och behovet av krisåtgärder, vargfrågan samt SLC:s uttalande om antibiotikaresistens.

Årets populäraste inlägg på Facebook som organiskt nådde ut till 29 941 personer och fick 1 380 reaktioner var Ålandstidningens artikel ”De vill att vi äter nötkött – för klimatets skull” den 19.3.2018 där bl.a. ÅPF:s verksamhetsledare Henry Lindström lyfte fram kornas kolbindande förmåga till fördel för vårt klimat.

På Twitter har SLC ökat sitt följantal med 162 följare så att de vid slutet av året uppgick till 742. Instagram har även seglat upp som en betydande kommunikationskanal när det gäller att kommunicera ut SLC:s budskap i bilder. Vid slutet av året har SLC 1 350 följare på Instagram och SLC:s kännetecken #bondenbehövs utnyttjas mycket aktivt av lantbrukare och andra som på Instagram vill främja den finländska maten och producenternas budskap.

Arbetet gentemot massmedia fortsatte aktivt under året och SLC sände 32 pressmeddelanden samt pressinbjudningar, vilket motsvarar fjolårets aktivitet. Dessutom skrev organisationens representanter flera debattartiklar om aktuella frågor.

Under året beslöt SLC:s styrelse att stärka informationsverksamhetens personresurser.

Rent inhemskt kommunikations-samarbete

Under året hade SLC ett aktivt kommunikativt samarbetade med Rent inhemskt- ursprungsmärkets temaveckor för att främja inhemska grönsaker samt trädgårds- och växthusodlingen. Via sociala medier lyfte SLC fram sju olika temaveckor och fördelarna med inhemska grönsaker samt ursprungsmärket Rent inhemskt.

Utlåtanden 2018

Under året gav SLC 17 utlåtanden:

- 20.3: Utlåtande över utkastet till Regeringens proposition med förslag till samordning av vissa miljörelaterade tillståndsförfaranden, till lag om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning samt till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med dem
- 26.3: SLC:s och MTK:s gemensamma utlåtande om sockersektorns transportstöd för 2017
- 3.4: Utlåtande över jord- och skogsbruksministeriets förordning om de verkliga värden som tillämpas vid ersättning för skador på djur

- 4.4: Utlåtande om utkast till Statsrådets förordning om ändring av jaktförordningen
- 10.4: Utlåtande om utkast till Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om finansiering av hållbart skogsbruk
- 30.4: Utlåtande om utkastet till livsmedelsmarknadslag
- 30.4: Utlåtande om utkast till Statsrådets förordning om ändring av 4 § i förordningen om skogsvårdsföreningar
- 21.5: Utlåtande om utkast till Statsrådets förordning om stöd till utdelning i skolan för höstterminen 2018
- 15.6: Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om ändring av jord- och skogsbruksministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer vid Finlands skogscentral
- 17.8: Utlåtande om utkast till jord- och skogsbruksministeriets förordning om fördelningsgrunderna för statsunderstöd till jaktvårdsföreningarna
- 17.8: Utlåtande om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1§ i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift
- 29.8: Utlåtande över utkastet till regeringens förordning över anmälningspliktiga djurstall
- 27.9: Utlåtande om utkast till utbildningsstyrelsens förslag till examensgrunder för yrkesexamina och specialyrkesexamina inom skogsbruk
- 28.9: Utlåtande över utkastet till regeringens proposition till riksdagen om ändring av energiskattelagstiftningen
- 15.10: Utlåtande angående utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om bekämpning av skogsskador
- oktober: Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2019
- 19.11: Utlåtande över utkastet till regeringens proposition till riksdagen om temporär ändring av lagen om skatt på vissa försäkringspremier

Landsbygdens Folk

I mitten av november kunde Landsbygdens Folk efter flera års förberedning äntligen lansera sin nya webbtidning. Sedan dess har man kunnat klicka sig fram och läsa alla tidningens artiklar på webbadressen landsbygdensfolk.fi. Det är dock bara några av artiklarna som är öppna för alla, medan man måste vara SLC-medlem eller prenumerant för att läsa de övriga.

Tidningen satsade hårt på bevakningen av SLC:s kongress i Esbo i slutet av november både före och under kongressen.

Viktiga teman under året i övrigt var beredningen av lagen om djurens välmående och av livsmedelsmarknadslagen samt bevakningen av den extremt torra odlings säsongen som försatte många jordbrukare i akuta

svårigheter, inte minst inom husdjursproduktionen.

Under senare hälften av året bevakade tidningen även arbetet med utredningsmannen Reijo Karhinens rapport.

Också beredningen av den kommande gemensamma jordbrukspolitiken CAP27 och planerna på det brittiska utträdet, som har stor inverkan på EU:s budget, fick uppmärksamhet i tidningen.

Under försommaren, i slutet på maj, godkändes Landsbygdens Folk som medlem av opinionsnämnden för massmedier. Det innebär att tidningen numera officiellt är bunden att följa reglerna för etisk journalistik.

Några dagar senare blev det offentligt att LF under 2017 publicerat det vinnande reportaget i de finländska lantbruksjournalisternas tävling om bästa lantbruksreportaget det året.

Under våren gick tidningens mångåriga annonschef Bjarne Jansson i pension. I hans ställe anställdes Pirjo Haapanen.

Under våren anställdes Staffan Björkell, som tidigare jobbat vid tidningens redaktion, över sommaren. Arbetsförhållandet ändrades på hösten till fastanställning. Då började tidningens redaktör Andrea Bergman som kommunikator assistera SLC:s kommunikationschef.

Med kortast möjliga marginal hann LF:s redaktion och SLC:s kansli tillsammans få ut boken "Honks utvalda" så att den fanns till försäljning på SLC:s kongress. Boken är en samling av de teckningar som Henrik "Honk" Backman publicerade i Landsbygdens Folk under cirka 15 års tid från början av nittioalet.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Österbottens svenska
producentförbund r.f.

Håkan Malm in memoriam 7.2 1936 – 7.1 2018

Österbotten, men även det övriga Svenskfinland stannade upp till eftertanke och tacksamhet till minnet av den idoga samhällstjänaren Håkan Malm vid hans bortgång 7.1.2018.

Håkan Malms yrkesval blev bondens och hans sökte sig till agrologutbildningen och ut dimitterades 1955 till agrolog. Jämsides med det egna jordbruket fick han 1961 tjänst vid Österbottens Äggcentrallag, först som konsulent och senare som direktör. Den rikspolitiska karriären tog fart då han 1973 valdes till ordförande för Österbottens svenska producentförbund, en post som han innehade i 22 år varefter han kallades till förbundets hedersordförande.

Bönderna i Österbotten såg det som självklart att han skulle kandidera till riksdagen och 1975 invaldes han i Finlands riksdag. I sex riksdagsval fick Håkan ett stabilt förtroende av väljarna och valde att lämna riksdagen efter 24 år som bevakare av de österbottniska väljarnas intressen.

Förutom ÖSP:s ordförande och riksdagsman var Håkan också viceordförande i Svenska lantbruksproducenternas centralförbund med många sidouppdrag i viktiga statliga kommittéer.

Håkan valdes tre gånger till elektor i presidentvalen och han var också statsrevisor åren 1996–1999. Den rikspolitiska karriären kröntes 1998 då Håkan Malm förärades titeln Riksdagsråd av republikens president.

Medlemmar

AKTIVA	2017	2018
- gårdar anslutna till vanlig lokalavd. (åker och skog)	2 001	1 937
- gårdar med endast skog	619	616
- gårdar anslutna till trädgårdsavdelning	157	143
- <i>Aktiva gårdar sammanlagt</i>	<i>2 777</i>	<i>2 696</i>
Personmedlemmar (aktiva gårdar)		
- vanliga avdelningar	5 614	5 447
- trädgårdsavdelningar	258	245
<i>Personmedlemmar till aktiva gårdar totalt</i>	<i>5 872</i>	<i>5 692</i>
Ansluten åkerareal, ha	83 011,87	81 996,52
- i medeltal per gård	41,49	42,33
Ansluten skogsareal, ha	98 477,45	96 391,54
- i medeltal per gård	37,59	37,76
Ansluten växthusareal, m ²	860 161	825 166
- i medeltal, m ² per gård	5 621,97	5 894,04
Ansluten bärodlingsareal, ha	27,70	27,70
- i medeltal per gård	6,93	6,93
STÖDANDE (alla avdelningar)		
- stödande gårdar	347	341
- antal personmedlemmar	512	488
Personmedlemmar i hela förbundet	6 384	6 180
Antalet till förbundet anslutna lokalavdelningar var under året 33 stycken.		
- förbundets stödande samfund	8	8

Stödande samfundsmedlemmar i förbundet var under 2018 Osuuskunta Maitosuomi, Andelslaget Österbottens Kött, Andelslaget Närpes Grönsaker, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Österbottens svenska färklubb, Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening (SÖP) samt Närpes Äggpackeri.

Medlemsavgifterna 2018 baserar sig på alla medlemsavgifter (obetalda och betalda 31.12.18)

Förbundsmöten

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ och består av lokalavdelningarnas och de stödande medlemmarnas valda representanter. Förbundet höll under året stadgeenliga förbundsmöten på våren och hösten.

Vårmötet

Förbundets vårmöte hölls tisdagen den 17 april i Norrvalla i Vörå. Mötet inleddes med en tyst minut för att hedra minnet av hedersordförande Håkan Malm.

Förbundsordförande Tomas Långgård hälsade välkommen och konstaterade bland annat i öppningsanförandet att producentens kostnader för att producera rena, kvalitativa och spårbara livsmedel av världsklass inte ger det mervärde som livsmedelsprodukterna är värda. Lönsamheten fortsätter att vara mycket ansträngd.

Förbundsordförande ser med oro på den ökade vargnärvaron i Österbotten och framförde att vargar som hotar landsbygdens befolkning och husdjur måste kunna tas bort. Djurägare ska få skjuta varg som hotar deras boskap utan risk för repressalier.

Under vårmötet behandlades två motioner.

Hannele Kauppinen-Räisänen från Vasa Universitet höll ett anförande om konsumenternas köpvanor.

SLC:s ordförande Mats Nylund höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik och redogjorde för motionsuppföljning för de motioner som sänts vidare till SLC.

Conny Söderback.

Vårmötet gav en resolution med krom undantag från betesgången för husdjuren på grund av den ökade vargförekomsten i Österbotten. I resolutionen krävdes också att djurägare skall få rätt att försvara sig själv och sina djur från vargangrepp. Vidare behandlades rätten till sakliga djurskyddsövervakningar, en rättvisare fördelning av vinsten i livsmedelskedjan och att det är tryggt att konsumera finländsk mat.

Inhemska Trädgårdsprodukter r.f. har till årets kvalitetsproducent valt Conny Söderbacks Trädgård Ab från Pörtom, Söderback som odlar issallat premierades under vårmötet.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls vid Norrvalla i Vörå tisdagen den 11 december. I hälsningstalet framförde förbundsordförande Långgård bland annat hur orättvist producenterna behandlas.

Lagstiftning i Finland gällande produktionskraven är strängare än i övriga EU länder vilket leder till en snedvridning av konkurrensen eftersom inget mervärde fås från marknaden. Producentens ställning måste stärkas i livsmedelskedjan. Långgård berörde också i sitt tal detaljhandels vilseledande förpackningar, att lagstiftningen om ursprungsmärkning behöver ses över och att ett skydd för förädlingsindustrins produktutveckling behövs. I klimatdebatten som nu råder har produktion och konsumtion av kött fått oförtjänt negativ uppmärksamhet.

Höstmötet återvalde Tomas Långgård (Malax) till ordförande och Niclas Sjöskog (Purmo) till vice ordförande.

Vid val av ledamöter och suppleanter för de i tur att avgå återvaldes Stefan Gulin (Närpes Trädgårds-producenter) med ersättare Joakim Strand (Närpes Trädgårds-producenter).

Pauliina Holmqvist (Karleby) valdes som ny ledamot i stället för Mikael Åsvik (Terjärv) och Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö återvaldes som Holmqvists ersättare.

Anders Lillandt (Tjock) återvaldes med Simon Ålgars (Lappfjärd) som ny ersättare.

Höstmötet avgav en resolution som tog fasta på att jord- och skogsbruket är en del av lösningen på klimatproblematiken. Jordbrukarna har tre centrala uppgifter i klimatarbetet; att fortsätta att trygga

Mikael Åsvik som inte ställde upp för återval i förbundsstyrelsen avtackas.

tillgången på inhemska livsmedel, att fortsätta att ta hand om skogen och att öka kolinlagringen i jordbruksmarken.

Per Sandbackas jordbruk i Nedervetil premierades som årets LIA-gård i Österbotten med motiveringen att gården på ett föredömligt sätt har fungerat som praktikgård.

Per Sandbacka.

Foto: Fredrik Grannas

Motionsuppföljning

Gödselspridning på vatten-skyddsområden

Nykarleby lokalavdelning vill att förbundet skall utreda möjligheterna att få sprida egen stallgödsel på grundvattenområde.

ÖSP:s vårmöte är av samma åsikt som motionären att regelverket för användningen av både egen och mottagen stallgödsel på grundvattenområden bör ses över. ÖSP konstaterar även att information om vilka regler som gäller för gödning på grundvattenområde är svårtillgängligt. Motionen sänds till SLC för fortsatta åtgärder.

Höjning av utjämningsreserveringsbeloppet

Västra Närpes lokalavdelning yrkar på en kännbar höjning av utjämningsreserveringsbeloppet.

ÖSP föreslår i sitt svar att utjämningsreserveringen skall ses över så att det motsvarar det behov som det skapades för. Motionen överlämnas till SLC för fortsatta åtgärder

Lätta på kraven för inköp av rodenticider

Esse lokalavdelning vill att ÖSP arbetar för att kraven för inköp och användning av rodenticider luckras upp. Rodenticider kan efter 1.9.2018 endast köpas för yrkesmässigt bruk. Den yrkesmässiga användningen skall styrkas med Tukes examen i skadedjursbekämpning eller

med en växtskyddsexamen avsedd för jordbrukare.

ÖSP håller med motionären om vikten av att upprätthålla biosäkerheten på gårdarna men anser att det system med avläggande av växtskyddsexamen som finns idag är ett fungerande och relativt billigt sätt att bestyrka yrkesmässig användning av rodenticider.

Tidigareläggning av stödutbetalningarna

Nykarleby lokalavdelning vill att förbundet skall ta initiativ till att stödutbetalningarna reformeras så att stöden betalas ut så tidigt som möjligt och jämnt under året.

ÖSP anser det viktigt med tanke på gårdarnas likviditet att stöden utbetalas så snabbt som möjligt. ÖSP har också detta år framfört krav om högre förskott på stöden och inför kommande stödreform kommer förbundet att bevaka frågan om stödutbetalning och aktiv odling med avsikt att få klara förbättringar till stånd. ÖSP för motionen vidare till SLC eftersom det krävs förändringar på EU nivå för att en tidigare utbetalning av lantbruksstöden skall vara möjlig.

Förbundets organisation

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av en representant för varje lokalavdelning samt en representant vardera för de stödande medlemsföretagen och förbunden. Under 2018 hörde följande personer till förbundsfullmäktige (närvaro antecknad inom parentes (närvarande/2 möten)):

Lokalavdelning		Ordinarie	Ersättare
Esse	”	Mårten Häggman (1/2)	Mathias Wärn
Frilandsodlarnas		Christer Finne (2/2)	David Björk
Jeppo	„	Glenn Strengell (2/2)	Glen Jakobsson
Karleby	”	Michael Hägg (2/2)	Sten Hansson
Korsholms södra	„	Christoffer Ingo (0/2)	Nils-Erik Lång
Korsnäs	”	Roger Backholm (2/2)	Kenneth Enlund
Kronoby	”	Mårten Strandvall (1/2)	Johan Drycksbäck (1/2)
Kvevlax	”	Johnny Enström (2/2)	Kaj Skräddar
Lappfjärd	„	Mikael Hoxell (1/2)	Susan Englund
Larsmo	”	Ronny Snellman (0/2)	Anders Östman
Malax	”	Joakim Smeds (2/2)	Stefan Östman
Maxmo	”	Bo-Stefan Rådman (2/2)	Jonas Holm
Munsala	”	Steve Nyholm (2/2)	Andreas Westerholm
Nedervetil	”	Dick Kainberg (1/2)	Mats Kaitfors
Nykarleby	”	Andreas Frostdahl (2/2)	Tom Cederström
Närpes Östra	”	David Nyman (2/2)	Kaj Sjögård
Oravais	”	Johan Häggblom (2/2)	Sofia Eriksson
Pedersöre	”	Mats Finne (0/2)	Maria Ingerström
Purmo	”	Johannes Stenmark (2/2)	Hanna Löf
Pörtom	”	Tobias Dahlblom (0/2)	Mikael Storbäck
Replot-Björköby	”	Jonas Nord (2/2)	Jan-Mikael Östergård
Sideby	”	Samuel Ingves (0/2)	Fredrik Antfolk (2/2)
Solf	”	Niklas Sund (0/2)	Tom Backlund (1/2)
Sundom	”	David Köping (1/2)	Glenn Ahlnäs
Terjärv	”	Jessica Flöjt (1/2)	Marcus Skullbacka
Tjock	”	Kjell Utfolk (2/2)	Andreas Norrbutts
Västra Närpes		Hans Vikstrand (2/2)	Cindi Groop

Vörå	”	Michael Kamis (2/2)	Kjell Granfors
Yttermark	”	Tomas Edström-Simons (1/2)	Bengt Dahlin
Övermark	”	Jan-Anders Lindfors (2/2)	Dan Kjällberg
Korsnäsnejdens trädgårdsprod.		Jens Juthström (0/2)	Kenneth Vestberg
Malaxnejdens	”	Tore Svarvar (2/2)	Håkan Berg
Närpes	”	Joakim Strand (1/2)	Ulf Harf
Österbottens Kött		Tom Åstrand (1/2)	Åsa Frants (1/2)
Osuuskunta Maitosuomi		Ann-Charlott Kjerp (1/2)	Henrik Strandberg
Närpes grönsaker		Stefan Skullbacka (0/2)	Börje Ivars (2/2)
Närpes äggpackeri		Johnny Grandell (0/2)	Robert Kuuttinen
Skogsvårdsföreningen Österbotten		Kenneth Pähls (1/2)	Dan-Ove Stenfors (1/2)
Svenska Österbottens pälso- larförening		Ulf Eriksson (1/2)	Harald Finne

Förbundsfullmäktige har under året sammanträtt till stadgeenliga vår- och höstmöten. På dessa har man berett ärenden till förbundsmötena samt fastslagit förbundets verksamhetsplan.

Förbundsstyrelsen 2018

Ordförande (närvaro)	Viceordförande (närvaro)
Tomas Långgård (12/12)	Niclas Sjöskog (11/12)
Ordinarie ledamöter (närvaro)	Suppleanter (närvaro)
Tommy Ehrs (12/12)	Ralf Backman (0/12)
Anders Lillandt (12/12)	Henrik Antfolk (0/12)
Jonny Kronqvist (11/12)	Matts Samulin (0/12)
Bjarne Mara (11/12)	Kjell Nyström (0/12)
Johanna Nyman (12/12)	Eivor Finne (0/12)
Stefan Gulin (10/12)	Joakim Strand (1/12)
Mikael Åsvik (12/12)	Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (0/12)

Till förbundets styrelsemöten har även Johanna Smith, Stefan Thölix och Mats Nylund kallats som sakkunnig.

Hedersordförande och hedersmedlem

Riksdagsrådet Håkan Malm, Malax, har varit förbundets hedersordförande sedan 1995. Malm avled 7.1.2018.

Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik, Terjärv, är hedersmedlem sedan 2007.

Revisorer

Förbundets revisorer för 2018 är GR Mårten Vikberg med GRM Mårten Kjellman som suppleant och verksamhetsgranskare Bo Linde med Kjell Yrjans som suppleant.

Kommittéer och utskott

Ungdomsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Sören Stenroos (Malax), Sofia Eriksson (Oravais) Fredrik Fors (Pedersöre), Anders Enlund (Esse), Linda Kvist (Karleby), Mari Lönnqvist (Lappfjärd), Patrik Lindblad (Pörtom) Christoffer Ingo (Korsholms södra) Kim Åbonde (Närpes Östra), Simon Ålgars (Lappfjärd), Daniel Klockars (Solf) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit fyra möten under året. Under mötena har ungdomarnas- och klubbarnas verksam varit i focus samt har utskottet diskuterat åtgärder som är till nytta för unga bönder.

Under våren besökte utskottet både Yrkesakademien och Optima Lannäslund. Utskottet bekantade sig med lantbruks-skolorna och träffade studerandena för att informera om producentförbundet och intressebevakningen, samt upplyste dem om möjligheten att delta i ungdomsverk-

samheten. I april arrangerade SLC ungdomsutbildningen etapp 2 i Österbotten. På hösten stod ÖSP värd för den årliga KÖSEP träffen. Träffen mellan unga jordbrukare i MTK Keski- Pohjanmaa, MTK Etelä-Pohjanmaa och ÖSP. Under träffen gjorde bland annat besök till Smiths garden och Hans Vikstrands hönseri i Närpes.

Plock ur ÖSP:s tre ungdomsklubbers verksamhet

Norrans Ungdomsklubb

På klubben årsmöte valdes Anders Enlund (Esse) till ny klubbordförande. Klubben deltog med ett lag i MTK:s innebandyturnering i Ilmajoki. I december arrangerade klubben julfest på stadshotellet i Jakobstad. Julskyltarna

Mellis ungdomsklubb

Klubben arrangerade den traditionella pizzakvällen på Åminne i augusti. Som klubbens ordförande har Sören Stenroos (Malax) fungerat.

Sydösterbottens ungdomsklubb

Klubben arrangerade skördefest i Närpes i november och 31 unga bönder deltog. Skördefesten började med två gårdsbesök och sedan middag. Som ordförande för klubben har Patrik Lindblad (Pörtom) fungerat. Efter varje styrelsemöte har klubben bjudit in till kaffe träffar dit alla unga varit välkomna.

Ungdomsträffen MTK EP, MTK KP och ÖSP.

Äggproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tobias Dahlblom (Pörtom), Björn Haga (Västra Närpes), Kaj Hannus (Närpes östra) och Ulrika Snåre (Kronoby). Madelene Lindqvist (t.o.m. augusti) och Susanne West (fr.o.m. september) har fungerat som utskottets sekreterare. Till utskottets möten har Johnny Grandell kallats som sakkunnig.

Utskottet samlades till två möten under året. Utskottet har bland annat tagit ställning till lagen om djurvälstånd och diskuterat marknadssituationen.

Fårproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Anders Norrback (Övermark), Christer Ollqvist (Vörå), Ulla Enlund (Larsmo), Jonas Nord (Replot-Björköby) samt Jan-Erik Revahl (Malax). Österbottens fårklubbs tre representanter i utskottet är Tor-Egil Berg, Magnus Berg och Bengt Ek. Madelene

Lindqvist har fungerat som sekreterare.

Utskottet samlades till ett möte under året. På mötet gick utskottet igenom förslaget till lag om djurvälstånd.

Trädgårdsutskottet

Trädgårdsutskottet leder inom ÖSP:s ram verksamheten för de tre trädgårdsavdelningarna. Utskottet bestod 2018 av ordförande Johanna Smith, Jens Juthman (Korsnäsnejden), Tore Svarvar (Malaxnejden), Joakim Strand (Närpes), Stefan Skullbacka (producentägda företag) och Stefan Gulin (förbundsstyrelsens representant), sekreterare Antonia Hoxell t.o.m. maj och Susanne West från juni. Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Spannmålsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Martin Edman (Malax), Mårten Krokfors (Kronoby), Bengt Eklund (Närpes Östra), Torolf

Sjögård (Närpes Östra), Torolf Bonäs (Nykarleby), Mikael Bergfors (Kvevlax), Bjarne Pada (Korsholms södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Utskottet har hållit fyra utskottsmöten under året och deltagit i planeringen av Greppa marknadens fältkvällar och seminarium.

Marknadsläget på spannmål har varit mycket centrala i utskottets arbete. Under vinterhalvåret var utskottet mycket road över det låga spannmålspriset som pressades ner av överutbud och osäkra marknadsutsikter. Sommarens torka på hela norra halvklotet gjorde att skörden blev mindre än kalkylerat, vilket fick spannmålspriserna att stiga rejält under hösten och havren var på historiskt hög nivå. Spannmålspriserna har under hela senhösten hållits på en stabil högre nivå där det borde hållas för att spannmålsodlarna skall få ekonomi i odlingen.

Spannmålsskörden i Österbotten blev med tanke på vädret hyffsad. Sommaren 2018 var i motsatts till år 2017 mycket torr och varm. Vårsådden kom igång i idealiska förhållande och kunde genomföras mycket snabbt. Efter sådden kom torkan med höga temperaturer. Det efterlängtade regnet som räddade skörden kom på midsommaraftonen, men efter det var det åter uppehåll och torrt fränsett lokala åskregn. Skördearbetet kunde genomföras under goda förhållanden.

Utskottet besökte under hösten Koskenkorva och bekantade sig med Altia och A-foders fabriker. Utskottet diskuterade spannmålsmarknaden och efterfrågan med uppköparna. Båda fabriker kommer i

framtiden att ha behov av mer spannmål.

Under året har det elektroniska spannmålstorget kommit igång. Utskottet hoppas att odlarna skall börja använda sig mer aktivt av torget när de gör affärer och att torget kan öka försäljningen gårdar emellan.

Finländsk havre är efterfrågad och det finns en stor efterfråga både av den inhemska industrin och till kvarnarna ut i Europa.

Greppa marknaden seminarium i Vasa

Under sommar arrangerade Greppa marknaden två fältkvällar, i Yttermark och Kvevlax. Deltagarantalet var bra. Under fältkvällarna diskuterades spannmålsmarknaden och aktuella växtskyddsåtgärder. I november arrangerade Greppa marknaden ett seminarium på YA i Gamla Vasa med temat spannmålsmarknaden.

Mjölksutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Åsvik (Terjärv), Henrik Biskop (Kronoby), Henrik Strandberg (Nykarleby), Stefan Södergård (Vörå), Mikael Österberg (Oravais), Christian Björknäs (Lappfjärd), Niclas Sjöskog (Purmo). Madelene Lindqvist (t.o.m. augusti) och Susanne West (fr.o.m. september) har fungerat som sekreterare.

Utskottet höll under 2018 två möten. Utskottet har tagit ställning till förslaget till lag om djurvälstånd och

utlåtandet har förts vidare till SLC. Problemen med djurskyddsövervakningarna i särskilt de norra delarna av verksamhetsområdet har fortsatt och utskottet har diskuterat problematiken. Utskottet har också diskuterat behovet av en mjölkstrategi och situationen med smittsamma djursjukdomar.

Köttutskottet

Köttutskottet består av två sektioner, sektionen för nöt och sektionen för enmagade djur. Jonny Kronqvist (Nykarleby), har fungerat som ordförande för köttutskottet. Tomas Långgård (Malax) kallas som sakkunnig.

Nötsektionen ordförande Johan Snickars (Malax), Mårten Strandvall (Kronoby), Tom Snårbacka (Esse), Ola Sandberg (Esse) och Samuel Ingves (Sideby). Madelene Lindqvist (till augusti) och Susanne West (från september) har fungerat som sekreterare.

Sektionen för enmagade djur: ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Johnny Enström (Kvevlax), Kenneth Dalkarl (Vörå), Daniel Helenelund (Solf), Henrik Holm (Munsala), Kenneth Rex (Vörå). Madelene Lindqvist (till augusti) och Susanne West (från september) har fungerat som sekreterare.

Hela utskottet samlades till två möten under 2018. På vårens möte behandlade utskottet förslaget till lag om djurvälstånd och gav ett utlåtande om förslaget till SLC. På höstens möte diskuterades bland annat fodersituationen efter den torra sommaren, krispaketet och den dåliga lönsamheten.

Sockerbetsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Fredrik Ström (Solf), Bo-Erik Nyman (Oravais), Leif Rönnholm (Övermark) Sami Koski (Malax) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas

Utskottet har hållit ett utskottsmöte under året. Utskottets verksamhet har varit att bevaka sockerbetsodlarnas intressen i Österbotten. Odlingssäsongen 2018 präglades av vädrets makter. Den långvariga torkan gjorde växtskyddsarbetet mycket utmanande. Upptagningen kunde genomföras i finas förhållanden och skörden blev med tanke på omständigheterna hyfsad men med stora variationer från skifte till skifte

Utskottet för ekologisk odling

Utskottet har bestått av ordförande Bjarne Mara (Korsholms södra), Ann-Katrin Norrback (Övermark), Sven Ek (Munsala), Jussi Murto-Koivisto (Närpes östra), Per-Johan Grannas (Vörå), Roger Björknäs (Lappfjärd) och Madelene Lindqvist (sekreterare t.o.m. augusti) samt Fredrik Grannas (sekreterare fr.o.m. september). Steve Nyholm och Ann-Sofi Ljungqvist har kallats som sakkunniga till utskottens möten.

Utskottet har hållit två möten under 2018. Utskottet har bland annat diskuterat den prekära penningbristen inom landsbygdsprogrammet som gör att inga nya producenter tillåts komma med i stödssystemet för ekologisk odling år 2019 samt att ekologiska odlare inte får med ny areal i ekostödet. Utskottet anser att det är mycket problematiskt och arbetar för att hitta en lösning.

Utskottet diskuterade och utvärderade också projekt EkoNu. Projektet har informerat om ekologisk mat till konsumenterna genom att delta på olika evenemang och öppna gårdar. Projektet har hjälpt och stött producenterna genom bland annat mentorship och kurser.

Potatisutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kaj Hemberg (Lappfjärd), Peter Norrback (Malax), Sören Lawast (Jeppo), Kjell Nyström (Malax), Matias Ålgars (Lappfjärd) och Mikael Hoxell (Lappfjärd). Johanna Smith har fungerat som utskottets sekreterare.

Utskottet har under året hållit två möten och ett gemensamt med SLC:s potatisutskott då man gjorde en gemensam studieresa till Åland i augusti.

Förutom marknadsläget och aktuell lantbrukspolitik har utskottet diskuterat jordbrukets image och problematiken kring att antalet växtskyddsmedel decimeras vilket leder till kostnadsökningar och en skördeminskning.

Organisations och PR-arbetsgruppens utskott

Utskottet har bestått av ordförande Jonny Kronqvist (Nykärlby), Johanna Nyman (Kvevlax), Bjarne Mara (Korsholm södra), Tommy Ehres (Vörå) samt från kansliet Fredrik Grannas, Johanna Smith, Madeleine Lindqvist (sekreterare t.o.m. augusti) och Susanne West (sekreterare fr.o.m. september).

Utskottet bereder aktivt ärenden till förbundsstyrelsen och åläggs uppdrag av

förbundsstyrelsen. Utskottet samlas därför till möten förhållandevis ofta och utskottet har hållit åtta möten under året. Vid möten har bland annat förbundets mediestrategi och reklamkampanjen ”Österbotten levererar” planerats. Utskottet bereder också program som planeras inom förbundet och ger förslag på pr-produkter och material till kampanjer och mässor.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tommy Ehres (Vörå), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Erica Dahlblom (Pörtom), Mårten Strandvall (Kronoby), David Köping (Sundom) och sekreterare Fredrik Grannas. Till möten har inbjudits LPA:s ombudsman samt Susann Rabb från Ta hand om bonden

Utskottet har hållit två möten under året. Centrala teman har varit jordbrukarnas företagshälsovård och husdjurproducenternas tillgång på avbytare. Utskottet har på mötena fått ta del av aktuell information från LPA. Under hösten arrangerade projekt ”Ta hand om bonden” en välmående dag på hotell Waskia i Vasa där över 100 producenter deltog.

Företagarutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Kjell-Göran Paxal (Solf), Börje Ivars (Närpes trädgård), Lotta Storfors (Malax), Jonas Huldén (Nedervetil) och Kristian Bengts (Övermark). Madelene Lindqvist (t.o.m. augusti) och Susanne West (fr.o.m. september) har fungerat som sekreterare.

Utskottet har under året hållit två möten. På vårens möte besökte utskottet Atri-

Foto: Fredrik Grannas

ÖSP:s socialpolitiska utskott.

as anläggning i Nurmo och bekantade sig med verksamheten där. Det andra mötet hölls på Vasa Andelsbank där utskottet fick information om bankens syn på lantbruksföretagens ekonomi och investeringar. Under året har utskottet också diskuterat bolagisering av lantbruk och situationen med investeringsstöden.

Valutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Michael Kamis (Vörå), Jan-Anders Lindfors (Övermark), Mårten Strandvall (Kronoby) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Valutskottet samlades till ett möte där höstens val bereddes. På ÖSP:s höstfullmäktigemöte föreslår valutskottet ÖSP:s ledamöter till SLC:s fullmäktige och SLC:s styrelse. Valutskottets arbete till

förbundets höstmöte är att föreslå ledamöter till ÖSP förbundsstyrelse, ÖSP:s förbundsfullmäktige samt revisor och verksamhetsgranskare.

Finansrådet

Finansrådet behandlar förbundets placeringar och ger råd utgående från sin syn på finansmarknaden samt de premisser som styrelsen fastställt. Finansrådet är inget beslutande organ utan det ger råd om köp och försäljning av närmast värdepapper i förbundets placeringsportfölj och förbundsstyrelsen gör de slutliga besluten. Gällande trädgårdsnäringens placeringar görs det slutliga besluten i trädgårdsutskottet men finansrådet kommer även med råd rörande den delen av förbundets placeringstillgångar. Finansrådet framför även

rekommendationer till lokalavdelningarna gällande deras placeringsverksamhet.

Under året har finansrådet bestått av förbundets ordförande Tomas Långgård, verksamhetsledare Madelene Lindqvist (till slutet av augusti), Niclas Sjöskog, Stefan Thölix, Susanne West, Mats Nylund och kassören Lena Hallvar. I finansrådets möten har Christian Partanen från OP-Pohjola deltagit som sakkunnig i egenskap av förbundets portföljförvaltare. Finansrådet har sammanträtt till fyra möten under året.

ÖSP:s och skogsvårdsföreningen Österbottens skogspolitiska utskott

Utskottet har bestått av ordförande Anders Lillandt (Tjock), Bjarne Mara (Korsholms södra), Robert Flén (Nykarleby), Johanna Nyman (Kvevlax), Göran Gjåls (svf), Jan-Erik Ravals (svf), Kenneth Björkfors (svf), Kenneth Påhls (svf), Anders Häggman (Jeppo svf) och Jan Slotte som sekreterare. Stefan Thölix (SLC:s skogsutskott), Patrik Majabacka (skogscentralen) och Mikko Syri (MTK:s skogslinje) har kallats som sakkunniga. Det gemensamma skogsutskottet sammanträdde under året till två möten, ett på våren och ett på hösten.

Under vårmötet diskuterades älglicenstilldelning jaktvårdsföreningsvis och ett utlåtande skrevs. På höstmötet följdes älgavskjutningen upp. Skogsutskottet ventilerade också användningen av Kemera medel och uttryckte sin oro över att beviljade Kemera anslag inte används fullt ut i landskapet.

Virkeshandel var på agendan och under året uttrycktes en frustration över hur väl skogsindustrin lyckats skydda

massavedspriserna i Finland i jämförelse med exempelvis Baltikum. Pristrycket har flyttats från massaved till timmer vilket gett sig uttryck i att timmer använts i cellulosaproduktionen. Samtidigt kunde konstateras att virkespriserna stigit aningen vilket förbättrat skogsbrukets lönsamhet i regionen. Avsättningsmöjligheterna på samtliga sortiment var goda under året.

Österbottens gemensamma mark- och miljöpolitiska utskott

Utskottet är gemensamt för producent- och skogsägarförbunden i Österbotten, Etelä-Pohjanmaa och Keski-Pohjanmaa. ÖSP:s representanter i utskottet har varit Bjarne Mara (Korsholms södra) med Madelene Lindqvist som suppleant t.o.m. augusti och med Susanne West som suppleant fr.o.m. september.

Utskottet har under året samlats till två möten. Vid mötena behandlades aktuella frågor i anslutning till markanvändning och miljöpolitik. Under vårens möte diskuterades bl.a. vargar och fridlysta djur, naturorganisationernas skogskampanjår och lagen om djurens välfärd. På höstens möte var klimatpolitiken i fokus och den nya tillstånds- och övervakningsmyndigheten Luova diskuterades.

Arbetsgrupper

Förbundsstyrelsen utser vid behov arbetsgrupper för att behandla specifika aktuella ärenden och under året har mark- och miljöpolitisk arbetsgruppen varit verksam och tagit ställning till Österbottens landskapsplan 2040.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland 2018

Skogsindustrin

Den finländska skogsindustrins marknadssituation utvecklades på det hela taget positivt. De träbaserade produkternas andel av Finlands exportintäkter ökade fortfarande. Den positiva atmosfären kring investeringar som ökar den inhemska virkesförbrukningen bibehölls.

Skogsindustrins produktion ökade sammantaget i Finland under 2018, vilket visade att den finländska verksamhetsomgivningen är konkurrenskraftig för den träförädlade industrin. Kartongproduktionen var fem procent större än året innan. Massaproduktionen var tack vare nyinvesteringar sex procent större än under föregående år, sammanlagt 8,2 miljoner ton. Kartong- och massaindustrins kapacitet utnyttjades i praktiken fullt ut. Sågindustrins produktion ökade med en procent till 11,8 miljoner kubikmeter under 2018. Plywoodproduktionen var ett par procent mindre än under föregående år. Trots mindre efterfrågan på tryck- och skrivpapper producerades dessa i en procent större omfattning i Finland än under 2017.

Den finländska massa- och pappersindustrins lönsamhet var fortfarande utmärkt. För träproduktindustrins del var lönsamheten avsevärt sämre. Pappersexporten ökade cirka tre procent och de genomsnittliga exportpriserna steg fem procent jämfört med föregående år. Exportpris och -volym ökade fyra procent för kartong jämfört med 2017. Exporten av massa ökade med

över en tiondel och exportpriset var över tjugo procent högre än ett år tidigare. Under 2018 exporterades mera massa från Finland än någonsin tidigare.

Exporten av sågade varor uppgick under 2018 till cirka 8,8 miljoner kubikmeter, vilket innebär en minskning om cirka sex procent jämfört med 2017. Sågvarorna exportpriser steg däremot med cirka nio procent. Den minskade exporten av sågvaror berodde framför allt på mindre export till Kina. Exporten av plywood minskade ett par procent och exportpriset sjönk cirka en procent från föregående år.

Virkeshandel och avverkningar

Utgående från skogsindustrins produktionsvolym ökade virkesförbrukningen under 2018 med drygt tre procent, dvs. ett par miljoner kubikmeter, till cirka 72 miljoner kubikmeter. Virkeshandeln var livlig och blev livligare mot årets slut. Efterfrågan på stock var större än på massaved, men efterfrågan på massaved från gallringsposter förbättrades under årets slut. Virkeshandelns volym från privatskogar uppgick till sammanlagt 51,3 miljoner kubikmeter. Det är 19 procent mera än under 2017 och mera än någonsin tidigare.

Virkesuppköpen under 2018 från privatskogar motsvarar en avverkningsvolym på cirka 62 miljoner kubikmeter. Rotaffärernas andel var cirka 88 procent. Försäljningen av stock från privatskogar ökade cirka 21 procent jämfört med föregående år. Massavedsförsäljningen från privatskogar var cirka 18 procent större än ett år tidigare.

Marknadsavverkningarna under 2018 uppgick enligt prognos till 67,2 (2017 61,3) miljoner kubikmeter. Enligt prognosen ökade avverkningarna alltså cirka tio procent jämfört med 2017. Den inhemska virkesdrivningen var större än någonsin i fjol. Avverkningen av stock ökade nio procent och massavedsavverkningarna ökade tio procent från 2017.

Avverkningen av både stock och massaved ökade mera än förbrukningen, vilket innebär att lagren av kapat virke ökade hos den inhemska industrin. Utgående från differensen mellan köpta poster och marknadsavverkningar kan man härleda att skogsindustrins virkesreserv i privatskogarna vid utgången av 2018 var drygt åtta miljoner kubikmeter större än ett år tidigare.

Marknadsavverkningarna i privatskogar uppgick enligt prognos till drygt 56,2 miljoner kubikmeter, dvs. cirka 13 procent mera än föregående år. Leveransavverkningarnas volym minskade enligt prognos med två procent från 2017 och deras andel av marknadsavverkningarna i privatskogar var 12 procent i fjol. Avverkningarna i bolagens och Fortstyrelsens skogar uppgick till cirka 11,0 miljoner kubikmeter, en minskning med ett par procent från föregående år.

Av marknadsavverkningarna 2018 var andelen stock 28,7 miljoner kubikmeter och massaved 38,6 miljoner kubikmeter. Energivedsförbrukningen i värmecentralen var enligt prognos cirka 8,1 miljoner kubikmeter under 2018, dvs. något mera än under föregående år. Efterfrågan på energived ökade under fjolåret.

Virkespriser

I jämförelse med 2017 var hela landets genomsnittliga rotpriser och ändringsprocenter enligt följande: tallstock 60,5 €/m³ (10,2%), granstock 64,3 €/m³ (+11,3%), björkstock 45,9/ €/m³ (+7,5%), tallmassaved 17,6 €/m³ (+10,1%), granmassaved 19,6 €/m³ (+10,5%) och björkmassaved 16,9 €/m³ (+10,0%). Under 2018 steg det nominella rotpriset i snitt 10,5 procent jämfört med föregående år.

Export och import av träråvara

Enligt utrikeshandelsstatistiken ökade importen av råvirke över 30 procent jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten minskade 14 procentenheter jämfört med föregående år och importen över östgränsen täckte 71 procent av hela den importerade volymen. Importen av massaved från Baltikum var betydligt större än tidigare. Till och med slutet av november uppgick importen av råvirke till 10,1 miljoner kubikmeter. Barrträdsvolymen uppgick till cirka 2,1 miljoner kubikmeter och lövträd till cirka 5,1 miljoner kubikmeter. Importen av sågflis främst för tillverkning av massa var cirka 2,8 miljoner kubikmeter. Importen av stock minskade, men importen av massaved och flis ökade kraftigt jämfört med föregående år. Den importerade massaveden var under hela året klart dyrare än inhemskt virke och den ökande exporten ökade kraftigt på massavedspriset i Baltikum.

Exporten av råvirke från Finland ökade nästan 50 procent jämfört med föregående år och uppgick till cirka 2,1 miljoner kubikmeter. Olika skogsskador

i Centraleuropa ledde till ökande utbud av virke och kraftigt sjunkande priser i många länder.

Skogsbrukets lönsamhet

Privatskogarnas bruttorotintäkter ökade cirka tjugo procent under 2018 till följd av större marknadsavverkningar och högre virkespriser och uppgick till 2,3 miljarder euro. Naturresursinstitutet (Luke) uppskattar att privatskogsbrukets investeringar under 2018 var cirka 230 miljoner euro. Skogsägarnas egenfinansiering av nämnda investeringar uppgick till uppskattningsvis 175 miljoner euro. Privatskogsbrukets totala kostnader uppgick enligt Luke till cirka 10 procent av bruttorotintäkterna. Det offentliga stödet utgjorde enligt Lukes uppskattning en knapp fjärdedel av privatskogsbrukets kostnader.

Privatskogsbrukets nettoresultat under 2018 före skatter och kostnader för främmande kapital var enligt prognos i genomsnitt 157 euro per hektar skogs-

mark. Skogsbrukets nettoresultat per hektar förbättrades över 30 euro per hektar jämfört med 2017. I södra Finland ökade rörelseresultatet över 40 euro per hektar skogsmark, medan ökningen var endast 10 euro per hektar i norra Finland.

Plantskogsvård

Arealen för plantskogsvård och vård av ungskog som erhöll Kemerastöd under 2018 uppgick till knappt 147 000 hektar. Detta var något mindre än under föregående år. Skogsodlingsarealen (sådd + plantering) var enligt prognos cirka 79 000 hektar, dvs. cirka 6 000 hektar mera än föregående år.

Skogsgödslning utfördes i privatskogarna under 2018 på cirka 24 000 hektar. Iståndsättningsdikning utfördes på cirka 7 500 (2017 11 000) kilometer. Nya skogsbilvägar byggdes och befintliga grundförbättrades på knappt 700 kilometer. Det är cirka 500 kilometer mindre än under 2017.

Representation

Förbundets representation i SLC: s och MTK: s organ framgår av SLC: s årsberättelse.

Övrig representation

ÖSP:s representation i olika arbetsgrupper, styrelser och andra instanser är en viktig del av intressebevakningen av jord- och skogsbruket. ÖSP har tillsammans med skogsvårdsföreningen markägarrepresentation i nejdens jaktvårdsföreningar. Förbundet har genom förtroendemän eller tjänstemän deltagit bl.a. i följande organ:

ÖSP har deltagit i:	ÖSP har representerats av:
Delegationen för Esse å	Per-Ole Mård, medlem
Delegationen för Kyro älv Arbetsgruppen för Kyro älvs delat	Johanna Nyman Johanna Nyman
Delegationen för Perho å	Mats Brandt, medlem
Delegationen och arbetsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem
Samarbetsorganet för Närpes å	Martin Westerberg, medlem Bengt Eklund, suppleant
Kvarkens Världsarvsdelegation	Jonas Nord, medlem Johanna Nyman, suppleant
Delegationen för Tjöck och Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem Christian Björknäs, suppleant
Södra-Österbottens ELY-centrals delegation för svensk service	Fredrik Grannas
Österbottens förbunds samarbetsgrupp	Madelene Lindqvist, medlem till augusti 2019 Susanne West, medlem från september 2019
Österbottens förbunds landsbygds- sektion	Madelene Lindqvist
Österbottens Förbund, arbetsgr. för integrerad förvaltning av skärgårds- och kustområdena i Österbotten	Madelene Lindqvist, medlem Susanne West, suppleant
Österbottens skogsråd	Anders Lillandt, medlem Tomas Långgård, suppleant
Regionala skarvsamarbetsgruppen	Stefan Thölix, medlem, Madelene Lindqvist och Susanne West suppleanter

Apetits bolagsstämma	Börje Helenelund
LPA:s kontaktperson	Fredrik Grannas
Avfallsdelegationen för västra Finland	Fredrik Grannas
Tomatek Ab	Johanna Smith, styrelsemedlem
Tomatek:s bolagsstämma	Tore Svarvar
Agrolink Ab	Madelene Lindqvist styrelsemedlem till 19.6 Johannes Nylund styrelsemedlem från 19.6
Agrolink Ab:s bolagsstämma	Tomas Långgård
Hortilab Ab	Bo Linde, ordförande
Hortilab Ab:s bolagsstämma Projektet Innoväxthus styrgrupp	Johanna Smith Johanna Smith, medlem
Nötslakterikontroll	Erik Lybäck Samuel Ingves
Svinslakterikontroll	Tommy Ehrs Mikael Vidlund
Spannmålshandelsgranskning	Martin Edman, Bengt Eklund och Fredrik Grannas
Projektet EkoNu:s styrgrupp	Steve Nyholm ordförande Bjarne Mara medlem
Bostads Ab Bondegården	Madelene Lindqvist styrelsemedlem till 18.6, Johanna Smith styrelsemedlem från 18.6.
Regionala viltrådet, markägarnas repr.	Stig Simons
Forumet för gårdstillsyn och tillstånd	Tomas Långgård, Madelene Lindqvist, suppleant
Projektet kursgårdens referensgrupp	Tomas Långgård och Fredrik Grannas
Projektet Bodens styrgrupp	Fredrik Grannas
ÖF:s delegation för stora rovdjur	Jan-Ove Nyman, Stefan Thölix, suppleant
Projektet NP-balans referensgrupp	Madelene Lindqvist, medlem
NTM centralens språkdelegation	Susanne West, suppleant
Österbottens organisationsdelegation	Bjarne Mara, suppleant Johanna Nyman, medlem
Projektet Österbottens näringshjuls styrgrupp	Susanne West, suppleant

Förbundskansliet

Förbundets anställda har under året varit:

Agrolog (YH) Madelene Lindqvist har fungerat som verksamhetsledare t.o.m. augusti och var sedan föräldraledig fr.o.m. september. Verksamhetsledaren fungerar som förbundsstyrelsens sekreterare. Verksamhetsledaren fungerar även som sekreterare i ägg-, får-, mjölk-, kött-, företag-utskottet och utskottet för ekologisk odling.

JM, FK Susanne West har fungerat som t.f. verksamhetsledare fr.o.m. september och som sekreterare i trädgårdsutskottet fr.o.m. juni.

Agrolog Fredrik Grannas har verkat som ombudsman. Ombudsmannen handhar kontakten till lokalavdelningar och ungdomsklubbar. Sekreterare i ungdoms-, socialpolitiska-, spannmåls-, socker-bets- och valutskottet. Ombudsmannen svarar på frågor om lantbruksstöden.

Agrolog (YH) Johanna Smith har verkat som t.f. trädgårdsombudsman och Antonia Hoxell som sekreterare för trädgårdsutskottet t.o.m. maj.

EM Lena Hallvar är kassör. Tjänsten är på deltid.

Kansliet har skötts av merkant Gun Boström.

Irene Vänninen har under året verkat som projektchef för projektet InnoVäxthus.

Skatteavdelningen

YH-agrolog Johannes Nylund verkade som avdelningschef. Han har även handlett lokalavdelningarnas skattetjänster och deras bokförare. Tjänsten är på deltid.

ADB-merkonom Maria Ström har handhaft skattebokföringen.

Jan-Henrik Nygård har under året arbetat för ÖSP:s skatteavdelning som topphjälp.

Förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen har under året bevakat de jordbrukspolitiska intressena på ett regionalt, nationellt samt även på ett internationellt plan. Förbundsstyrelsen har sammanträtt 12 gånger. Till förbundsstyrelsens möten har också kallats SLC:s ordförande Mats Nylund, ordförande för SLC:s skogsutskott Stefan Thölix, SLC:s styrelsemedlem Johanna Smith och ordförande för skogsvårdsföreningen Österbotten Kenneth Påhls. Förbundsstyrelsen har berett de ärenden som stadgeenligt behandlats vid förbundsmötena samt haft det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet. Årets styrelseseminarium hölls i början av februari i Härmä.

Verksamhetsåret 2018 har varit händelserikt och förbundet har haft en framträdande roll i flera frågor, särskilt i frågan om myndigheternas hantering av varg och skarv.

Den 11.6.2018 arrangerade ÖSP i samarbete med SÖP en vargdemonstration på Vasa torg. Demonstrationen ordnades som en reaktion på den ohållbara situationen med alltför många vargobservationer, skador förorsakade av varg och det faktum att vargstammen fördubblats i Österbotten. ÖSP lyfte fram att det handlar om människors och husdjurs trygghet och att

Vargdemonstration på Vasa torg.

myndighetsförtroendet snabbt förbrukas när åtgärder inte får tas då vargen kommer nära bebyggelsen. Naturresursinstitutet uppskattade sommaren 2018 att sju av tio vargar bor i västra Finland. Under demonstrationen hölls anföranden av bl.a. representanter från ÖSP och SÖP, två riksdagsledamöter och en småbarnsförälder. Demonstrationen var välbesökt och uppskattningsvis 2 200 personer var med och demonstrerade.

Under hösten fortsatte vargobservationerna i tätt bebyggda områden och styrelsen tog därför initiativ till ett möte med ledningen för polismyndigheten i Österbotten. Mötet hölls på ÖSP och till mötet var också representanter för SÖP inbjudna. I december ordnades också ett möte kring vargfrågan i Skatila med representanter från både ÖSP, SLC och med politiska beslutsfattare närvarande.

Den ökande förekomsten av skarv har också krävt en hel del bevakning. Stefan

Thölix har deltagit i den regionala skarvarbetsgruppens arbete men också blivit utsedd att representera SLC i den nationella skarvarbetsgruppen. ÖSP har också fungerat som samlande och koordinerande kraft för andra intressegrupper som bevakat skarvfrågan.

Under året har ÖSP fortsatt att stöda medlemmar som har råkat ut för osakliga djurskyddsgranskningar och också fört en aktiv dialog med övervakande myndigheter. Problemen med oskäligheter i granskningarna har varit särskilt förekommande i norra delarna av Österbotten. Eviras generaldirektör Matti Aho besökte Österbotten i april på ÖSP:s och SLC:s inbjudan för att diskutera granskningarna och besöka en av de som drabbats av granskningarna. Diskussioner har också förts med länsveterinär Matti Nyberg som tillsammans med utvecklingschef Harri Varhama var inbjudna till ÖSP:s styrelsemöte i augusti. ÖSP deltog också i MTK Keski-Pohjanmaas

maitoryhmäs möte där tillsynsmyndigheten i Mellersta Österbotten var representerade. På mötet blev det väldigt klart att vissa av granskningsveterinärerna har en väldigt rigid inställning till hur tvärvillkor och lag skall tolkas

Under året har styrelsen också gästats av övervakningschef Ulf-Erik Häggvik från NTM-centralen som informerade om övervakningarna 2017, Johannes Nylund från ÖSP:s skattetjänst som gav en översikt över den ekonomiska situationen bland producenterna samt ungdomsutskottets ordförande Sören Stenroos som informerade om ungdomsutskottets verksamhet.

Ett annat stort tema under särskilt hösten var jord- och skogsbrukets miljö- och klimatpåverkan. Efter den mycket varma och torra sommaren startade en debatt kring klimatförändringen som fortsatte i och med FN:s klimatpanels rapport i oktober. Särskilt produktionen och konsumtionen av kött har varit utsatt i debatten som i de flesta fall har varit mycket förenklad och ensidig. ÖSP tog ställning till klimatförändringen både på höstens fullmäktigemöte och förbundsmöte. I den resolution som gavs av förbundsmötet betonas jord- och skogsbrukets centrala roll i kampen mot klimatförändringen.

Oss bönder emellan på Optima i Jakobstad.

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Anders Lilland

Johanna Smith, Anders Lilland och Tomas Långgård på Österbottens stormässa.

SLC:s kongress hölls 26 - 27 november i Esbo och ÖSP deltog med 57 delegater samt medföljare och tjänstemän. På kongressen diskuterades bland annat jordbrukets lönsamhet, klimat- och miljöfrågor, konsumtionstrender och verksamheten på lokal nivå. I samband med kongressen utsågs Purmo lokalavdelning till en av två mottagare av utmärkelsen "Årets lokalavdelning" och premierades med ett diplom och ett verksamhetsbidrag.

Året har också varit fyllt av olika tillfällen riktade till medlemmarna.

Oss bönder emellan arrangerades av SLC och ÖSP i januari på tre orter, Kris-

tinestad, Vasa och Jakobstad. Närmare 100 producenter deltog per tillfälle.

ÖSP arrangerade under vårvintern tre generationsväxlingskurser med totalt 131 deltagare.

Den första Bondebåten någonsin till Umeå arrangerades sista fredagen i mars. Deltog gjorde 180 bönder och med det var Bondebåten fullsatt. På båten fanns en minimässa och så fick deltagarna delta i intressanta föreläsningar. I Umeå arrangerades studiebesök och på hemvägen var det festmiddag gjord på Österbottniska råvaror. Arrangörer var Kursgården vid YA, ÖSL:s projekt

Christer Finne med lärarstuderanden från Åbo Akademi

Agrotillväxt och ÖSP.

ÖSP deltog också som tidigare år i stödinforundan och informerade om aktuellt kring lantbruksstöden idag och i framtiden. Stödifotillfällena drog som vanligt mycket deltagare

I april deltog ÖSP som utställare i Österbottens stormässa som hade skog som tema. I monter kunde besökarna bekanta sig med förbundets intressebevakning.

I september deltog ÖSP i evenemanget

Rewell skog som hölls i Rewell center. ÖSP informerade besökare om förbundets verksamhet.

Förbundet arrangerade i september studiebesök till jordbruk för lärarstuderande vid Åbo Akademi. Närmare 100 blivande lärare besökte Finne farms frilandsgrön-saksgård och Maras ekologiska mjölkgård. Att blivande lärare kommer ut till jordbruk och själv får se hur dagens matproduktion anser ÖSP är viktigt.

Trädgårdssektionen

Växthus

Trädgårdsutskottet har under året sammanträtt till 7 utskottsmöten och 2 gemensamma möten med områdets större packerier.

Marknaden för växthusgrönsakerna har under 2018 varit något stabilare än året innan om man ser på medelpriserna under året. Prisvariationer och fluktuationer i utbud och efterfrågan har givetvis förekommit som tidigare år. Det som utmärker 2018 är ju den extremt varma sommaren som på olika sätt påverkade både produktionen och konsumtionen av växthusgrönsaker. Tack vare en solig vårvinter kom skörden bra igång men trots relativt höga och jämna produktionsvolymerna i början av säsongen hölls prisbilden stabil både på gurka och tomat i motsats till hur det varit de två senaste åren då priserna rasat allaredan i maj. Tack vare en bättre genomsnittsskörd och jämnare marknadspriser gav 2018 högre bruttointäkter per kvadratmeter jämfört med 2017 som dessvärre var ett svagt år som referens, både skördemässigt och prismässigt.

Inom tomatsegmentet blev resultaten på säsongproduktionen av rund tomat förhållandevis något bättre än belysta produktionen, där man drabbades av svaga priser både i januari och i november, som påverkade genomsnittspriserna för hela året. Odlingen av belyst körsbärstomat ökade rätt markant till 2018 vilket påverkade priserna negativt i jämförelse med 2017. Körsbärstomat fick överlag en sämre utveckling i prisbilden på grund av högre utbud än tidigare. Övriga specialtomater

lyckades i medeltal bättre än 2017, lite beroende på typ och förpackning.

På växthusgurkan hade man lite samma fenomen som på belyst tomat med inledningen av året med svaga priser, men efter vecka 18 var priserna stabila under i princip hela sommaren och fram till senhösten. Under värmeböljan i juli påverkades gurkaproduktionen kraftig och plantorna fick brännskador som påverkade skörden, men bidrog till att hålla stabila priser. Sommarproduktionen av gurka blev intäktsmässigt betydligt bättre än tidigare år.

Paprikapriserna var på en stabil nivå under hela säsongen, men där påverkades kvaliteten av höga temperaturer och kraftig solinstrålning speciellt under juli månad vilket lede till en del svinn i produktionen. Säsongen blev som helhet bättre än 2017 för paprika vad gäller bruttointäkterna.

I och med att karantänstatusen för Bemisia slopades från och med den 1 maj 2018 har utskottet tillsatt en regional växtskyddsarbetsgrupp bestående av odlare, rådgivare, forskare och växtskyddsinspektörer. Livsmedelsverket har också tillsatt ett nationellt växtskyddsforum vars syfte är förebyggande arbete.

Under våren fördes diskussioner med miljöministeriets tjänstemän kring användningssätt för växthusens biomassa och odlingsunderlag. Vår strävan är att kunna sprida ut biomassorna på åkern på samma sätt som stallgödsel. Diskussionerna fortsätter med jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket.

Från och med årsskiftet trädde en ny förordning om byggnaders brandsäkerhet ikraft och den har visat sig att inte vara

ändamålsenlig för växthusens del. Enligt den skall en byggnad vars totala byggnadsyta överstiger 24 000 kvadratmeter ha en brandteknisk sektionering. Tillsammans med SLC och Handelsträdgårdsförbundet träffade vi under försommaren tjänstemän från miljö- och inrikes-ministeriet kring bestämmelserna och vilka möjligheter som finns att få en ändring i förordningen. Ändring kan fås om branschen genom en opartisk utredning kan påvisa att växthusens brandsäkerhet är tillräcklig utan sektionering. ÖSP och HTF beställde under hösten en utredning från Holland som sändes in till miljöministeriet för kommentarer. Vi fortsätter diskussionerna för att uppnå en lösning som är tillämpbar för växthus.

Efter tre års uppehåll kunde vi igen i början av juni vara på plats i riksdagshuset och uppvakta våra riksdagsledamöter och ledande tjänstemän. Vi överräckte en

vädjan om att de i sitt dagliga beslutsfattande verkar för trädgårdsproduktionens verksamhetsförutsättningar och att de inte ställer högre krav på oss finländska trädgårdsproducenter än på våra kolleger i konkurrerande länder. Förutom vädjan fick de också en låda fylld med grönsaker. Uppvaktningen görs i samarbete med SLC och Handelsträdgårdsförbundet.

ÖSP:s trädgårdsproducenter har även detta år deltagit i finansieringen av den nationella reklamkampanj som bedrivs i samarbete med Handelsträdgårdsförbundet och som pågått oavbrutet ända sedan 1972. Årets kampanj har förts främst i sociala medier så som Facebook, Instagram och Youtube samt en del annonser i print.

Den ursprungliga projekttiden för InnoVäxthus var till och med 31 december 2018, men för att utbilda en smakpanel och för att hålla projektets slutseminarium för-

InnoVäxthus vann sin kategori "Nätverkaren" vid projektgalan i Åminne 9.11.2018. På bilden ses från vänster Ulla Paavola, Johanna Smith, Irene Vänninen och Susanne West.

längdes projektetiden till och med 15 april 2019. InnoVäxthus blev vald till finalist i Österbotten NTM-centrals projektgala i kategorin "Nätverkande" och vann första pris, med följande motivering: *Projektet har fungerat som brobyggare mellan lokala aktörer och riksomfattande och internationella aktörer på ett mångsidigt, innovativt och praktiskt sätt. Branschen har ett stort behov av nätverksbildning och förnyelse, samtidigt som det också finns en stor utvecklingspotential. Projektet har resulterat i olika slags utvecklingsvägar som ger ett bra utgångsläge för att göra produktionen mera konsumenttillvänd.*

InnoVäxthus har kommit fram till fyra utvecklingsspår som trädgårdsutskottet vill utveckla vidare genom att ansöka om ett nytt "paraplyprojekt". Utvecklingsspåren är; förbättring av kommunikation och kundfokus i kedjan, de österbottniska grönsakernas kvalitet, nya grödor och ekonomiskt och strategiskt tänkande i växthusföretagen. Projektansökan om Lyftkraft lämnades in och beviljades finansiering från NTM-centralen från och med årsskiftet. Projektets huvudmål är att förbättra kundorienteringen i det österbottniska växthusriket genom kundintelligens och effektiv produktutveckling och således garantera, att regionens företag kan bättre förnya sin verksamhet enligt marknads-läget och efterfrågans förändringar. I projektet byggs genom dess åtgärder en kunskapsplattform för växthusriket och dess värdekedja för att styra och stöda kundorienteringsarbetet.

Förutom trädgårdssektionens utveck-

lingsprojekt, InnoVäxthus, har sektionen med finansiering eller med sakkunskap under året gått in i följande projekt; Stöd och information åt arbetsinvandrare, Rött Guld vid 8:an och Biologinen torjunta kasvihuoneissa – alistuminen, allergiat ja niiden ehkäisy.

Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Christer Finne har representerat ÖSP i SLC:s trädgårdsutskott. Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Thomas Edström-Simons har suttit i Ab Tomatek:s styrelse. Jonas Lundström, Rosita Langels och Johanna Smith har suttit med i ÖSP:s och HTF:s gemensamma reklamkommitté. Susanne West har deltagit i COPA:s arbetsgrupp för blommor och plantor, arbetsgruppen för frukt och grönt och i Civil Dialogue Group for Horticulture, Spirits and Olives. Susanne West har också fungerat som suppleant i styrelsen för Stiftelsen Aspegrens Trädgård. Johanna Smith har varit SLC:s representant i Inhemiska Trädgårdsproduktens styrelse samt SLC:s representant i MTK:s utskott för specialväxter.

Frilandsodlarnas lokalavdelning

Styrelsen har bestått av följande; Christer Finne (Solf) ordf., Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå).

Styrelsen fungerar också som ÖSP:s frilandsutskott. Lokalavdelningen hade under året 29 personmedlemmar från 17 företag (varav 2 stödande) med tillsammans 107 hektar frilandsodling och 27,7 hektar bärodling. Lokalavdelningen har

hållit tre styrelsemöten under året och i samband med årsmötet i april informerade Matias Rönnqvist från Berner om användbara produkter inför säsongen. Tre av lokalavdelningens medlemmar tog del av den Råd 2020 rådgivningsverksamhet som ordnades i samråd med Fredrik Björklund, trädgårdsrådgivare från FHS. Pedagogiska fakultetens förstaårsstuderande kunde liksom tidigare år bekanta sig med näringen genom ett besök hos ordföranden på hösten. Likaså hade ordförandens odlingar besök av ämneslärarstuderanden från PF och kockstuderanden från YA.

Säsongen blev återigen en utmaning vädermässigt. Vintern höll sitt grepp långt in i april och det såg ut att bli en riktigt sen vår men ett mildt regn i mitten av månaden satte fart på snösmältningen. I maj blev det riktigt varmt, vilket gjorde att jorden torkade snabbt och idealiskt vårbruksväder med lämplig fuktighet för groningen och plantsättning varade endast ett par, tre dagar. Det torra och heta vädret fortsatte ända fram till midsommar som följdes av några dagar med svalare väder och regn, dock med stora lokala variationer, ett regn som var mycket välkommet och som egentligen räddade en stor del av skörden då det fick dom frön som inte grott på våren att gro.

Under juli månad var det många dagar med dagstemperaturer över 30 grader. Bevattningsutrustningen fick sig ett riktigt eldprov med användning sen tidig vår, men till sist så sinade bevattningsvattnet i bäckar och åar. Ett par åskväder med lokala regnskurar de sista dagarna i juli och några regnskurar under augusti och september gav trots små mängder lite fart åt tillväxten. Det varma vädret fortsatte egentligen hela hösten och den första nattfrostn noterades först natten till den 28:e september. Kålväxterna som gillar

svalare väder mådde inget vidare och speciellt blomkål och broccoli utvecklades inte normalt trots flitig bevattning. Den handelsdugliga skörden blev mycket liten med brist som följd. Skörden var svag i hela Nordeuropa så importmöjligheterna var också små vilket ledde till högre priser, men den bättre prisnivån hjälpte föga dem som inte fick någon handelsduglig skörd.

Värmen och det torra vädret gynnade även skadeinsekterna och löss, kålmal och kålfluga samt trips var besvärliga. Den kemiska bekämpningen var svår då insekterna uppträdde under så lång tid och de få preparat som finns att tillgå endast får användas ett fåtal gånger per säsong. Också ogräsbekämpningen var besvärlig då odlingsväxtens utveckling varierade eftersom en del frön grodde först i samband med midsommarens regn. Växtligheten var också stressad av värmen och doseringen fick reduceras för att undvika skador. Bärödlarna och speciellt jordgubbsodlarna fick en kort plockningssäsong då eftersommarens skörd från frigoplantorna förstördes av värmen eller åts upp av getingar. Jordgubbspriset var bra men skörden blev liten.

Lagerskörden kunde göras i goda förhållanden men många fick nog betydligt reducerade mängder även om det också fanns de som uppnådde normala skördenivåer. Positivt var att under säsongen kunde tidvis noteras att marknaden reagerade på bristen av varor med högre priser även om en bidragande faktor nog var den att torkan och bristen på varor drabbade hela Nordeuropa.

Liksom ifjol sattes lagerstödet under prövning men tack vare att lagerskörden såg ut att bli mindre och medlen därmed ansågs räcka bättre till för AB-området lyckades vi åter bibehålla stödet på tidigare nivå på C-området.

Representation

Frilandsodlarna har under året varit representerade i SLC:s trädgårdsutskott genom Christer Finne med David Björk som ersättare. Christer Finne är medlem i SLC:s fullmäktige och ÖSP:s fullmäktige. I ÖSP:s fullmäktige fungerar David Björk som ersättare. Peter Sjöblom har innehaft styrelseplats i Juurestentuottajat-Rotfruktsproducenterna r.y. med Christer Finne som ersättare. Peter Sjöblom har suttit med som medlem i utskottet för tidig morots- och lagermorots-utskotten. Christer Finne har suttit med i styrelsen för Kaalintuottajat-Kålproducenterna r.y. med Johan Segerstam som ersättare. I föreningens isbergssallats-, kinakåls-, blomkåls- och broccoliutskott har Christer Finne fungerat

som ordförande och David Björk har suttit som medlem i lagerkålsutskottet. Unga producenters representanter i frilandsodlarutskottet; Anders Lillhannus (Sydin), Rosmarie Finne (Mellis) och Mikael Segerstam (Norran).

Utlåtanden

ÖSP:s styrelsemedlemmar och verksamhetsledaren har skrivit inslag till tidningar enligt behov. Förbundet har under 2018 avgett utlåtanden om:

- Landskapsplan 2040
- Anmälningförfarande för djurstall
- Översiktsplanen för översvämningsskyddet i Kyro älvs mynningsområde.

Skatteservice

Skatteservicen har fortsatt i samma omfattning som tidigare.

Korsholm - Vasa	ÖSP	06 318 9228
Karleby	May Smeds	06 822 6547
Lappfjärd	Nina Hoxell	040 741 7480
Nedervetil	Ab Cefem, Elisabeth Hagström	040 419 8028
Nykarleby	Nykarleby redovisningstjänst	06 722 4373
Närpes	Best Bokföring Ab	06 224 1665
Pörtom	Håkan Ulfvens	06 366 1228
Tjock	JHE-Consulting Kb	0400 163 290
Yttermark	Stefan Guldén	06 225 6556
Vörå	Norlic	010 400 4202

Lantbrukspensionen

Följande LPA-ombudsmän verkade för olika distrikt inom ÖSP till vilka medlemmarna kan vända sig i pensionsfrågor:

LPA-ombud	Adress	Telefon	Område (kommun)
Annika Grannas	Vörå	029 435 2615	Karleby, Kronoby, Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Nykarleby, Vörå
Nina Hemberg	Lappfjärd	029 435 2619	Korsholm, Vasa, Korsnäs,

Medlems- och arealredovisning 2018

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2018

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal	
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha
Esse	116	268	6	8	3563,62	6781,10
Frilandsodlarna	17	28	2	2	107,00	-
Jeppo	69	141	5	9	2687,10	3855,41
Karleby	82	228	5	8	2549,34	3881,70
Korsholms södra	154	271	11	14	4251,43	3643,50
Korsnäs	70	121	5	6	1495,32	2103,93
Kronoby	92	312	9	11	3488,53	3969,15
Kvevlax	115	174	14	18	3051,47	3075,84
Lappfjärd	101	208	8	14	2707,23	4135,02
Larsmo	33	73	6	10	664,19	1869,14
Malax	159	259	27	40	4934,46	4060,80
Maxmo	21	38	2	2	385,29	785,40
Munsala	121	229	11	16	4525,06	4253,59
Nedervetil	52	152	2	2	1972,57	1829,30
Nykarleby	102	251	14	19	3375,47	5426,95
Närpes östra	112	194	11	13	3491,93	3635,77
Oravais	81	228	6	6	3299,03	2891,41
Pedersöre	146	358	22	34	5227,97	5246,00
Purmo	103	225	7	9	4383,64	5666,55
Pörtom	73	131	3	5	1996,39	2987,15
Replot-Björköby	24	39	2	2	347,20	828,70
Sideby	27	44	10	17	893,00	1722,80
Solf	93	186	13	20	2711,39	2215,08
Sundom	42	67	1	1	518,29	878,90
Terjärv	72	187	8	12	3187,77	2337,34
Tjock	41	74	1	1	1085,57	2446,76
Västra Närpes	73	142	4	7	2299,05	2428,93
Vörå	186	422	22	28	7058,90	7898,43
Yttermark	87	212	8	14	2893,27	2636,14
Övermark	89	185	7	9	2845,04	2900,75
Summa	2553	5447	252	357	81996,52	96391,54

Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2018

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2018

	0,0 - 9,9	10 - 19,9	20 - 29,9	30 - 49,9	50 -	Enbart skog	Summa
Lokalavdelning							
Esse	8	13	13	27	27	28	116
Frilandsodlarna	11	6	0	0	0	0	17
Jeppo	6	5	2	10	24	22	69
Karleby	6	14	14	11	20	17	82
Korsholms södra	23	30	13	23	28	37	154
Korsnäs	18	21	6	8	8	9	70
Kronoby	8	7	15	24	24	14	92
Kvevlax	11	23	8	21	21	31	115
Lappfjärd	9	18	18	30	10	16	101
Larsmo	8	2	1	3	4	15	33
Malax	23	24	11	22	38	41	159
Maxmo	4	4	5	3	1	4	21
Munsala	21	21	13	22	31	13	121
Nedervetil	3	11	11	9	10	8	52
Nykarleby	7	23	10	14	25	23	102
Närpes Östra	7	13	19	14	25	34	112
Oravais	8	5	13	14	26	15	81
Pedersöre	10	20	10	24	41	41	146
Purmo	8	10	3	23	32	27	103
Pörtom	3	12	9	16	13	20	73
Replot-Björköby	6	5	2	5	0	6	24
Sideby	3	2	6	3	5	8	27
Solf	5	11	12	16	23	26	93
Sundom	4	6	6	7	0	19	42
Terjärv	7	9	4	11	22	19	72
Tjöck	1	7	6	9	4	14	41
Västra Närpes	5	13	9	15	12	19	73
Vörå	2	19	21	32	52	60	186
Yttermark	8	19	12	18	18	12	87
Övermark	7	15	12	21	16	18	89
Summa	250	388	284	455	560	616	2553

Trädgårdsproducentavdelningarna 2018

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2018

Lokalavdelning	Växthus/bärodlare		Areal m ² /ha	Stödande	
	gårdar	personer		gårdar	personer
Korsnäsnejden	26	36	103 095	23	28
Malaxnejden	18	39	65 499	29	54
- bärodlare	1	1	10,00		
Närpes	98	169	656 572	37	49
Frilandsodlarna					
- bärodlare	2	3	17,70		
Summa	143	245	825 166	89	131
- bärodlare, ha			27,70		

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Nylands svenska
producentförbund NSP rf
– SLC Nyland

Det nittiofjärde verksamhetsåret

Förbundets medlemmar

Antalet lokalavdelningar som var anslutna till förbundet minskade vid ingången av året från 17 till 16, då Bromarf och Tenala lokalavdelningar gick samman till Tenala-Bromarf landsbygdsförening, tillsammans med Prästkulla och Tenala lantmannagillen. Det betydde samtidigt att antalet medlemsföreningar i form av landsbygdsföreningar igen ökade från två till tre. Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2018 sammanlagt 1351 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 2,3 procent från föregående år. Förbundet hade 314 stödande medlemmar (-0,6 %). Personmedlemmarnas antal uppgick till 3075 (-2,3 %).

Medlemsgårdarnas sammanlagda areal utgjorde 58.366 ha åker (-1,1 %) och 73.726 ha skog (-1,0 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 43,2 ha åker (+0,5 ha jmf. med 2017) och 54,6 ha skog (+0,7 ha). 303 lägenheter hade enbart skog, totalt 13.284 ha.

Om man beaktar endast aktiva gårdar som hade åkermark i besittning blir åkerns medelareal ca 12,5 hektar större, d.v.s. 55,7 ha (+0,8 ha). Det här motsvarar rätt väl medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2018:

- Andelsmejeriet Länsi Maito
- Andelsmejeriet Tuottajain Maito
- Arla Oy
- LSO Andelslag
- Svenska Småbruk och Egna Hem
- Södra skogsreviret
- Folksam skadeförsäkring

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2018 (ledamot i styrelsen sedan 2002), Thomas Antas. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 HINDERSBY, tel. 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

I viceordförande Erik Perklén, viceordförande sedan 2018. Adress: Postis 16, 08700 LOJO, tel. 0400 325517, e-post: erik.perklen@postis.fi.

II viceordförande Peter Österman, viceordförande sedan 2018. Adress: Ingå Kustväg 181, 10160 DEGERBY, tel. 0400 807370, e-post: peter.osterman@slf.fi.

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Revisorer och verksamhetsgranskare

Förbundets ordinarie revisor för verksamhetsårets räkenskaper är Mikael Hedlund (GR) (anlitad fackrevisor från år 2018) med Ossi Sopen-Luoma (GRM) som suppleant och verksamhetsgranskare Johan Söderberg med Kristian Westerholm som suppleant.

Foto: Bjarne Westerlund

Thomas antas tog vid som förbundsordförande från början av året.

Ledamöter:

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf	från 1999
Bengt Nyman, Raseborg	från 2001
Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundeå	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt	från 2016
Magnus Selenius, Esbo	från 2012
Maria Himmanen, Vanda	från 2002
Karl-Erik Oljemark, Sibbo	från 2016
Anders Rosengren, Borgå	från 2004
Artur Hagner, Pernå	från 2018
Carolina Sjögård, Liljendal	från 2005
Boris Antman, Mörskom	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Crista Hällfors, Lapträsk	från 2017
Kim Rosqvist, Pyttis	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002

Specialutskott och utsedda representanter för 2018

Nya ledamöter och representanter utmärkta med mörk text.

Arbetsutskott:

Thomas Antas (**ordf.**), Lapträsk; Bengt Nyman, Raseborg; **Peter Österman**, Ingå; **Erik Perklén**, Sjundeå; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Karl-Erik Oljemark, Sibbo och Anders Rosengren, Borgå.

Till arbetsutskottets möten kallas även kvinno- och ungdomsutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

- Växtodling: Bengt Nyman
- Husdjur: Karl-Erik Oljemark

- Skog och energi: Tom Lemström och Anders Rosengren
- Miljö- och markpolitik: Erik Perklén
- Socialpolitik: Johanna Wasström
- Ekologisk produktion: Magnus Selenius
- PR- och konsumentfrågor: Joel Rappe
- Näringspolitik och företagande: Peter Österman och Tom Lemström

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lapträsk; Anders Wasström, Raseborg; Nina Långstedt, Ingå; Erik Perklén, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; Henrik Lindström, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s jurist och **skogsombudsman** kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet:

Joel Rappe, (ordf.), Tenala-Bromarf; **Marcus Wickholm**, Raseborg; Leo Klinge, Sjundeå; Linda Fröberg, Kyrkslätt; **Rasmus Sahl**, Helsinge; Annika Nysten, Borgå och Kristoffer Nilsson, Liljendal.

Spannmålsutskottet:

Bengt Nyman (ordf.), Raseborg; Johan Holmström, Tenala-Bromarf; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; **Peter Österman**, Ingå; Tom Pehkonen, Helsinge; Erik Oljemark, Borgå och Kim Rosqvist, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion:

Mathias Weckström (ordf.), Tenala-Bromarf; Mikael Jern, Ingå; Magnus Selenius, Esbo; Gösta Lundström, Sibbo; Torbjörn Lönnfors, Pernå, Ben Silfvast, Lapträsk och Aira Sevon, Mörskom.

Kvinnoutskottet:

Johanna Wasström (ordf.), Raseborg; Margareta Lönnfeldt, Raseborg; Anita Baarman, Raseborg; Gunilla Westman, Kyrkslätt; Monica Oljemark, Borgå och Camilla Nylund, Liljendal

Animalie referensgrupp:

Johan Wasström, Raseborg; Kristian Westerholm, Ingå; **Jessica Aminoff**, Tenala-Bromarf; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Guy Broman, Liljendal och Jesse Mårtenson, Mörskom

Skog referensgrupp:

Henrik Himberg, Bromarf; Anders Wasström, Raseborg; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta Lundström, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Stefan Borgman, SLC

Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra sektororgan.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:**Näringspolitik och företagande:**

Johanna Wasström, Raseborg och Sebastian Sohlberg, Sjundeå

Södra förbundens köttutskott:

Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf och Guy Broman, Liljendal

Ekoutskottet:

Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lapträsk

Miljö och markanvändning:

Henrik Lindström, Sibbo och Stefan Borgman, Sibbo (representant för Skogsreviret, suppleant Henrik Himberg, Tenala-Bromarf)

Åkerväxtutskottet:

Bengt Nyman, Raseborg och Tom Pehkonen, Helsinge

Mjölkutskottet:

Johan Wasström, Raseborg och Jesse Mårtenson, Mörskom

Kompetens och välmående:

Mats Wikner, Kyrkslätt och Monica Oljemark, Borgå

Skatteutskott:

Anders Rosengren, Borgå och Magnus Grönholm, Ingå

Ungdomsutskott:

Joel Rappe, Tenala-Bromarf och **Emmi Nurmi**, Raseborg

Skogsutskott:

Gösta Lundström, Sibbo och Anders Rosengren, Borgå (suppleant Stefan Borgman, SLC/Skogsreviret)

Övrig representation**Kontroll av spannmålshandeln:**

Spannmålsutskottet (sköter inom sig)

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker:

Betodlarnas sockerråd

Betodlarnas sockerråd:

Anders Wasström, Raseborg (suppleant Marcus Fagerström, Tenala-Bromarf) (Sockerbetsodlarna föreslår)

Representant i Ålands potatisodlare r.f. (kontraktsförhandlingar):

Staffan Björkell, Pernå (Potatisodlarna utser inom sig)

Representant i odlarkommittén för tidig potatis (gemensam för MTK och SLC Åboland):

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf

Representanter vid Oy Raisio Ab:s bolagsstämmor:

John Holmberg, Tenala-Bromarf (suppleant Anders Rosengren, Borgå)

Representant vid Oy Apetit Ab:s bolagsstämmor:

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf (suppleant Peter Simberg, Tenala-Bromarf)

Representant i Jordägarnas värderingscentral (SLC):

Håkan Fagerström, Ingå (suppleant Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i NTM-centralens odlarråd:

Erik Perklén, Sjundea och Bjarne Westerlund, SLC Nyland, (suppleant Henry Wikholm, Borgå)

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR):

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa)

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdssektion:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Niklas Andersson, Novia)

Representant i delegationen för hållbart lantbruk vid NTM-centralen:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl. Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i samarbetsdelegationen för vattenvård vid NTM-centralen:

Bengt Nyman, Raseborg (suppl. Bjarne Westerlund, SLC Nyland)

Representant i det regionala skogsrådet:

Anders Wasström, Raseborg (suppl. Henrik Lindström, Sibbo).

Representant i Nylands regionala viltråds styrelse:

Henrik Lindström, Sibbo

Erik Brinkas (t.v.) tog emot ordenstecken på förbundets vårmöte i Sjundeå och gratulerades av SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist, centralförbundsordförande Mats Nylund och förbundsordförande Thomas Antas.

Förbundets ordinarie möten

Vårmötet

Förbundets ordinarie vårmöte hölls den 9 april 2018 i Sjundeå. Närvarande var ca 80 personer av vilka 39 st. var valda ombud för lokalavdelningarna.

Sjundeå landsbygdsförenings ordförande Mats Lundqvist hälsade alla välkomna till Sjundeå. Lundqvist gav deltagarna en kort inblick i lantbruket i dagens Sjundeå och i landsbygdsföreningens verksamhet. Av Sjundeås 85 aktiva gårdar är endast 3 husdjursgårdar. Kommunstyrelsens ordförande Merja Laaksonen framförde Sjundeå kommuns hälsning. Hon konstaterade bland annat att en levande landsbygd inte enbart är en slogan i Sjundeå utan ett faktum.

Förbundsordförande Thomas Antas

tog i sitt öppningsanförande bl.a. upp att för organisationen är medlemmarna och deras behov viktigast. Vi måste också formulera och forma vårt budskap så att det får genomslagskraft. Vidare tog han upp att SLC Nyland kommer att ha en allt större betydelse i miljö- och markpolitiska frågor. Trycket på markanvändning är stort i många av våra kommuner. Det är även viktigt att vi är aktiva på alla nivåer då strukturerna och arbetssätten för de nya landskapen byggs upp.

Vårmötet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2017 och förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade, trots ett ca 5.000 euro mindre underskott av den ordinarie verksamheten jämfört med föregående år, ett underskott om 7.534 euro och 07 cent.

Efter ordinarie mötesförhandlingar

följde utdelning av ordenstecken. Centralförbundsordförande Mats Nylund och fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist presenterade Erik Brinkas meriter, som är många inte minst inom spannmålssektorn, och överräckte Riddartecknet av Finlands lejons orden till Brinkas, som han tilldelats på självständighetsdagen 2017 av Republikens president på förslag av SLC. Brinkas tackade för utmärkelsen och framhöll att det som förtroendevald är viktigt att ha klart för sig för vad och vem man jobbar för. Ingen annan än vi själva bevakar våra intressen.

Därefter redogjorde SLC:s informatör Mia Wikström för SLC:s kommunikation. ”Vad vi säger och även vad vi inte säger påverkar allmänhetens uppfattning om oss”, framhöll Wikström. Hon uppmanade medlemmarna och odlarna att vara stolta. ”Vi har rent mjöl i påsen, berätta det för finländarna”, uppmanade hon.

Frilansjournalisten Kaj Kunnas som 2016 utsetts till Finlands Positivaste Person talade under rubriken ”Att tänka positivt – ett val”. Kunnas konstaterade inledningsvis att jordbrukarna är Finlands ryggrad. Kunnas framhöll att det gagnar dig själv mest att vara positiv. Livet blir även mycket lättare för alla runt omkring dig, men framför allt för dig själv. Han gick igenom olika fall där det kunnat finnas orsak att bli negativ. Det är när det går dåligt som man måste välja att vara positiv. I Finland har vi det trots allt rätt så bra och här går det att välja att se positivt på tillvaron, avslutade Kunnas.

SLC:s ordförande Mats Nylund inledde den lantbrukspolitiska diskussionen.

Han konstaterade att stöden kommer att minska. Brexit sätter extra tryck på EU:s budget för nästa programperiod. Det kommer att påverka utformningen av nästa CAP, sa Nylund. Han listade huvudmålsättningarna för CAP 27 och de viktigaste förändringsförslagen som lagts fram. SLC:s inledande linjedragningar är att man vill stöda livsmedelsproduktion och aktiva odlare. SLC anser att produktionskopplade stöd behövs även framöver och vill ha en synlig minskning av byråkratin. Man vill bl.a. slopa tvärvillkoren och stödrätterna.

SLC-ordföranden tog vidare kort upp aktuella lantbrukspolitiska frågor, bland annat problemet med underfinansieringen av kompensationsersättningen och miljöersättningen. För skördeskade-ersättning ar beviljade regeringen 25 miljoner euro, som betalas ut hösten 2018 i form av en extra återbäring på energiskatten för lätt brännolja. EU har beviljat de finländska jordbrukarna 1,08 miljoner euro för osådd höstsäd. Beloppet beräknas räcka till ca 15 €/ha för den härtill berättigade arealen. Vidare redogjorde Nylund kort för lagförslaget för husdjurens välbefinnande samt åtgärderna för att få en fungerande livsmedelskedja.

I förslaget till livsmedelsmarknads lag ingår tillsättandet av en livsmedelsombudsman. SLC strävar efter att få med preciseringar gällande oschysta handelsmetoder till livsmedelsmarknads lagen. Avslutningsvis presenterade SLC-ordföranden Food and Forest Development Finlands (FFD) verksamhet. FFD är de finländska jord- och skogs-

bruksproducenternas gemensamma utvecklingsorganisation, som koordinerar producenternas insatser för internationellt utvecklingsarbete.

I diskussionen togs upp utvecklingen för odlarstöden i framtiden. Det efterlystes ett enhetligt och icke-byråkratiskt stöd, utan skilda ersättningsnivåer och -system för till exempel ekologisk odling, råg och proteingrödor. Mats Nylund konstaterade att i förhållande till odlingsarealen kommer det ut alldeles för lite ekologiska produkter på marknaden. Det är klart att det är marknaden som i första hand borde kompensera för att odla ekologiskt.

Samtidigt konstaterade Nylund att ingenstans i Norden växer den ekologiska marknaden just nu lika mycket som i Finland. Enligt vad han erfar vill de danska ekologiska bönderna ha en del av den kakan och kommer att satsa på export också till Finland. Vidare togs upp om det finns någon möjlighet att undvika nedskärningen av LFA-stödet. Merintäkten per odlad hektar spannmål måste vara rätt så hög om en jordbrukare ska lyckas kompensera stödbortfallet från marknaden. Nylund fick frågan hur han tror att det kommer att se ut med förståelsen för jord- och skogsbruksnäringarna hos den regering som tar över efter nästa riksdagsval. Mats Nylund framhöll att inget riksdagsparti vill montera ned jordbruket i det här landet. Men då det kommer till enskilda sakfrågor som kan få negativa verkningar för landsbygden så kan de komma med vid uppgörandet av ett regeringsprogram.

SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist höll med gällande viljan att bi-

behålla ett livskraftigt jordbruk i Finland. Många upplever det också som viktigt att landsbygdens kulturlandskap brukas och upprätthålls. Vidare betonades vikten av att få in företrädare för landsbygden i det kommande landskapsvalet.

Uttalande från vårmötet

I uttalandet framhölls att landsbygdsnämnder behövs i landskapsreformen för att trygga det demokratiska inflytandet i landsbygdens och landsbygdsnäringarnas viktiga frågor. I Nyland blir landskapets mer perifera delar och landsbygdsnäringarna i beslutsfattandet lätt överkörda av huvudstadsregionen. För att alla delar av landskapet ska ha förutsättningar att utvecklas på lika grunder krävs att alla delar av landskapet och båda språkgrupperna är representerade i beslutsfattandet i landskapsfullmäktige, men också redan nu i beredningsskedet.

En stor mängd olika funktioner och tjänster som berör markägare eller lantbrukare kommer att överföras till de nya landskapen. Bland övriga viktiga funktioner förutom social- och hälsovården kan nämnas planläggningsfrågor och styrning av områdesanvändningen, landsbygdsutveckling, lantbruksmyndighetstjänster, veterinär- och avbytar-service, samt miljötjänster och regional väghållning. Landsbygdsnäringarna behöver ett sakkunnigorgan som fungerar som en väckarklocka och kontrollfunktion. Genom att landskapen inrättar egna landsbygdsnämnder kan man stärka det demokratiska inflytandet, fastslår SLC Nylands vårmöte.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls i form av Nyländsk Bondedag tillsammans med Nylands Svenska Lantbrukssällskap på Saga Congress Center i Vanda den 20 november. I mötet deltog ca 100 personer. Av dessa var 48 personer valda ombud för lokalavdelningarna.

I sitt inledningsanförande konstaterade förbundsordförande Thomas Antas att vi alltför ofta blir ställda i försvarsposition: varför gör vi ingenting åt algbloomingarna, varför har vi kossor som rapar sönder klimatet, varför vill vi ta livet av alla vargar och så vidare. Vi måste oftare vara de som tar initiativ, vi måste lyfta upp diskussionen om sådana teman som ligger oss nära. Vara med och sätta agendan. Vi måste bli bättre på att argumentera med sådana som ser annorlunda på världen än vi gör. I klimatdebatten utmålas primärnärningarna ibland som buse, men de allra flesta förstår att vi sitter på en nyckel till lösningen. Det finns egentligen bara ett effektivt och kostnadseffektivt sätt att binda koldioxid i större skala, nämligen fotosyntes. Vi som brukar jord och skog utnyttjar samma process. Fotosyntesen är motorn för alla de biologiska processer som vi utnyttjar. Det betyder automatiskt att vi är en del av lösningen, då mänskligheten brottas med klimatuppvärmning. Vi måste på sikt få ner utsläppen av fossilt kol till en bråkdel av nuvarande nivå. Det går inte att göra i en handvändning. Under tiden måste vi lära oss att binda kol effektivare och snabbare än tidigare. Vi ska också vara försiktiga med den åtgärds-paletten som presenteras som kolsänka.

Det råder lite av panikstämning i många läger och då är risken stor, att trycket på att hitta på någonting blir för stort. De åtgärder som vi vidtar ska ha en påvisad miljö- eller klimatnytta.

Då det gäller effektiva kolsänkor, så har vi i bästa fall bara vinnare. Vi är alla betjänta av att förädlingsgraden på våra träprodukter blir högre, vilket leder till mera långlivade slutprodukter och samtidigt bättre förmåga att betala för råvaran. Högre kolhalt i våra mineraljordar är också i allra högsta grad eftersträvanvärt. Vi binder kol och får en högre skörd för mindre insats som belöning.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2019. I enlighet med styrelsens förslag beslöts om följande oförändrade medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2019:

Grundavgift		65.00 euro
Studerandemedlemskap (stödande)		10,00 euro
Arealavgift;	åker	1,95 euro/ha
	skog	0.48 euro/ha upp till 200 ha/medlem för överstig. areal 0,00 euro/ha
	växthus	0,02 euro/m ²
	friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer fastställdes till 700 euro.

Thomas Antas återvaldes enhälligt till förbundsordförande. Likaså återvaldes

enhälligt till första viceordförande Erik Perklén och till andra viceordförande Peter Österman.

Konstaterades att Bengt Nyman, Raseborg, Mats Wikner, Kyrkslätt, Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Anders Rosengren, Borgå, Kim Rosqvist, Pyttis och Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducenterna står i tur att avgå ur förbundsstyrelsen.

Oskar Tallberg, Raseborg valdes i stället för Bengt Nyman, som ej ställde upp för återval. Alla övriga återvaldes enhälligt.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Johan Holmström	pers. suppl.	Sune Baarman
Thomas Blomqvist		Kim Forsman
Nina Långstedt		Håkan Nyström
Tom Pehkonen		Jaakko Mäkelä
Magnus Lindberg (ny)		Stefan Selén (ny)
Anders Rosengren		Robert Haglund
Jesse Mårtenson		Anders Mickos

Togs upp vad som har gjorts utgående från den motion av Ingå lokalavdelning om underhåll av bäckar och åar, som omfattades på förra årets höstmöte. En dialog har förts med förvaltningen och frågan har även lyfts fram i diskussioner i aktuella vattenvårdsprojekt. Johan Sundberg från NTM-centralen redogjorde kort för de diskussioner som förts i frågan. Han framhöll behovet av samarbete och dialog. Bristfälliga handlingar fördröjer ofta lovprocessen. I diskussionen påpekades att behandlingen borde vara likadan obero-

de av område/NTM-central. Nu upplevs att så inte är fallet. NTM-centralen borde kunna koordinera och ge råd. Sundberg konstaterade att nuvarande lagstiftningen tolkas så att det inte är NTM-centralens uppgift. Ordföranden konstaterade att regional ojämlikhet finns i många frågor. Statsmakten borde se över harmonisering av förvaltningen. Nyland är inte det lättaste området att verka i som lantbruksföretagare och markägare. Tvåstegsdikning eller naturenlig dikning är något att fundera på om möjligt att förverkliga.

SLC:s fullmäktigeordförande Thomas Blomqvist inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Inledningsvis framhöll han vikten av att vara proaktiva och sätta agendan. En stor utmaning är hur man ska få förutsättningar för att få in unga i näringen och för äldre jordbrukare att på ett vettigt sätt kunna sluta och ge över till den yngre generationen. Han ansåg det oroväckande att en privatperson har svårt att klara av lovprocessen för en större dikning. En intressebevakning behövs, så att man får en smidigare process.

För att förhindra eller åtminstone dämpa temperaturhöjningen behövs kolbindning inom jord- och skogsbruket, framhöll Blomqvist. Det finns en risk att diskussionen kantrar över i en diskussion som inte baserar sig på fakta utan på åsikter och känslan att något måste göras. Många ger som lösning att äta mindre kött eller helt sluta äta kött. Likaså framförs att vi borde minska avverkningarna i våra skogar. Man måste kunna förklara hur det hänger ihop och att vi inte räddar klimatet med att sluta äta finländskt kött eller slutar avverka i

våra skogar. Forskning och kunskap, samt rådgivning är viktiga för att göra de rätta åtgärderna. Även de ekonomiska incitamenten bör finnas och riktas rätt. Det är ett livsviktigt uppdrag, att ha ansvar för att förvalta skog och mark på bästa möjliga sätt.

I diskussionen uttrycktes belåtenhet för att skogen aktivt lyfts fram på mötet och i organisationen. Fastighetsskatten och frågan om allemansrätten i anslutning till kampanjen för världsarvskampanjen för att föra in på Unescos världsarvslista togs upp. Thomas Blomqvist svarade angående fastighetsskatten att i reformförslaget som nu dragits tillbaka fanns ingen breddning av fastighetsskatten att inkludera jord- och skogsbruksmark. Allemansrätten ett av de starkaste argumenten för att vi inte skall införa fastighetsskatt på åker- och skogsmark. Om man anser att allemansrätten är viktig kan man inte införa fastighetsskatt på åker och skog, ansåg Blomqvist. Påpekades att det inte heller finns utrymme att utvidga allemansrätten. Utnyttjande av allemansrätten för komersiella syften är en aktuell fråga.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback konstaterade i sitt anförande att vi har viktiga val på kommande, bl.a. riksdag, EU-parlamentet, samt beredning av kommande programperiod. Han gjorde en summering av regeringens främsta frågor för lantbrukssektorn: Livsmedelsmarknadslag och –ombud, sammanslagning av Evira och Mavi till Livsmedelsverket, budgetriens ”torkpaket”, djurvälståndslagen och miljöersättningsprogrammet.

Regeringen har föreslagit att försäkringsskatten på skördeskadeförsäkringar

slopas temporärt. Utjämningsreserveringen höjs från nuvarande 13.500 till 25.000 euro. Laxåback nämnde vidare att djurvälståndslagen nu behandlas i riksdagen och förhoppningsvis fås igenom före riksdagsvalet i vår. Bergsrådet Reijo Karhinens utredning om lönsamhetsåtgärder inom jordbruket är även aktuell.

Ordförande hälsade miljöminister Kimmo Tiilikainen välkommen. Minister Tiilikainen berättade inledningsvis att regeringen har finansierat olika spetsprojekt 2016-2018. Han redogjorde kort för målen med främjande av återvinningen av näringsämnen och förbättring av skärgårdshavets tillstånd, samt genomförandet av åtgärdsprogrammen för havs- och vattenvård. Bland spetsprojekten som finansieras i Nyland nämnde ministern Raseborgs å, 4K-projektet för Ingå å och Sjundeå å, samt gipsprojektet för Vanda å och även agroekologiska symbiosen i Hyvinge. I budgetriens togs beslut om 45 miljoner euro för effektiviserat vattenskydd 2019-2021. Viktigaste delen i programmet är enligt minister Tiilikainen den som skall minska näringsbelastningen från jordbruket. Gips passar för vissa åkrar, strukturkalk för vissa andra, främst för lerhaltiga åkrar där kalkningsbehov. Behandlingskostnad ca 270 €/ha. Fiberslam är en biprodukt från skogsindustrin, som passar marker där organiskt material under 10 %. Ministern ville gärna höra jordbrukarnas åsikter.

Thomas Blomqvist frågade om strukturkalk ges samma stödmöjligheter för som för gips? Han frågade även om möjligheter för miljöministeriet att underlätta processen för att få tillstånd för dikning.

Tiilikainen svarade att han med sin odlarbakgrund förstår och kan hjälpa till att inom ministeriet få förståelse för jordbrukets miljöåtgärder. Tanken är att odlaren rätt långt skall kunna välja vilka åtgärder som är vettiga att göra på sina åkrar. Dikningsfrågan bad han att få återkomma till skilt, om där finns problem som behöver åtgärdas. En träff är möjlig att ordna för att diskutera problematiken närmare, sa ministern. Blomqvist frågade vidare om man har en helhetsbild över jordbrukets faktiska andel av näringsbelastningen. Tiilikainen ansåg att man har en ganska bra bild av detta, men att det även förekommer naturlig urlakning som man inte kan göra något åt. Fakta om hur stor jordbrukets andel av diffusa utsläppen är efterlystes. Borde det ännu forskas och undersökas vidare? Rätt väl har man underlag för hur mycket det läcker ut från jordbruket, ansåg Tiilikainen.

Den inre belastningen i Östersjön togs upp. Gamla synder i form av fosfor som släppts ut med avloppsvatten för årtionden sedan. Ministern framhöll att saltpulserna är viktiga, och vi bör göra vad vi kan för att minska belastningen. Vi kan inte vänta på att hitta lösningar för att få bukt på den inre belastningen. Fosfor som renas i städernas reningsverk, vad händer med den? Samhällets användning av slam har inte kontrollerats lika noggrant som jordbrukets näringsanvändning, konstaterade Tiilikainen. Även samhällets avloppsslam bör följas upp och tas till vara så att de kan tryggt föras tillbaka till åkrarna. Miljöstödsprogrammets underfinansiering påtalades. Ett allvarligt problem. I de

kommande regeringsförhandlingarna måste hittas pengar för ändamålet, framhöll minister Tiilikainen.

Den långa tillståndsprocessen för dikningsprojekt påtalades. Föreslogs att Dräneringscentralen och NTM-centralen borde bjudas in till träffen med ministern. Dikningsprojekt kunde möjligen involveras i de åtgärder som nu satsas på i de effektiverade vattenskyddssatsningarna. Vågräta rörelsen av vattnet på åkrarna problemet, borde vara lodrät, konstaterade ministern.

Övergödning, hur definieras det? Skall det enbart begränsas till inom jordbruket eller förekommer övergödning överlag inom samhället? Gödslingsgränserna kommer fortsättningsvis att vara rätt strikta. Vi behöver även försvara och berätta allt det som jordbrukarna har gjort, framhöll ministern.

Påtalades att skyddszoner har anlagts enligt miljöersättningsprogrammet på områden där de inte nödvändigtvis gör störst nytta. Viktigt att rikta åtgärderna effektivt.

Frågades hur man kan komma med i programmet för effektiverade åtgärder. Det kommer att väljas ut större områden dit åtgärderna riktas. Sen hoppas man att så många som möjligt av jordbrukarna på området väljer att gå med, svarade minister Tiilikainen. Ministeriet hör gärna förslag på hur och vart åtgärder bör riktas.

Ordförande tackade minister Tiilikainen och alla deltagare för livlig diskussion.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet framhölls att lantbrukarna går i spetsen för miljö- och

klimatearbetet. Om man tar bra hand om marken och jordbruket så mår även klimatet och Östersjön bra. Bioekonomin är i nyckelposition för att vi ska uppnå de uppställda klimat- och energimålen. De gröna näringarna, åkrarna och skogen, är de medel vi har att binda och ta bort växthusgaser ur atmosfären. Skog och mark sköts så att de skapar fortsatt samhällsnytta, tillväxt, mat, skogsråvaror och energi, samt bidrar till klimatnytta, öppna landskap och biodiversitet. Vår finländska livsmedelsproduktion påverkar miljö- och klimat betydligt mindre jämfört med de allra flesta andra länder. Vill du vara klimatsmart ska du välja inhemsk mat.

SLC Nylands höstmöte framhöll att aktiv skogsvård möjliggör att samtidigt öka kolbindningen och hållbart öka avverkningarna. Genom att utveckla åkrarnas kolbindning förbättras åkrarnas bördighet samtidigt som näringsläckaget till vattendragen minskar. SLC Nyland välkomnar satsningarna på nya innovativa mark- och vattenvårdsåtgärder som spridning av gips, strukturkalk och träfiber på åkarna. De åtgärder som planeras borde basera sig på konkret nytta som verifierats med forskning. Det behövs en mix av riktade, skräddarsydda åtgärder på gårdsnivå.

Jordbrukarna har gjort mycket för att minska näringsläckaget från åkrarna och även inom skogsbruket har vattenskyddet hög prioritet. Jordbruket har under 2000-talet minskat fosforgödslingen med 50 %. Med skörden förs i Nyland nu i allmänhet mer fosfor bort än man med gödslingen tillför. Skyddszoner längs vattendrag har anlagts, enligt miljöminister

Kimmo Tiilikainen motsvarande 15 000 fotbollsplaner. Odling av fånggrödor har ökat kraftigt, våtmarker och sedimenteringsbassänger har anlagts. Vidare har man satsat på gödselhantering och inmyllning av gödsel. Tyvärr är det nuvarande miljöprogrammet underfinansierat. Det krävs betydande tilläggsfinansiering för de sista åren av nuvarande programperiod.

Höstmötet framhöll att bästa miljöåtgärderna är att se till att åkern ger en fullvärdig skörd, vilket förutsätter att dräneringen är i skick. Större dikningsprojekt blir idag ofta ogjorda p.g.a. en krånglig och besvärlig byråkrati. Det behövs en lättare och snabbare lov-process, samtidigt som även resurser bör kanaliseras till denna typ av miljöåtgärder.

Förbundets verksamhet

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2018 fanns det 3.126 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var drygt 1,5 %. Den disponibla jordbruksarealen var knappt 181.000 ha och medelarealen var knappt 58 ha, d.v.s. 10 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Ca 78 % (2.434) av gårdarna hade växtodling som huvudproduktionsinriktning. På 149 gårdar var huvudproduktionsinriktningen mjölkproduktion och på 72 gårdar nötköttsproduktion. Svingårdarnas antal var 14 st. Växthusproduktion var huvudinriktning på 81 gårdar (+10 %). Mjölkproduktionen i Nyland minskade jämfört med föregående år från 66 till 64 miljoner liter. Den totala nötköttsproduktionen ökade en aning i Nyland jämfört

med föregående år och uppgick till 1,70 miljoner kg. Svinköttsproduktionen ökade likaså en aning och uppgick till 4,70 miljoner kg. (Källa: Luke).

Av totalarealen i Nyland år 2018 var den ekologiska åkerarealen 14,5 %. Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 26.237 ha. Ekogårdarnas antal i Nyland var 398, varav 47 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2018 var 65,9 ha/gård. (Källa: Livsmedelsverket).

Spannmålspriserna på inhemska marknaden var rätt stabila i början av året, men sjönk en aning under våren och likaså oljväxtpriserna. En viss snedvridning inom landet kunde noteras med genomgående sämre gårdspriser för foderspannmål i södra Finland än längre norrut, där foderfabrikerna tydligt drar upp priset. Speciell situation under vårvintern och senhösten då inhemska vetepriiset var klart högre än Matifpriset. Enligt spannmålsbalansen stannade skörden på 2,7 miljarder kilo, vilket är minsta skörden på 30 år. Den inhemska konsumtionen överskrider skörden, men det fanns fortfarande stora mängder i lager. Förbundet framhöll att det finns behov av export om man vill få ner ingående lager inför nästa skördesäsong.

Mejeriernas betalningsförmåga för mjölk förbättrades inte. Valio och Arla Finland sänkte mjölkpriset med 2,5 c/kg under våren. Den svaga lönsamheten gör att många även har beslutat eller överväger att helt sluta med mjölkproduktionen. Under sensommaren och början av hösten minskade en del husdjursproducenter sin djurmängd på grund av fodersituationen. Vallskörd har tagits från alla möjliga skif-

ten. Grovfodret räckte ändå till i Nyland, trots viss brist på torrhet, tack vare relativt hygglig tredjaskörd. Ensilagebalar fördes i privat regi till Åland, som drabbats värst av torkan.

Skörden av frilandsgrovsaker och bär blev liten på grund av torkan, hettan och förekomsten av skadegörare under odlingsäsongen.

Finländska gödselprisnivån var enligt en indexjämförelse 20 % högre än i våra europeiska konkurrentländer i genomsnitt. Copa-Cogeca krävde borttagandet av gödseltullarna och antidumpingstariffer, något som SLC Nyland även efterlyst.

Vårbruket framskred med fart och avklarades i varma och soliga förhållanden i maj. Den torra ytan och svagt utsäde gjorde att broddarna på många håll var mycket brokiga och dåliga. Första och andra vallskörden blev liten. Men mycket varierande skördar beroende på jordart och var det kommit regnskurar. Spannmålskörden blev ca hälften av normal och mycket ojämt och grönt. Råg- och höstvetete skördarna en besvikelse för många. Skördemängderna uppgick till endast omkring hälften av normal skörd. Skördeutfallet varierade rätt mycket, men överlag var skörden dålig i kusttrakterna i södra och sydvästra Finland, som var värst utsatt för torkan. Totala nederbörden under odlingsäsongen endast kring 50 mm i Sjundeåtrakten. I Mellanland förhållandevis hyfsade skördar där det kommit regnskurar. Kvaliteten var rätt bra med mycket höga proteinhalter, men hektolitervikterna varierande. Spannmålspriserna steg rätt mycket i början av hösten, men släpade ändå klart efter

prisuppgången på den globala marknaden. Transportstöd för grovfoder efterlystes på grund av det akuta läget med foderbrist på djurgårdarna. Eko-djurgårdar var i speciellt svår situation. Det väntades bli en viss brist på halm. På grund av den svåra situationen betalades undantagsvis även år 2018 förhöjda förskott på gårdsstödet och programbaserade stöden.

Marknadssituationen för den finländska skogsindustrin var på det hela taget god. Skogsindustrins virkesförråd var rätt små på våren. Det var bra åtgång på virke och efterfrågan speciellt på massaved, vilket även resulterade i prishöjningar. Den goda efterfrågan fortsatte under hösten, med stabila priser på virkesmarknaden. Avverkningsvolymerna uppgick till rekordnivå. År 2018 kännetecknades av en tydlig prisökning för den reella rotprisnivån för råvirke inköpt från privata skogar; ökningen var sex procent jämfört med året innan. Även leveranspriserna steg, men inte lika mycket.

Skogsfrågor var allt mer på tapeten inom EU (LULUCF och RED II) och inte minst genom att det blev mycket fokus på klimatfrågor, i synnerhet under hösten. SLC har aktivt via sina skogssakkunniga och förtroendevalda försökt påverka utformningen av EU:s skogspolitik samt skogens och skogsvårdens viktiga roll som kolsänka.

SLC Nylands verksamhet

År 2018 var medlemstemaår inom SLC. Medlemmarna och medlemsnyttan var därför extra mycket i fokus. Lokalavdelningarna uppmanades till aktivitet och medlemsvärning. SLC gjorde även en

medlemsundersökning, som visade att medlemmarna är rätt nöjda med verksamheten och hur den har utvecklats. SLC:s kongress hölls i november i Esbo. På kongressen premierades SLC Raseborg tillsammans med Purmo som årets lokalavdelning inom SLC.

Förbundets styrelse sammanträdde under 2018 till tre möten. Årets första möte hölls i slutet av januari på LPA i Esbo, där bland annat LPA-tryggheten och ”Ta hand om bonden”-projektet togs upp. Problemen och utmaningarna inom avbytarservicen diskuterades. LPA:s styrelseledamot och SLC:s tidigare ordförande Holger Falck höll en lantbrukspolitisk översikt. I diskussionen konstaterades att ersättningarna för skördeskador inte kommer att fördelas helt rättvist. Önskemål framfördes om att SLC Nyland kunde sända en skrivelse till jaktvårdsföreningarna om oro över för en tät viltstam och behovet av att hålla en balans i viltstammen. Viltcentralens målsättning för älgstammens täthet påtalades och ifrågasattes varför man i Nyland skall ha fler älgar per tusen hektar än på flesta andra områden. Viktigt att de licenser som beviljats utnyttjas tillräckligt effektivt. Framhölls vikten av att lantbrukarna själva är aktiva och deltar i jaktvårdsföreningarna och i jakten. Den snabbt ökande vildsvinstammen ett nytt gissel. Behöver hållas efter innan det är för sent. Holger Falck avtackades med en liten gåva för sin tid som SLC-ordförande. I övrigt behandlades på mötet främst organisatoriska frågor, ekonomi och verksamhet.

Årets andra styrelsemöte hölls i mars på Vanda Lantbruksmuseum. Förutom or-

dinarie mötesfrågor behandlades aktuella lantbrukspolitiska frågor med SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback. Han gick kort igenom den kommande processen för utformningen av jordbrukspolitiken för kommande programperiod (2021-2027) på EU-nivå och nationellt. En större del av EU:s jordbrukspolitik kommer att utformas nationellt. I diskussionen togs upp inställningen bland många odlare till ekostödet. Viktigt att organisationen har en långsiktig och trovärdig linje hur man motiverar olika stöd. Laxåback konstaterade att det gjorts en politisk linjering om att man strävar efter att arealen i ekoproduktion skall öka till 20 % till år 2020. Konventionell och ekoproduktion skall inte ses som konkurrenter till varandra. Ekosektorn kan även ha skäl att fundera på organiseringen med tanke på att nå ut på marknaden och svara mot efterfrågan i framtiden. Avgifter och skatter, och kostnader som jordbruksföretagarna betalar för olika tjänster, bör fås ner för att kompensera för sjunkande stödnivåer och förbättra konkurrenskraften.

Gällande sammanslagningar av lokalavdelningar efterlystes en linjedragning från förbundets sida om hur man skall gå framåt. SLC:s skogsombudsman Stefan Borgman framhöll att ett särdrag för skogsbruket i Nyland är planläggningsfrågorna. Planläggarna har ett stort ansvar. Oskäligen begränsningar och åtgärdstillstånd försvårar skogsskötseln. I flera kommuner krävs åtgärdstillstånd på vanlig skogsbruksmark.

Höstens styrelsemöte hölls i oktober på Västankvarn i Ingå. VD Mikael Jern berättade kort om gårdens historia och aktuellt på Västankvarn. Försöksverk-

samheten som NSL ansvarar för idag central. Spannmålslaboratoriet en viktig service för regionens odlare. Samarbetet med Novia fortgår. Landsbygdsenheten och veterinärtjänsterna är även lokaliserade till Västankvarn. Det senaste tillskottet är Meatgards nya slakteri.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback informerade om aktuella lantbrukspolitiska frågor, bl.a. budgetriens torkpaket. I krispaketet på totalt 86,5 miljoner euro, har en del ingått redan i tidigare fattade beslutat. Producentorganisationerna fick fördelningen ändrad så att medlen i extra nationellt stöd om 30 miljoner riktas bättre till de mest torkdrabbade områden (AB-området) och även till växtodlingsgårdar. Han redogjorde för motiveringarna för varför man valt att rikta stödet till vårmete och foderkorn. Även riktlinjerna för EU:s kommande jordbrukspolitik och budgetramarnas inverkan på nya CAP 27 behandlades. I diskussionen ansågs frågan om vad som räknas som aktiv odlare är synnerligen relevant och bör diskuteras inom organisationen.

Vidare godkändes handlingsprogram och kommunikationsplan för förbundet. Kristian Westerholm berättade i egenskap av Varuboden-Oslas förvaltningsråds ordförande sedan 2013 om bl.a. Varuboden-Oslas strategi, intresse för närproducerat, billighetskampanjen, villkor för producenterna, logistik, samarbetsmöjligheter, samt för hur V-O ser på den kommande nya livsmedelsmarknadslagen och livsmedelsombudsmannens roll.

Arbetsutskottet höll sju möten under året, varav ett hölls som gemensamt som-

marmöte med kvinnoutskottet, ungdoms- och PRutskottet samt SLC-fullmäktige-gruppen hos Erik Perklén i Sjundeå.

Man hade även en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten (bl.a. Ny-Urakka), men även i många andra olika sammanhang.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2018 följde strategins tyngdpunktsområden:

- A. Marknad
- B. Politik
- C. Sociala frågor
- D. Kompetens
- E. Ungdomsverksamhet

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Marknad

Förbundet strävade efter att uppnå en rättvisare prisbild, mervärde och kvalitetsprissättning för lantbrukets produkter. Under året fortsatte arbetet med att stärka odlarnas position på livmedelsmarknaden. Förbundet stödde SLC:s strävan om inrättandet av en livsmedelsombudsman med tillräckliga befogenheter. Framhölls vikten av direkt export av spannmål samt att få förädlingsledet att satsa på produktutveckling och export av förädlade produkter. Inom Greppa Marknaden projektet fortsatte satsningen på att öka marknadskundandet bland odlarna. Det exportfrämjande projektet Farmers Grain

Export som drivs av SLC, med delfinansiering från JSM, och genomförs i samarbete med MTK startade i början av året. SLC Nyland var starkt involverat i projektet för att främja odlarstyrd export av spannmål och utveckla nya exportkanaler. Odlarna uppmanades reservera 25 % av odlingsarealen för export och 25 % i grödor som inte belastar den inhemska spannmålsmarknaden (marknadsorienterad odlingsplan). Förbundet deltog vidare i utvecklandet och marknadsföringen av den nya digitala marknadsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi som skall betjäna såväl spannmåls- som husdjursgårdar.

B. Politik (inklusive markägar- och miljöfrågor)

Lönsamheten var fortsättningsvis mycket svag inom jordbruket och situationen försvårades ytterligare av missväxten på grund av torkan. Det var av förekomsten anledning mycket fokus på olika krisåtgärder för att säkra fodertillgång och förbättra gårdarnas likviditet och lönsamhet. Förbundet framhöll att akuta krisåtgärder behövs, men att fokus bör ligga på att förbättra lönsamheten överlag och långsiktigt. Producentorganisationen lyckades påverka fördelningen av regerings krispaket, det s.k. torkpaketet, så att en något större del än regeringen föreslagit riktades till AB-området, som drabbats värst av torkan. Positivt var även att man igen fick igenom kompensation via ersättningssystemet för återbäring av bränsleskatt. Den extra accisåterbäringen som ingår i krispaketet borde betalas ut under hösten 2019.

Målsättningar för det kommande CAP-stödet efter 2020 diskuterades på flera möten under året. Man ställde upp bland annat följande målsättningar: stöden bör i större grad riktas till aktiv odling, stödrätterna slopas, tvärvillkoren förenklas eller slopas helt, skördekravet återinförs i någon form och att miljöersättningen utvecklas så att pengarna bättre kan användas till att stöda produktionen.

Förbundet bevakade beredningen av landskapsreformen i Nyland för landsbygdsfrågornas del. Livsmedels- och naturresursområdets uppgifter övergår från regionalförvaltningen och kommunerna till landskapen. De uppgifter som har anknytning till jordbruksstöd, utveckling av landsbygden, djurens hälsa och välbefinnande, växters sundhet, naturnäringar, livsmedelslagen och produktionsinsatser inom jordbruket överförs i regel från närings-, trafik- och miljöcentralerna, regionförvaltningsverken och kommunerna till landskapen. I enlighet med regeringens riktlinjer kommer så gott som alla de uppgifter inom landsbygds- och lantbruksförvaltningen som för närvarande sköts av NTM-centralerna och kommunerna att överföras till landskapen.

Möjligheterna att utnyttja Råd 2020-systemet för jordbruksrådgivning som är en del av programmet för utveckling av landsbygden lyftes fram, liksom möjligheterna att söka investeringsstöd samt krisstöd och olika lättnader.

Jordbruksbeskattningen och frågan om nettoförmögenheten på jordbruksmark diskuterades och SLC:s styrelse uppmanades att utreda utvecklingsbehoven i gårds-

bruksbeskattningen. Har även framförts behov av att höja utjämningsreserveringarna.

Problem gällande dragningar av ledningar påtalades fortsättningsvis. Det förekom fortsättningsvis brister i informationen från bolagen till markägarna (t.ex. från Caruna, enligt aktuella fall med nedgrävning av ellinjer) och förverkligandet av grävarbeten. Flera träffar med Caruna och de projektansvariga underleverantörerna gällande problem som markägare och odlare råkat ut för i samband med grävandet av jordkablar hölls under året. Caruna förbättrade sina tillvägagångssätt och rutiner, men den långa underleverantörskedjan gjorde att vissa problem trots allt fortsättningsvis förekom. Skador som orsakas t.ex. på åkrar och i odlingar skall ersättas av förorsakaren. Odlaren bör meddela i stödansökan eller anmäla till landsbygdsmyndigheten om en del av ett skifte ej i odling under växtsäsongen.

Skogs- och övriga markägarintressen bevakades på olika nivåer. Inom ramen för projektet Skogsbruk och planläggning, som Skogscentralen administrerar, ordnades seminarier och träffar med kommunala tjänstemän och beslutsfattare. Lokalavdelningarna uppmanades aktivt ta kontakt med tjänstemännen och fullmäktigeledamöter. Utlåtande om planeringsprinciperna och Nyland 2050 landskapsplanen gavs till Nylands förbund.

En skrivelse till Viltcentralen och jaktvårdsföreningarna om oro över för en tät viltstam och behovet av att hålla en balans i viltstammen initierades av styrelsen. Viltcentralens målsättning för älgstammens

täthet togs upp samt framhölls att det är viktigt att de licenser som beviljats utnyttjas tillräckligt effektivt.

Principerna för avskjutningen av älgstammen och licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, bl.a. i Bromarf och Borgå. Även den ökande vildsvinsstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland. I västra Nyland väckte vargfrågan fortsättningsvis diskussion. Man lyckades få en liten sänkning i målsättningarna för älgstammens täthet och framhölls vikten av att bättre beakta markägarnas åsikter.

Bevakningen av arbetet med uppgörande och tillämpningen av åtgärdsprogram för vattenvården inom Nylands NTM-central och vattenförvaltningsplanen för Finska vikens och Kymmene älvs avrinningsområde, i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten, fortsatte. Projektmedel om 300 000 euro beviljades av miljöministeriet Raseborgs stad för restaurering av Raseborgs å och 375 000 euro till stiftelsen John Nurminen för gipsbehandling av åkarna för Vanda ås avrinningsområde. Förbundet och lokalavdelningar medverkade i styr- och projektgrupper för planering av åtgärder.

C. Sociala frågor

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas social-

skydd inklusive avbytarservicen, samt för anslutningen till lantbrukarnas företagshälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytarsystem poängterades. Förbundet har lyft fram betydelsen av såväl fysiskt som psykiskt välmående i bl.a. kolumner i Landsbygdens Folk och på möten, samt i e-infobrev.

LPA-tryggheten och försäkringsskyddet samt avbytarservicen diskuterades bl.a. då styrelsen sammanträdde på LPA. Producentförbunden i Nyland och Åboland kallade LPA och avbytarenheterna i Lovisa, Salo och Tavastehus samt representanter för Salo stad till en träff på MTK före midsommar, där man tog upp att avbytarservicen fungerar dåligt speciellt i Saloenheten och diskuterade åtgärder. Avbytarsystemet överförs också på landskapen i samband med den kommande landskapsreformen.

SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden. Inom SLC Nyland har kvinnoutskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med ordf. Johanna Wasström som sektoransvarig inom förbundet. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av ”orka i arbetet”- (Tyky) verksamhet och kondiskurser. LPA-infomaterial ingick i ”Min Gård”-minnesstickan som delades ut till nya lantbrukare. Alla nya lantbrukare som deltog i lokalavdelningarnas vårmöten tilldelades dessutom en Bonden behövs T-skjorta och en liten första hjälppåse.

Ta hand om bonden träff ordnades i samarbete med LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbyg-

dens Folk, samt i medlemsbrev. Oss bönder emellan-träffar ordnades igen under hösten. Uppslutningen och responsen på träffarna var god. Diskuterades bl.a. frågor om aktiva- och deltidjordbrukare, stödet till ekoproducenter samt hur jordbrukspolitikerna borde utformas. Även andra välmåendetränningar och olika evenemang med social samvaro ordnades för medlemmarna.

D. Kompetens (Information & konsumentupplysning)

Kommunikation är nyckeln till att engagera våra medlemmar och stärka organisationsaktiviteten. Det är viktigt att stämma av organisationens verksamhet och bevakning med medlemmarna. För att förstärka såväl den interna som den externa kommunikationen uppgjordes och godkändes förbundets kommunikationsstrategi. För att stärka bilden av de finländska lantbrukarna som en kunnig, miljömedveten och viktig yrkeskår satsade man på en aktiv och positiv konsumentupplysning i samarbete med andra aktörer (bl.a. SLC:s kampanjer och skolbesök). Upplysning och information behövs i skolorna och för ungdomar. Få har idag kontakter och kunskap om jordbruksproduktion.

Information om marknads-, samt markägare- och planläggningsfrågor erbjöds medlemmarna. Det ordnades även utbildning och info om stödfrågor, samt seminarier om ägoreglering och bolagisering. Man jobbade även aktivt för att det erbjuds yrkeskompetenshöjande utbildning på svenska.

Ett medlemsbrev med bl.a. aktuellt inför odlingsäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. Information

bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook som informationskanal.

För att påminna om den finländska matens ursprung och bondens arbete genomförde SLC och förbunden under sommaren igen en kampanj med åkerskyltar som lokalavdelningarna satte upp längs med åkerkanter på skiften längs huvudvägar med växande grödor. Betydelsen av att lyfta fram de människor som jobbar för att ta fram vår mat och håller landskapet öppet framhölls. Förbundet deltog tillsammans med SLC, lokalavdelningarna i Raseborg och EkoNU!-projektet i näringsmarknaden Slow Food Festival i Fiskars 6-7.10. Sortförsök och ekomentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNU!-projektet. Förbundet deltog i marknadsföringen av SLC:s skraddarsydd företagskort. Till medlemspriset 10 euro kan man beställa och få hemskickat ett personligt företagskort, som fyller de krav på uppgifter som arbetskyddslagen ställer på kortet.

E. Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamheten ordnades även 2018 i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK- Häme. Emmi Nurmi tog vid som ungdomsombud i början av året efter att Annika Öhberg började som ungdomsombud på heltid på SLC.

Gårdsbesök för lågstadiel elever

Under hösten 2017 ordnade SLC Nyland en rit och pyssel tävling för att fira det 100 åriga Finland. Uppgiften var att på

valfritt sätt pyssla en modern bondgård eller en dela av en sådan. SLC Nyland fick in fyra bidrag och beslöt att belöna alla deltagare med ett gårdsbesök under våren 2018. Gårdsbesöken ordnades 14.4 på Västankvarn gård i Ingå, 24.5 hos Kristian Westerholm i Ingå och 29.5 hos Crista Hällfors i Lappträsk. Sammanlagt deltog cirka 100 lågstadieelever på gårdsbesöken. Alla gårdar hade mjölkproduktion för att låta barnen bekanta sig med mångsidigt lantbruk med båda växt- och djurproduktion. Under besöken utdelades eleverna mellanmål sponsorerat av Arla. Eleverna och lärarna tyckte väldigt mycket om gårdsbesöken och SLC Nyland har fått positiv feedback gällande ordnandet av pusselsävlingen och tillhörande gårdsbesök.

Ungdomsträffar

På sommaren ordnade ungdomsutskottet ett After work- tillfälle för att erbjuda ungdomarna avkoppling och möjlighet att träffa varandra mitt i odlingsäsongen. Tillfället ordnades fredag 13.7 på restaurang Wanha Pehtoori på Tomtbacka gård i Helsingfors. Ingen förhandsanmälan krävdes utan man fick dyka upp om man hade möjlighet att delta. Evenemanget hade dryga 20 deltagare från hela SLC Nylands verksamhetsområde. Evenemanget fick god respons från deltagarna och det har önskats att After worken skulle få fortsättning.

Fredagen 27.10 ordnades SLC Nyland sin traditionella oktoberfest, denna gång i Östnyland. Till dagens program hörde två gårdsbesök: Ånäs gård med inriktning på getmjölkproduktion och Södra Rönnes

gård med fårproduktion. På Ånäs Gård fick vi lära oss om getmjölkproduktion och getter som produktionsdjur. Under rundturen fick vi se både mjölkningsstationen, samt nya och gamla djurstallar. Därefter besökte vi fårfarmen Södra Rönnes gård i Isnäs. Fårfarmaren Samuli Näri berättade om sin verksamhet och visade oss sitt växthus som han har sina får i. Kvällen avslutades med slottstur, öl-tasting och gemensam middag på Malmgård. Nylands unga bönder visade ett stort intresse för oktoberfesten. Evenemanget hade cirka 30 deltagare.

Uppvaktning av nya lantbrukare

Nya lantbrukare har traditionellt fått infomaterial från förbundet och samarbetspartners på usb-sticka. Lantbrukare som tagit över gården under det senaste året fick en personlig inbjudan att delta i lokalavdelningens vårmöte och motta en egen usb-sticka med infomaterial för nya lantbrukare, samt en liten gåva.

Förbundet har under året ordnat olika andra evenemang för sina unga medlemmar, se nedan under "Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2018".

SLC Nylands ungdomsutskott sammanträdde fyra gånger. Det gemensamma ungdomsutskottet för SLC Nyland, MTK Uusimaa och MTK Häme sammanträdde fyra gånger. Se närmare nedan under Utskotten.

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2018

Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:

- Greppa Marknaden seminarium med ca 50 deltagare hölls i Vanda 18.1.
- Aktuellt om ekonomi Web-Wakka- och skattkurs hölls inom ramen för VårNylandsbygd-projektet i Borgå 23.1 och i Ekenäs 25.1.
- Ny-Urakka ordnade i samarbete med GreenCareLab-projektet en kurskväll om marknadsföring på TTS i Rajamäki 25.1.
- SLC:s ungdomsutbildnings etapp 1 och ungdomsträff hölls i Åbo 2.2.
- Utbildningsdag för lokalavdelningarnas miljöombud hölls i Lahtis 6.2.
- SLC Nyland ordnade 15.3 på Lärkkulla i Karis, tillsammans med Aktia och Lantmäteriverket, ett Markägarseminarium om möjligheter och faktorer att beakta för att via ägoreglering eller i samband med arrende av tilläggsmark förbättra arronderingen, minska kostnaderna och förbättra lönsamheten.
- Ny-Urakka projektet ordnade en kursdag 20.3 på TTS i Rajamäki för maskinentreprenörer och småföretagare på landsbygden om rekrytering av arbetskraft och arbetsgivarens ansvarsfrågor.
- SLC Nyland och Vår Nylandsbygd-projektet ordnade i samarbete med rådgivningen, LPA och Andelsbanken en kursdag 21.3 på Vanda Lantbruksmuseum om bolagisering av lantbruk.
- Kursdag om produktion av solenergi på lantgårdar hölls fredag 23.3 kl. 9.00 – 15.00 på TTS i Rajamäki ordnas av projektet Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter.
- SLC:s och EkoNu!-projektets Ekotankesmedja 2018 hölls 28.3 i Helsingfors.
- BOOSTI utbildning om företaget med kundens ögon hölls 23.2.
- Kick-off för Farmers Grain Export-projektet hölls på MTK 27.2.
- Caruna ordnade i samarbete med SLC Nyland en infokväll om solenergi och dragning av ellinjer i Ingå 6.3.
- Värmötesserien inleddes i Raaseborg 8.3 med ca 65 deltagare. Samtidigt inledde Tenala-Bromarf landsbygdsförening sin verksamhet.
- Markägarseminarium med närmare 50 deltagare hölls i samarbete med Aktia Bank och Lantmäteriverket 15.3 på Lärkkulla i Karis.
- Bolagiseringsdag hölls i samarbete med andelsbanken och LPA på Vanda Lantbruksmuseum 21.3.
- NyRaHa-projektets årsseminarium hölls i Hyvinge 21.3.

- Regionala stödfon hölls i Vår Nylandsbygds-projektets regi 27.3 i Karis, 28.3 i Kyrkslätt, 3.4 i Kuggom och 10.4 i Borgå. För blankettombud, rådgivare och landsbygdsförvaltningen hölls stödutbildningsdag 11.4 på Vanda Lantbruksmuseum och för ekoproducenter hölls (finskspråkigt) stödinfo i Hyvinge 11.4.
- En av MTK arrangerad infodag för markägarrepresentanterna i jaktvårdsföreningarnas styrelser hölls 11.4.
- Projektet Skogsbruk och planläggning ordnade tillsammans med NTM-centralen en seminariedag för kommunernas planläggare och andra planläggningsintressenter 18.4.
- Fältdag för kommunernas planläggare ordnades i Sibbo storskog av Skogsbruk och planläggning 24.5
- BOOSTI-projektets exkursion till Sverige med närmare 20 deltagare 3-7.6.
- Farmers Grain Export odlarträff i Ingå hamn med ca 35 deltagare 4.6.
- Greppa Marknaden fälträffar hölls 5.6 och 26.6 i Borgå, 6.6 och 27.6 i Karis samt 7.6 och 28.6 i Sjundeå.
- Projektet Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheters seminarium om mervärde av strand- och vattenområden hölls 13.6.
- En träff om avbytarservicen hölls på SLC Nylands initiativ på MTK med representanter från LPA, avbytarenheterna i Salo-, Lovisa- och Tavastehus, Salo stad, ProAgria Etelä-Suomi, MTK-Varsinais-Suomi och -Uusimaa samt SLC Nyland och Åboland 20.6.
- Gårdsbesök med Kyrkslättis fullmäktigeordförande Anders Adlercreutz (sfp) och viceordförande Minna Hakapää (gröna) på Handelsträdgård Hagelberg i Kylmäla 25.6.
- Drygt 30 personer deltog i den traditionella sommarresan arrangerad av kvinnoutskottet, som i år gick till Åbolands skärgård 30-31.7.
- Greppa Marknaden odlarträff hölls på Vanda lantbruksmuseum 26.9.
- BOOSTI-projektets skytte- och matlagningstillfälle för unga hölls 20.10 i Kärköla.
- LPA:s projekt Ta hand om bonden ordnade 22.10 i samarbete med SLC Nyland en må bra dag för lantbruksföretagare på Hotell Haiko Gård & Spa, Borgå. Dagen samlade över 60 deltagare.
- Caruna ordnade infokväll om dragning av jordkabel i Ekenäs 23.10.
- SLC Nylands traditionella ungdomsträff Oktoberfest ordnades 27.10 i östra Nyland med närmare 30 deltagare.
- Trafiktillstånden och kontrakten i skick -grundläggande krav och goda råd för maskinentreprenören infotillfälle hölls i Ny-Urakka projektets regi 6.11 på TTS.
- Oss bönder emellan-träffar hölls i

Projektorg på Nyländsk Bondedag. Förbundet deltog aktivt i bl.a. Greppa Marknaden, Farmers Grain Export, Ny-Urakka och BOOSTI.

- samarbete med SLC 7.11 på Restaurant Sågen i Ingå samt 13.11 på Sannäs gård i Borgå. Sammanlagt närmare 100 medlemmar deltog.
- Ny-Urakka-projektet och Urakka Forum deltog i Lantbruksmaskinmässan i Mässcentret i Böle 15-17.11. Även Greppa Marknaden-projektet medverkade på ett hörn med spannmålsmarknadsseminarium på mässan.
- Nyländsk Bondedag med NSL:s årsmöte och SLC Nylands höstmöte samt projektorg hölls 20.11 på Saga Congress i Vanda.
- SLC:s ungdoms- och kvinnoträff hölls 25-26.11 på hotell Korpilampi i Esbo. SLC:s fullmäktige sammanträdde 26.11 och SLC:s kongress hölls på samma plats 26-27.11.
- Export-infotillfälle på Gårdskulla Gård i Sjundeå ordnades av projektet Farmers Grain Export och EkoNu! 28.11.
- Utbildningsdag om ”Sanering och uthyrning av produktionsbyggnader till ny användning” hölls 30.11 på TTS i Rajamäki. Arrangör var projektet Effektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter och AF Innova i samarbete med MTK-Uusimaa och SLC Nyland.
- BOOSTI utbildningsdag för unga i marknadsföring och prisbildning ordnades 1.12.
- Aktuellt om ekonomi – kurs hölls 11.12 i Ekenäs och 13.12 i Borgå i projektet #Vår Nylandsbygds regi i samarbete med SLF.
- Farmers Grain Exports styrgruppsmöte och workshop hölls på MTK 11.12. En odlarenkät har sänts elektroniskt ut till medlemmarna i SLC Nyland.

Projektverksamhet

SLC Nyland deltog aktivt i olika projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. Via aktiv projektverksamhet strävar man efter att utveckla landsbygden och de gröna näringarna. I några projekt deltar förbundet med en arbetsinsats via stödöverföringsavtal (Ny-Urakka, BOOSTI, Greppa Marknaden, Farmers Grain Export, Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter) och i en del andra som samarbetspartner.

Ny-Urakka projektet hade som målsättning att utveckla landsbygdsföretagarnas maskinentreprenadverksamhet och utbilda dem i företagsledning och ekonomiska frågor. I projektet utnyttjade man nya innovationer och verktyg inom entreprenadverksamheten. Därtill byggde man nätverk och utvecklade samarbetet mellan entreprenörerna och skapade en internet baserad Urakka-Forum marknadsplats för kunderna. Projektets verksamhetsområde var Nyland och projektet pågick under tiden 1.11.2015 – 31.12.2018. Förutom TTS deltog SLC Nyland och MTK – Uusimaa samt NSL som representerade rådgivningssektorn.

BOOSTI är ett samarbetsprojekt mellan SLC Nyland, MTK Uusimaa och MTK-Häme och finns till för att stöda de unga lantbruksföretagarna och förbättra förutsättningarna för att kunna vara verksamma på landsbygden. BOOSTI-verksamheten består av tre tyngdpunktsområden; ekonomi och förvaltning av det egna företaget, utveckling av nya och annorlunda företagsidéer samt företagarens genomgående välmående som grund för företagsamheten.

Tillväxtkraften i BOOSTI kommer från att förstärka deltagarens kunskaper i analysringen av det egna företags verksamhet och hjälpa företagaren att inse möjligheter i utvecklingen av sitt företag. BOOSTI handlar också om att erbjuda tillfällen för unga där man kan slappna av i gott sällskap och låta idéerna flöda.

Greppa Marknaden administreras av SLF och drivs i samarbete med SLC Nyland, NSL och SLC, med finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden. Målsättningen för projektet är att förbättra de nyländska odlarnas kännedom om marknaden, produktionskostnader och nya odlingsväxter. Projektet pågick 2015-2018.

Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter -samarbetsprojekt för nya användningsformer, införtjäningslogik och företagarlösningar för tomma produktionsbyggnader samt mark-, skogs- och vattenområden administreras av AF Innova (projekttiden 1.9.2016-30.6.2019). Huvudmålet är att befrämja utnyttjandet av resurseffektivitet, nya former av intjäningslogik och inkomstkällor samt ny användning av produktionsbyggnader, mark- och vattenområden på gårdar. Projektet har arrangerat presentationer av testade fastighetskoncept och temaenliga utbildningstillfällen samt företagsutbildning och företagsbesök för jordbrukare i Nyland.

För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävar EkoNu! till att öka intresset för ekologisk produktion i Svenskfinland. I projektet ingår NSL:s ekoförsök i Östnyland, observationsskiften på gårdar och mentorsverksamhet. Micaela Ström är

projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2018 hölls i Helsingfors 28.3. Ekotankesmedjan ordnades av Projekt EkoNu! i samarbete med SLC. EkoNu!-projektet driver aktivt även REKO, d.v.s. direkthandel mellan konsumenter och producenter.

Skogsbruk och planläggning, administreras av Skogscentralen (projekttiden 1.1.2017–31.12.2018). Ett viktigt mål för projektet är att påverka planläggningen så att skogssektorns verksamhetsförutsättningar blir bättre. Projektet kartlade bl.a. kommunernas generalplansläge och ordnade träffar för aktörerna för att få en större kunskap och förståelse hur skogsbruk och markägare påverkas av planläggning.

Övrig projektverksamhet gällde bl.a. infoprojektet Vår Nylandsbygd (Hamk, Novia), NyRaHa-fånggrödor/vattenvårdsprojekt (Luke), Bioekonomi Västnyland (Novia), Plan B / Matens nya rutt – en ny värdekedja för närmat (SLF), samt Närmat från Nyland (Laurea) och Kustens mat / Matregion Nyland (Novia), Hymy Uusimaa (ProAgria), Ta hand om bonden (LPA), Tarmo (TTS). Flera vattenvårdsprojekt var även aktuella och startades upp under året, bl.a. Raseborgs å, 4 K projektet för Ingå å och Sjundeå å samt gipsprojektet för Vanda å. Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi. En projektutställning ordnades i samband med Nyländsk Bondedag.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal seminarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Utskotten

KVINNOUTSKOTTET

Kvinnoutskottet har under året sammanträtt till två möten.

14.02.2018

På mötet planerades utskottets sommarresa till Kimitoön och Åboland samt arrangerandet av en Må bra dag på hösten

29.08.2018

På mötet som hölls i Pojo diskuterades utskottets framtid och beslöts att till förbundets styrelse föreslå att kvinnoutskottet upphör och i stället bildas ett socialpolitiskt utskott.

Utskottets sedvanliga sommarutfärd gick denna gång till Kimitoön och Åboland och samlade 31 deltagare.

Nio nyländska damer deltog i SLC:s Kvinnoträff på Korpilampi i Esbo i november.

LPA och Ta hand om bonden projektet arrangerade tillsammans med SLC Nyland en Må bra dag på Haiko gård i Borgå den 22 oktober och samlade 64 deltagare. På programmet för dagen stod föreläsningar om Goda relationer, humorgruppen Kaj samt fysiska aktiviteter.

UNGDOMS- OCH PR-UTSKOTTET

23.02.2018

Genomgång av utskottets sammansättning och presentation av nya utskottsmedlemmar. Planering av verksamheten för år 2018.

10.04.2018

På agendan aktuella saker inom lantbruks-

utbildningen på svenska samt planering av program för unga under sommaren.

06.08.2018

På agendan lokala hälsningar, aktuella saker inom förbundet och SLC.

Planering av oktoberfesten och förbundets nya julhälsningar.

10.12.2018

På agendan bl.a. de nya julhälsningarna som ska ställas fram på synlig plats vid huvudvägarna på olika håll i Nyland strax före jul.

MILJÖ-, SKOGS- OCH MARKPOLITISKA UTSKOTTET

13.03.2018

Miljö-, skogs- och markpolitiska utskottet sammanträdde tillsammans med SLC:s miljö- och markpolitiska utskott.

SLC:s skogsombudsman Stefan Borgman redogjorde bl.a. för organiseringen och den skogliga intressebevakningen inom MTK och SLC.

Framhölls att generalplanebeteckningar inte nämnvärt ökar andelen strängt skyddad skog, men medför betydande begränsningar för markägarna. Togs upp att någon berörd markägare borde föra frågan om ersättningsrätten vidare för rättslig prövning.

Jonas Laxåback berättade vad som är aktuellt gällande miljöprogrammet och inför refroken av CAP.

Måsattningsarna för viltstammen och älgtheten samt möjligheterna att påverka dessa diskuterades.

23.11.2018

Utkastet till landskapsplan, Nylandsplanen 2050, behandlades.

Mika Salmi berättade om Skogsbruk och planläggning-projektet och Karen Wik-Portin om planerna på ett projekt om klimatsmart skogsbruk i första hand för Nyland.

Önskades att SLC skulle göra ett infopaketer och även lyfta fram vad man på gårdsnivå kan göra för att öka kolbindningen.

Mikaela Strömberg informerade om läget gällande MASA- och MARA-förordningarna.

SPANNMÅLSUTSKOTTET

05.04.2018

Spannmålsutskottet sammanträdde tillsammans med SLC:s spannmålsutskott.

Föreslogs att man skulle göra en enkät bland odlarna för att kartlägga intresset inom Farmers grain export projektet. Undersökas vidare hur förvaltas och tilläggsutredning om kostnader och möjligheter att förverkliga tork i anslutning till lager i Ingå hamn.

För att förbättra prisnivån och lönsamheten inom spannmålsodlingen bör exporten ges högsta prioritet, speciellt här inom det svenskspråkiga kustområdet där vi har nära till hamnarna.

Behövs mer affärstänkande inom odlarkåren. Odlarna måste själva vara villiga att i fortsättningen satsa på marknadsföring och export.

Poängterades vikten av att odlarna själva skulle analysera sin spannmål för att veta vad man bjuder ut. Viljatori.fi -tjän-

ten kan fylla en mycket viktig funktion och ge mervärde för handeln direkt mellan gårdar eller slutanvändare.

DON-värdet önskades att skulle framgå på analysen för havreutsädet. DON-analysernas tillförlitlighet dock ett problem.

19.10.2018

Spannmålsutskottet sammanträdde till gemensamt möte med SLC Åbolands produktionsutskott på Raisio.

Redogjordes för Raisios nya strategi och inköp av spannmål.

Diskuterades beredningen och stöd-förändringarnas linjeringar gällande krispaketet till jordbruket p.g.a. sommarens torra.

Krispaketet svårt för medlemmarna att smälta då vissa får och andra blir utan, men producentorganisationen har ändå kunnat påverka utfallet till det bättre så att en större andel riktas till södra Finland och spannmålsgårdarna.

Genomgicks och diskuterades förslag till Farmers Grain Export-projektets intresse- underlagsförfrågan till nyländska-, åboländska samt österbottniska spannmålsodlare. Förfrågan gäller möjligheterna till odlarstyrd export, tork- och lagringskapacitet på gårdarna och intresse för eventuell gemensam lagring och torkning av spannmål.

UTSKOTTET FÖR EKOLOGISK PRODUKTION

Utskottet sammanträdde inte under år 2018, men tog per e-post del av och ställning till ett antal frågor.

GEMENSAMMA UTSKOTT

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

Det gemensamma miljö- och markpolitiska utskottet med MTK-förbunden sammanträdde 5.1 och 4.10 på MTK.

Det gemensamma ungdomsutskottet med MTK-Häme och -Uusimaa sammanträdde 19.1 på MTK, 13.4 och i samband med Boosti-träff på Yaras försöksgård Kotkaniemi 10.8 samt 17.12 i Lahtis.

Södra förbundens mjölkutskott sammanträdde på MTK 2.3 och höll videomöte 11.12.

Det gemensamma utskottet med MTK-förbunden för näringspolitik och företagande sammanträdde 7.8 och 29.11 på MTK.

Det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden sammanträdde 9.4 i Pukkila och 26.11 på MTK.

Det gemensamma ekoutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 24.4 och 20.12 på MTK.

Det gemensamma åkerväxtutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 27.6 i Elimäki och 9.11 på Trans Farm i Riihimäki.

Det gemensamma skatteutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 18.12 på MTK.

Södra förbundens köttutskott sammanträdde 6.3 på MTK och 3.12 på MTK.

STRATEGI- OCH KOMMUNIKATIONS-ARBETSGRUPP

Arbetsgruppens sammansättning: Thomas Antas (ordf.), Erik Perklén, Crista Hällfors och Mikael Jern. Sekreterare Emmi Nurmi.

Arbetsgruppen arbetade vidare med uppgörandet av handlingsprogram och en kommunikationsplan för förbundet, som på hösten godkändes av styrelsen.

FINANSRÅD

Ett finansråd tillsattes i början av året, bestående av ordföranden och verksamhetsledaren samt Peter Österman och Tom Lemström. Finansrådet agerar inom ramen för den av styrelsen fastställda placeringsstrategin.

Skrivelser, uttalanden, utlåtanden och uppvaktningar 2018

Uttalande från styrelsemötet om ny ledning för förbundet, brister i avbytarservice och höjning av virkespriser, 31.1.

Utlåtande om lagförslaget om djurs välbefinnande gavs till JSM 28.2.

En skrivelse om viltstammen och viltskador sändes till Viltcentralen och jaktvårdsföreningarna samt regionala viltträdet i Nyland 5.3.

Uttalande om att konkurrens behövs på gödselmarknaden, samt sänkning av hamn- och farledsavgifter 27.3.

Utlåtande om Nylandsplanen 2050 gavs till Nylands förbund 13.4.

Förbundet har lämnat in utlåtande om förslaget till generalplan för norra och mellersta Esbo 3.5.

Utlåtande om förslaget till vattenförvaltningsplan för Kymmeneälv-Finska viken lämnades in till NTM-centralen 3.7.

Uttalande om behovet av åtgärder med anledning av utebliven skörd på grund av torkan, hotande foderbrist och jordbrukets lönsamhetskris 20.8.

Utlåtande om förslag för klassificering och avgränsning för grundvattenområden i Hangö, Raseborg, Ingå och Sjundea lämnades in till NTM-centralen 19.9. Förslaget kommer att läggas fram på nytt för påseende p.g.a. brister i det svenskspråkiga materialet.

Insändare i HBL, VN, ÖN om att jord- och skogsbruket kan öka bindningen av kol, 15.10

Uttalande om livsmedelsmarknadslag, handelns ställning och nya slakteriet Meatgard från styrelsemötet 24.10.

Utlåtande om Nylandsplanen 2050 gav till Nylands förbund 30.11.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningstaganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelsedagar och dylikt.

Anna Alm, Johanna Wasström och Jerker Nyman beviljades SLC:s förtjänsttecken i silver. SLC:s guldmärke tilldelades nylänningarna Marjaana Sjöblom, Dick Sjöblom, Bengt Nyman och Anders

Wasström, samt Otto von Frenckell och Rikard Korkman för deras insatser för bondekåren. Holger Falck har av Republikens president beviljats Riddartecknet av första klass av Finlands Vita Ros orden.

Skattesevice

Skattebokföringen och skatterådgivningen har skötts av skattebokföringsföreningar och skatteutskott inom organisationen. Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, fax 09-680 2264, e-post nsp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerland (t.f. ombudsman från 2.1.1994). Kassaförvaltare och kanslist har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm. AFK Emmi Nurmi har fungerat som deltidsgångsombud på timbasis för SLC Nyland.

Förbundets ekonomi

Förbundets intäkter baserar sig i huvudsak på medlemsavgifter som lokalavdelningarna erlägger, samt avkastning av placerade medel. Även flera av lantbrukets ekonomiska företag och samman-

slutningar som verkar inom förbundets område är anslutna till förbundet som stödande medlemmar. Bokslutet för år 2018 uppvisar ett underskott om 101.437 euro och 56 cent.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar, organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret.

Helsingfors den 19 mars 2019

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Antas Bjarne Westerland

Medlemsstatistik 2018

	Antal gårdar	Stödande medl.	Pers.medl. sammanl.	Ansluten areal	
				åker ha	skog ha
Tenala-Bromarf	132	43	314	5 270,9	10 730,3
Raseborg	182	37	380	8 170,5	10 629,4
Ingå	132	30	284	6 319,8	7 818,2
Sjundeå	81	21	189	5 796,6	5 294,0
Kyrkslätt	66	15	152	2 902,9	3 620,4
Esbo	28	14	71	1 317,1	1 213,1
Helsinge	48	8	97	2 022,7	1 227,3
Sibbo	125	26	245	4 734,3	3 580,3
Borgå	205	37	437	6 701,3	8 509,7
Pernå	102	17	220	5 161,1	6 910,0
Liljendal	79	9	234	3 001,0	3 554,4
Mörskom	21	5	86	1 167,0	1 458,3
Lappträsk	89	15	217	4 097,0	5 317,2
Strömfors	27	3	67	1 172,0	2 538,6
Pyttis	16	0	25	531,8	1 325,0
	1 333	280	3 018	58 365,9	73 726,3
Studeranden	0	17	17	0,0	0,0
Pers.medl.	0	11	11	149,3	1 124,0
	1 333	308	3 046	58 515,2	74 850,3
				växthus m ²	friland ha
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.	18	6	29	39 522,0	31,7
	1 351	314	3 075		

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

Åbolands svenska
lantbruksproducentförbund rf
– SLC Åboland

Det åttioförsta verksamhetsåret

Förbundsmöten

Förbundet har stadgeenligt hållit två förbundsmöten, vår och höst möte.

Vårmöte

Vårmöte hölls den 28 mars 2018 klockan 10.00 på Nordkalk i Pargas. Förbundets ordförande Mårten Forss öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Årsberättelsen och bokslutet godkändes och styrelsen kunde enhälligt beviljas ansvarsfrihet. Efter mötet höll Jonas Laxåback, SLC en aktuell lantbrukspolitisk översikt.

Efter lunch föreläste Jan Drugge från Nordkalk om strukturkalkningens fördelar och långtidsverkan i marken. Dagen avslutades med Patrik Erlunds reflektioner om årets odlingsförsök vid NSL försöksfält i Nyland.

Höstmöte

Höstmöte hölls den 14 november 2018 klockan 10:45 på Villa Lande i Kimito.

Förbundets ordförande Mårten Forss öppnade mötet och hälsade alla välkomna. Till förbunds ordförande år 2019 valdes Mickel Nyström, till vice ordförande Christer Jägerskiöld. Till ordinarie medlem i förbundsstyrelsen (2019-2021) valdes, för den som var i tur att avgå, ordinarie Stefan Karlgren, Houtskär (suppleant Markus Berglund, Korpo). Istället för C.Jägerskiöld invaldes i styrelsen Thomas Lindroth, Kimito (suppleant Glenn Österås) för perioden 2018-2020.

Till verksamhetsgranskare för år 2019 valdes Tom Jansson och Bert-Ove Johansson. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Sture Holmström och Peter Karlsson.

Till ÅSP:s representanter i SLC:s fullmäktige valdes Gustav Ekholm, Dragsfjärd (suppl. Henrik Hagman, Västanfjärd) Bert-Ove Johansson, Pargas (suppl. Markus Karlsson, Pargas) och Kristoffer Lindqvist, Nagu (suppl. Thomas Johansson, Korpo).

En sammanställning över aktuellt inom lantbrukspolitiken presenterades av Rickard Korkman från SLC.

På vårmötet i Nagu hade SLC Åboland en paneldebatt för riksdagsvalskandidater. Fr. v. ordförande Mickel Nyström, som ledde debatten, sedan Sandra Bergqvist, Pekka Myllymäki, Helena Särkilävi, Mikael Holmberg och Lotta Laaksonen.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har sammankommit till 4 möten under år 2018. Styrelsens sammansättning har varit följande:

Mårten Forss, Kimito	ordförande	2018
Mickel Nyström, Korpo	vice ordförande	2018
Gustaf Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. M.Hagman, Västanfjärd)	17-2019
Pontus Franzen, Nagu	(suppl. M.Eklund, Iniö)	17-2019
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. T.Lindroth, Kimito)	18-2020
Stefan Karlgren, Houtskär	(suppl. Annika Isaksson, Korpo)	16-2018
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. R-B.Willberg, Pargas)	18-2020
Andreas Johansson, Pargas	(suppl. K. Ekström, Pargas)	18-2020

År 2018 av styrelsen behandlade ärenden:

Styrelsen ordnade ett arbetsmöte med oss närliggande organisationers representanter för att få en bättre insyn i hur omgivningen upplever dagens finländska lantbruk. Under träffen fördes diskussion om lantbrukets utmaningar i dagens samhälle.

SLC Åbolands styrelse har bjudit in MTK V-S styrelse för att diskutera aktuella gemensamma frågor. Bland annat landskapsreformen och kommande miljöersättning var på agendan, liksom klövdjursstammen i Egentliga Finland.

Styrelsen har under året diskuterat medlemsavgiften, dess nivå och avgiftsgrund. Under diskussionen har olika förslag grund för uppbärande av avgiften framkommit. Diskussionerna resulterade i

en motion kring medlemsavgiften till SLC förbundskongress.

Kimitoöns kommuns planläggningsarkitekt och Pargas stads planläggningsingenjör presenterade aktuella planer för SLC Åbolands styrelse. En intressant och mångfasetterad dialog fördes under träffen.

Styrelsen har under sina möten uppmärksammats på att vildsvin finns på hela vårt verksamhetsområde. Nypotatis odlare är oroliga för skadetrycket som vildsvinen utgör för odlingen.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2018 fungerat Tom Jansson och Bert-Ove Johansson, samt suppleanter Sture Holmström och Kurt Ekström.

ÅSP:s utskott 2017–2018

Inför året 2017 har SLC Åboland förnyat sina utskott. Styrelsen har tillsatt tre utskott; Produktionsutskott, Socialpolitiskt utskott och ungdomsutskott. Utskotten väljs för två år åt gången och medlemmar- nas mandatperiod är max tre gånger två år.

Produktionsutskott

Peter Lindström, Ordf, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Isaksson, Jan-Erik Karlsson, Christer Jägerskiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg, Ordf, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdomsutskott

Kim Ekström, Ordf, Robin Strömberg, Mats Vesterlund, Henrik Hagman, Oscar Holmberg.

Utskottens verksamhet

Produktionsutskottet – ”Bonde i själ och hjärta med tänk som en företagare”

Under år 2018 har produktionsutskottet träffats två gånger. Den utmanande torkan som präglade Åboland har föranlett många och långa diskussioner.

Utskottet förde redan i början av juni fram att behovet av foder måste lösas, till exempel genom att tillåta skörd av vallväxter på sådana arealer som inte normalt får skördas.

Den nya elektroniska försäljningskanalen Viljatori öppnar under hösten och

väcker intresse bland odlarna. Viljatori ger en möjlighet att smidigt köpa och sälja spannmål gårdar emellan. Även större uppköpare är aktörer på Viljatori.

Under året har även den nya programperioden diskuterats av mötet. Deltagarna ser en risk i att anslutningen till miljöersättningsprogrammet i framtiden minskar. Det är av största vikt att dekostnader som miljöprogrammets åtgärder föranleder täcks av miljöersättningen. För att minska byråkratin kring stödövervakningen bör Basskiftes arealerna ”frysas”.

Utskottets andra möte hölls gemensamt med SLC Nylands spannmålsutskott. Mötet besökte Raisio fabriken. Efter en gedigen presentation av värden om spannmålsmarkanden och Raisios framtidsvisioner fortsatte utskottets möte.

En kraftig kritik riktades mot krisstödet utformning. Budgetriens mål har varit att så fort som möjligt få krisstödet till utbetalning för att lätta det ekonomiska trycket på de gårdar som drabbats av den extrema torkan. Stödet riktas till områden som redan nu har betalningsfullmakt och till enstaka grödor.

LUKE har givit ut fjolårets lönsamhetsrapporter över gårdarna i Finland. För år 2018 får gårdarna varken ränta på sitt kapital eller lön för det arbete de gör på gården. Situationen är ohållbar – ett bättre pris för grödan måste fås från marknaden.

B. Westerlund presenterade Farmers Grain Export projektet. En enkät om intresset för export och gemensamma lagringsutrymmen för lantbruksprodukter sänds ut i projektets regi under början av nästa år.

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottet har samlats till möte en gång. Utskottet kommunicerar frågor via en egen FB-sida.

Två ungdomar har deltagit i den Nyländska oktoberesten för unga-producenter. Träffen hölls denna gång i östra-Nyland.

Utskottet har planerat en ungdomsträff till Åboland under våren 2019. Ett större samarbete mellan lantbrukarna inom hela Åboland efterlyses.

Den elektroniska försäljningskanalen Viljatori presenterades för deltagarna, och mötesdeltagarna uppmanades att bekanta sig med och logga in i Viljatori.

Socialpolitiska utskottet

Det socialpolitiska utskottet har träffats för att planera LPA "Må bra dagen". Utskottet kom med olika förslag till program för dagen som hålls i slutet av oktober i Åbo.

Utskottet diskuterade även hur avbytarverksamheten fungerar i Åboland. I skärgården har de flesta gårdar självordnad avbytare. I övriga Åboland anlitas den av bytarenheten ordnade avbytarverksamheten.

Tillgången på avbytare vid olycksfall/sjukdom är väldigt begränsad. Detta på grund av den avbytarbrist som finns i regionen. Information om när semesterdagar fås när väldigt sent ut till gårdarna. Problemställningarna förs vidare för att diskuteras vid avbytarens samarbetsgrupp.

Övrig verksamhet

Sammanläggningen av lokalavdelningar har verkställts under året. I slutet av året har SLC Åboland tre lokalavdelningar – Kimitoöns lokalavdelning, Pargas lokalavdelning och Västra Åbolands lokalavdelning.

I många delar av Åboland planerar och genomför Caruna nedgrävningar av elkablarna. Nedgrävningen av elkablarna skall i framtiden minimera elavbrotten i området. I början av januari ordnade SLC Åboland tillsammans med Caruna ett info tillfälle i Kimito. Vid tillfället presenterades kommande projekt och aktörerena berättade om hur arbetet fortskrider. Vid tillfället lyftes även fram markägarens rättigheter och betydelsen av de avtal Caruna gör med markägaren.

Andra stadiets läroplan har förnyats. Vid Axxell Brusaby hölls planakademi för att tillsammans med samarbetsnätverk utforma kommande undervisningsinnehåll. I tillfället deltog odlare med anknytning till Axxell. I december precenterades utfallet av planakademin och nya mål sattes upp inför kommande år.

Under de gångna åren har flertal husdjursproducenter varit missnöjda med servicen och kontakten från avbytarens enhet. Salo avbytardistrikt är ett av Finlands största distrikt och omfattar även Nyländska kunder. I juni ordnade MTK tillsammans med SLC Nyland och SLC Åboland ett diskussionstillfälle för att förbättra servicen inom avbytarens enhet.

I september månad deltog SLC Åboland i September Open i Dalsbruk och Skördefesten i Nagu. Vid evenemangen såldes

de populära Bonden Behövs produkterna. Evenemangen samlade gott med folk.

Tillsammans med LPA ordnades i oktober en Må bra dag i Åbo. Temat för dagen var relationer och växelverkan. Under dagen fick deltagarna ta del av föreläsningar om välbefinnandets mångsidiga komponenter och fundera på vad som är viktigast för oss själva. Vid temadagen erbjöds möjlighet att delta i konditionstest och vatten- eller anti-gymnastik. Må bra dagen var välbesökt och konceptet uppskattades av deltagarna.

Representation

ÅSP har representerats av Mårten Forss på Raisio bolagsstämman den 21.3.

Information om EU-stöden

De sedvanliga informationstillfällena om vårens stödansökningar ordnades i Paimio. Utbildningstillfällena ordnas tillsammans med de lokala lantbrukssekreterarna och NTM-centralen.

Över 90 % av gårdarna i Åboland lämnar in stödansökan elektroniskt.

Projekt

Tillsammans med MTK V-S har ÅSP det gemensamma projektet Livskraftiga lantbruksföretag. Projektet fokuserar på att upprätthålla lantbrukens kunskapsnivå och även kartlägga och stöda företag med svårigheter.

Projektet Eko.nu har haft verksamhet i Åboland under det gångna året. Projektets mål är att öka den ekologiska produktions arealen i Svensk Finland. Projektet erbjuder demonstrationsodlingar och ekosortförsök men även infodagar om aktuella frågor som berör ekologisk produktion. En viktig målgrupp är även konventionella odlare som söker information om ekologisk produktion.

MaVeKa projektet är ett samarbete med MTK V-S där markens vattenhushållning och växtkraft är i focus. Projektet ordnar föreläsningar även på svenska.

Representanter i SLC:s organ år 2018

Styrelsen	Mårten Forss II vice ordf.
Ekoutskottet	Jan-Erik Karlsson
Företagarutskottet	Bjarne Gröning
Mjölksamarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol. utskottet	Andreas Johansson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Peter Karlgren
Skatteutskottet	Jan Lindblom
Slaktdjursutskottet	Thomas Johansson
Skogsutskottet	Kurt Ekström
Socialpolitiska utskottet	Annette Blomberg
Socketbetsutskottet	Mikael Lundström
Spannmålsarbetsgruppen	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Anders Ekholm
Ungdomsutskottet	Kim Ekström

Fullmäktige	Gustaf Ekholm (Mats Hagman)
	Bert-Ove Johansson (Markus Karlsson)
	Mickel Nyström (Birgitta Rosenberg)

Representation i MTK utskott år 2018

MTK V-S Nypotatisutskott	Torbjörn Ekblad, Pontus Franzen
MTK Elinkeino ja yrittäjyys valiokunta	Thomas Lindroth
Sokerijuurikkaan viljelijöiden neuvottelukunta	Claus Blomberg (suppl. Johan Forsman)

Representation i företag

Raisiokoncernen Abp	Mårten Forss, Mikael Holmberg (förvaltningsrådet)
Länsi Maito	Sverker Blomberg

Medlemmar

Förbundet har i slutet av året 3 lokalavdelningar som under året hade 622 betalande medlemmar fördelade på 409 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 14 107,8 hektar, 23 326,3 hektar skog och 11 125 m² växthus som är ansluten till lokalavdelningarna.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	70 € /gård
Åkeravgift	2,50 € /ha
Skogsavgift	0,53 € /ha
Växthusavgift	0,05 € /m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius. Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitöns kommun och Pargas stad.

Statistikuppgifter

LOKAL- AVDELNING	AKTIVA		STÖDANDE		ANSLUTEN AREAL		Växth. m ²
	Gårdar	Medl.	Fam.	Medl.	Åker ha	Skog ha	
Kimitoön	169	258	45	65	7984,63	14741,5	3925
Pargas	65	110	18	28	3161,84	3512,56	3200
Västra Åboland	111	155	30	49	2961,36	5072,28	4000
Totalt	345	523	93	142	14107,8	23326,3	11125

ÅRSBERÄTTELSE 2018

Ålands
producentförbund rf

Årsöversikt

Efter en regnig höst blev början av 2018 växlande med snö den ena dagen och töväder nästa dag. Ännu i slutet av januari trodde man att det blir ingen riktig vinter detta år, men i början av februari blev det kallt men snöfattigt så det blev trots allt lite tjäle. Kylan fortsatte och isarna låg kvar länge samtidigt som våren var sen ute i Europa. Som i en handvändning blev det sedan i början av maj mycket varmt och vårbruket kom i gång endast något försenat. Resten av växtsäsongen präglades sedan av mycket nederbördsfattigt o varmt väder. Redan första skörden av vall blev mycket lägre än normalt och vi fick vänta ända till slutet av året innan det kom nederbörd som fyllde på markförråden.

Det blev ganska omgående klart att de foder som skördades inte kommer att räcka till och en del började importera foder under sommaren. De flesta grödor och fält led av torka och ett flertal möten hölls där Landskapsregeringen mötte jordbrukare, uppköpare och representanter från bl.a. ÅPF och Ålands Hushållningssällskap och diskuterade omfattningen av torkan och vad man kunde göra. Olika stödpaket utformades dels från riket och dels från Landskapsregeringen. Stödpaketerna kommer inte på långt när att räcka till för att täcka skördeförlusterna, men det underlättar för att komma igång år 2019.

Landskapsregeringen fastställde i början av året nya taxor för Ålands Miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Vissa avgifter har sänkts, men för många mindre gårdar har avgifterna höjts.

Ålands Producentförbund flyttade in i nyrenoverade f.d. Naturbruksskolan i början av året och här har vi ändamålsenliga lokaler i trivsam miljö.

Implementeringen av Ålands Hållbara livsmedelsstrategi avstannade under våren 2018 för att sedan komma igång på nytt under hösten.

Ett stort orosmoment under detta år har varit förekomst av både varg och vildsvin. Vargarna har tagit sig över isarna från den åboländska skärgården, men det gäller vildsvinen finns det olika teorier om hur dom kommit till Åland. Vargarna är ett stort hot mot tam-besättningar med betande djur och vildsvinen är ett hot mot allt vad odling heter, men är även en stor fara i trafiken. Ålands Producentförbund har agerat för att få bort dessa djur som vi anser att inte alls hör hemma i vår fauna.

På bloggar och olika sociala medier tävlar personer om att prata om att sluta äta kött och börja äta vegetariskt med hänvisning till klimatet. Detta är ett exempel där man okritiskt gått på propaganda om att det är nötköttsproduktionen som påverkar utsläppen av växthusgaser mest. ÅPF hade på sitt höstmöte ett föredrag av agronom Lars Höök som nyanserade bilden av detta och framhöll att det är de fossila bränslena som är den största utsläppskällan.

ÅPF har under året dels i samarbete med SLC ordnat en ”Oss bönder emellan” träff under våren och sedan i samarbete med Ålands Hushållningssällskap ordnat en grillkväll på hösten. Det är viktigt för våra medlemmar att få träffas och diskutera med andra i branschen i synnerhet då det är tufft.

I samarbete med LPA ordnade ÅPF:s socialpolitiska utskott en ”Må Bra Dag” på Smakbyn. Vi hade intressanta föreläsare under dagen, men många drabbades av magsjukevirus i samband med detta tillfälle så i fortsättningen måste vi nog döpa om konceptet.

Jomala den 29 mars 2019

Henry Lindström, VD

Förbundets organisation

Styrelsen

Ordförande för styrelsen och förbundsordförande är Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland viceordförande Jonas Lundberg, Finström och ledamöter Hannah Nordberg Vårdö, med Yvonne Mattsson, Sund som suppleant, Michael Perander, Finström, med Anna Alm, Finström som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Marcus Eriksson, Eckerö som suppleant och Carina Eriksson, Hammarland med Fredrik Söderlund, Jomala som suppleant.

Ledamöter i SLC:s fullmäktige

Ledamöter i SLC:s fullmäktige är Leif Hagberg, Saltvik med Erik Ekström, Jomala som suppleant, Michael Perander, Finström med Lars-Johan Mattsson, Sund som suppleant och Nicklas Mörn, Saltvik med Hanna Nordberg, Vårdö som suppleant. Nicklas Mörn är andra viceordförande i SLC:s fullmäktige.

SLC:s styrelse

Ledamot i SLC:s styrelse har varit Birgitta Eriksson-Paulson med Jonas Lundberg som suppleant.

ÅPF:s utskott 2018

Spannmålsutskottet

Ordförande Sixten Mattsson, ledamöter Jonas Lundberg, Agneta Sviberg, Stefan Sundborg

Marknadsföringsutskottet

Adam Söderlund, Staffan Mörn och Liz Mattsson, Ålands Trädgårdshall, Ab Lantbruk. (Ordförande utses inom utskottet)

Specialodlarutskottet

Ordförande Mikael Lundell, ledamöter Mikael Perander, Tord Sarling, Ann-Christin Mansén-Kalm och Pontus Grunér

Husdjursutskottet

Mikael Pellas, Per-Ole Mattsson, Henrik Karlsson, Maija Häggblom och Nicklas Mörn. (Ordförande utses inom utskottet).

Skatteutskottet

Ordförande Bo-Erik Sandell, ledamöter Klas Mörn och Lars-Johan Mattsson och Anna Südhoff.

Ekologiska utskottet

Ordförande Tage Eriksson, ledamöter Nicklas Mörn, John Mattsson och Mari Söderdahl, Frej Bomansson och Annette Häger-Ahlström.

Ungdomsutskottet

Ordförande Johan Holmqvist, ledamöter

Lisa Sjögren, Fredrik Söderlund, Christian Påvalls och Robin Fagerholm

Skogs- och energi utskottet

Ordförande Nils Mörn, ledamöter Leif Sundberg, Per-Ole Mattsson och Ralf Fagerholm.

Socialpolitiska utskottet

Ordförande Hannah Nordberg, ledamöter Carina Eriksson, Maija Häggblom och Annette Loumann

Mark och miljöutskottet

Ordförande Harry Ekström, ledamöter Tage Mattsson, Nils Eriksson och Anders Jansson

ÅPF:s representanter i SLC:s utskott

Organisationsutskottet	Henry Lindström
Skatteutskottet	Anna Südhoff
Trädgårdsutskottet	Mikael Lundell
Slaktdjursutskottet	Mari Söderdahl
Socketbetsutskottet	Tom Jansson
Potatisutskottet	Lars-Johan Mattsson
Miljö- och markpolitiska utskottet	Anders Jansson
Socialpolitiska utskottet	Hannah Nordberg
Ungdomsutskottet	Elina Lindroos
Skogsutskottet	Jan Salmén
Ekoutskottet	Nicklas Mörn
Spannmålsutskottet	Jonas Lundberg
Mjölksamarbetsgruppen	Carina Eriksson

Förbundets revisor och verksamhetsgranskare

Revisor har varit Erika Sjölund med Sixten Söderström som suppleant och verksamhetsgranskare har varit Sven-Anders Danielsson med Trygve Sundblom som suppleant.

Förbundets kansli

Förbundets kansli finns i Practicum vid Ålands Landsbygdscentrum i Jomala. Kansliet är öppet alla vardagar kl 09.00-16.00. Henry Lindström har fungerat som VD. Anna Südhoff är administratör.

ÅPF:s skattetjänst

Skattetjänst handhar bokförings- och deklarationsuppdrag åt medlemmarna till självkostnadspris. Skattetjänst handhas av administratören Anna Südhoff.

Deklarations- och bokföringshjälp har varit Lars-Johan Mattsson och Bo-Erik Sandell.

Extra kanslihjälp med bokföring har Grace Rönnblad varit.

Medlemmar

Antalet medlemsgårdar har varit 375 (374) aktiva och 81 (71) stödande med sammanlagt 823 (822) medlemmar anslutna. Den anslutna åkerarealen har varit 10.007 ha (9.869), skogsarealen är 13.389 ha (13.479) och växthusarealen är 25.187 m² (25.187).

Medlemsavgifterna för 2018 har varit följande:

Grundavgift	69 euro
Stödande grundavgift	52 euro
Arealavgift per ha, åker	3,85 euro
Arealavgift per ha, skog	0,80 euro
Växthusavgift	0,05 euro/m
Avgift per fam.medl.	1,70 euro

ÅPF har haft följande företag som förbundsmedlemmar:

Ålands Centralandelslag
Ålands Trädgårdshall
Ålands Skogsägare
Ab Lantbruk

Stödande företag till ÅPF:

Andelsbanken för Åland
W.J.Dahlman AB
Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
Ålandsbanken AB
Bila AB

Utskottens verksamhet

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottets styrelse har under 2018 bestått av Ordförande Johan Holmqvist, sekreterare Elina Lindroos samt ledamöter Fredrik Söderlund, Christian Påvals, Jon Eriksson, Lisa Sjögren samt Anton Alm. Sekreterare Elina Lindroos har även under året varit Ålands representant i SLC ungdomsstyrelse.

Utskottet har under året haft tre stycken möten. Utskottet har haft flera aktiviteter under året, bland annat en studieresa för intresserade ungdomar i juli 2018. Resan gick till Brunnbymässan i Sverige, och var en uppskattad aktivitet bland många deltagare. Resan finansierades till stor del av Leader R.F där utskottet hade sökt Leaderfinansiering. Utöver resan anordnades även två middagstillfällen för de åländska ungdomarna: den 26 januari på restaurangdagarna med totalt 15 deltagare samt den 7 april med 16 deltagare.

Ungdomsutskottet fanns representerat i SLC:s Ungdoms- och kvinnoträff den 25 november 2018.

I december anordnades en julhälsning från Ungdomsutskottet, som fanns uppställd att se i Ingby-backen.

Ungdomsutskottet har aktivt arbetat för att

skapa en högre synlighet genom sociala medier, det vill säga, ÅPF Ungdoms Facebook-sida.

Socialpolitiska utskottet

Kvinnoutskottet har nu blivit socialpolitiska utskottet och i samarbete med LPA planerades under året en Må Bra dag till slutet av året. Behovet ansågs i början av året inte vara så stort, men i takt med att torkan bara fortsatte och problemen på gårdarna blev allt tydligare så bestämde man sig för att ordna detta tillfälle i början av december.

Evenemanget blev programmässigt väldigt lyckat med olika föreläsare. Sedan blev det ett annorlunda efterspel eftersom ca hälften av de som var med drabbades av vinterkräksjuka. I fortsättningen måste denna typ av arrangemang heta någonting annat än Må Bra Dag.

Skrivelser, utlåtanden och höranden

ÅPF har lämnat följande skrivelser och utlåtanden på lagförslag, förordningar eller initiativ:

- ÅPF har givit synpunkter på den årliga rapporten gällande LBU.

- I en skrivelse till Landskapsregeringen påpekar vi behovet av en förvaltningsplan för varg där den etablerade djurhållningen ges företräde.

- ÅPF har även i flera sammanhang kraftfullt påpekat vikten av att de vildsvin som konstaterats att finns på Åland måste fås bort.

- ÅPF har givit Landskapsregeringen

utlåtande gällande hantering av skador på grödor orsakade av fridlysta fåglar.

- ÅPF har riktat en skrivelse till Lr där vi vädjar om möjligheten att ta vatten för bevattningsändamål trots låga vattenstånd.

- I utlåtande till VA-plan för Åland kräver ÅPF att kommunerna måste förhindra bräddningen av avloppsbrunnar och att ersättningsfrågorna vid fastställande av vattenskyddsområden måste klarläggas.

- ÅPF begärde även detta år förlängning av spridningstiden för stallgödsel.

- I en motion till SLC:s kongress i Esbo i november föreslog vi att SLC skulle ta initiativ till att definiera vad Hållbart jordbruk är.

- ÅPF hördes i Lagtingets Finans- och näringsutskott gällande skördeskador i början av november 2018.

Värmötet

Värmötet hölls den 10 april 2018 på Ålands Hotell- och restaurangskola. Ålands Producentförbunds ordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla välkomna till mötet och konstaterade att detta var hennes första möte i egenskap av ordförande. Särskilt välkommen hälsade hon SLC:s styrelseordförande Mats Nylund. I sitt hälsningsanförande konstaterade från en nyligen gjord resa att man ofta utomlands kopplar resmålet med lokal mat och konstaterade vi måste bli duktigare på det också på Åland. Vidare konstaterade hon att ÅPF har en viktig uppgift att informera om vårt arbete och vad det går ut på. Det är också angeläget att vi kan flytta fokus

hos konsumenterna från att leta efter billig mat till att uppskatta bra kvalitet. Slutligen betonade ordförande vikten av att delta i någon fysisk aktivitet utöver det man gör dagligen.

Mats Nylund som är styrelseordförande för Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund konstaterade att han nu var på Åland på förbundsöte första gången sedan han blev styrelseordförande för SLC. De största frågorna för tillfället inom SLC är: Jordbruks- och stödpolitikens utformning inför CAP 2027, livsmedelsmarknadslagen och djurskyddslagen. Övriga aktuella frågor är: Spannmålsexport, konsumentkampanjer och marknadsbefrämjande åtgärder. Han konstaterade gällande jordbrukspolitiken att vi inte kan hoppas på högre priser så länge vi har överproduktion i landet. Samtidigt konstaterade han att marknadsföringen av Åland som matregion ligger i linje med den hållbara livsmedelsstrategin. Han hävdade att stöden till jordbruket kommer att minska och att v därför måste se till att priserna stiger. För framtiden är det viktigt att det finns stöd både för dem som tar över och för dem som slutar med jordbruket. En ny livsmedelslag är på kommande. Enligt förslaget kommer en ny livsmedelsombudsmannamyndighet att inrättas. Avsikten är att motverka oschysta handelsmetoder i livsmedelskedjan

Under övriga ärenden diskuterades problematiken med att få ut bättre priser från marknaden. Mats Nylund konstaterade att det handlar mycket om att behålla köptrogenheten hos konsumenten. Mats Nylund ansåg att Åland har bra förutsätt-

ningar att marknadsföra sig som en attraktiv matdestination.

Höstmötet

Höstmötet hölls fredagen den 14 december 2018 på Ålands hotell- och restaurangskola. Ålands Producentförbunds ordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla välkomna och förförklarade mötet öppnat. Hon konstaterade att det gångna året varit mycket utmanande för jordbruket då vi fått alltför lite nederbörd. Eftersom massmedia fokuserat mycket på djurgårdarnas situation med brist på foder, så konstaterade hon att ÅPF belyst det besvärliga läget för alla produktionsgrenar med närmast halverade skördar. Det är dock inte bara vädret som är utmanande utan också den debatt som pågår i samhället kring jordbrukets påverkan på klimatförändringen. Hon konstaterade att endast 12 % av den koldioxid som släpps ut i Finland kommer från jordbruket medan skogen binder ca 4 ggr mer koldioxid. Så i själva verket är jord- och skogsbruk miljö-räddare i stället för miljö-bovar.

ÅPF-ordförande undrade vidare hur länge den dubbelmoral som råder i samhället skall fortsätta där man fortsättningsvis importerar livsmedel som är producerade på ett sådant sätt som inte är tillåtet hos oss.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback oroade sig i sitt anförande för den försämrade lönsamheten i jordbruket. Han konstaterade att regeringen tillsatt en särskild utredare för att ge förslag om kostnadsbesparingar och hur lantbruket

skall få större inkomster från marknaden. Vidare sätter Jonas Laxåback förhoppningar på den nya livsmedelsombudsmanna myndigheten att detta skall leda till högre producentpriser.

Byråchef Sölve Högman vid Ålands Landskapsregering informerade om uppbygget inför nästa programperiod. I nästa programperiod skall det åländska programmet ingå i det Finlands program.

Agronom Lars Höök från Uppsala höll ett föredrag om köttproduktionens miljöpåverkan. Många miljöorganisationer använder siffror från 2006 trots att det kommit färskare rapporter från FAO 2013 som är betydligt mer nyanserade gällande jordbrukets miljöpåverkan. I många sammanhang lyfts nötkreaturen fram som dom stora miljöpåverkarna genom sitt rapande i samband med idisslandet, men inte ens när det gäller metangas stämmer detta efter-

som det vid utvinning av fossila bränslen frigörs mer metangas.

Det som sällan kommer fram vid konsumtion av kött är att antibiotikaanvändningen i stora delar av Europa är mångdubbelt större än i Sverige och Finland. Som exempel nämner han att Italien använder 16 ggr mer och Spanien 20 ggr mer antibiotika per producerat kg kött än vad vi använder.

Friska djur med hög avkastning ger ett lägre klimatavtryck än lågavkastande djur och vallodling med klöver medför miljövinster och fungerar som motor i det ekologiska jordbruket.

I den efterföljande debatten konstaterades det att det importeras mycket soja till Finland, men numera finns det t.ex. ingen soja i fodret till nötkreatur, så vart tar sojan vägen? Övriga ämnen som diskuterades var havreexport och insamling av balplast.

SLC:s ordförande Mats Nylund samtalar med bl.a. landskapsagronom Sölve Högman (längst till höger) och specialodlare Johan Holmqvist (till höger) på ÅPF:s vårmöte.

Medlems- och arealredovisning 2018

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal		Växthus m ²
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha	
Föglö	19	30	4	8	484,85	999,84	
Hammarland	53	98	14	25	1 196,45	1 959,95	
Jomala	76	142	19	28	2 538,18	2 514,66	624,00
Kökar	2	4	1	1	60,73	0,00	
Lemland	19	31	7	12	402,99	850,77	
Lumparland	14	23	2	4	425,50	339,42	
Norra Åland	183	350	34	49	4 741,26	6 614,85	24 563,00
Sottunga	9	18	0	0	157,28	109,72	
Totalt	375	696	81	127	10 007,24	13 389,21	25 187,00

Statistik för Ålands Producentförbund r.f. 31.12.2018

Sum lägenheter (st):	456
Sum aktiva lägenheter (st):	375
Sum stödande lägenheter (st):	81
Sum medlemmar	823
Sum aktiva medlemmar (st):	696
Sum stödande medlemmar (st):	127
Lägenheter skog (st):	329
Lägenheter enbart skog (st):	97
Sum åker (ha):	4747,33
Sum arrende (ha):	5259,91
Totalt åker (ha):	10 007,24
Sum skog (ha):	13 389,21
Sum växthus (m ²):	25 187,00
Sum bärbuskar (ha):	0,07
Sum frilandsodl. (ha):	0,00
Sum enbart skog. (ha):	3 950,54

PEFC™
PEFC/02-44-02

Främjande av
uthålligt skogsbruk.

www.pefc.fi

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Fredriksgatan 61 A 34,
00100 Helsingfors
09 586 0460
fornamn.efternamn@slc.fi

slc.fi
www.facebook.com/SLC.fi
www.twitter.com/SLC_lantbruk
www.instagram.com/bondenbehovs